

Test Booklet Code**J****MPT-19**
Paper : I**Test Booklet No.****Roll No.****Time Allowed : 8:30 a.m. to 11:00 a.m. (2½ Hours)****Maximum Marks : 150****INSTRUCTIONS****Do not open the Test Booklet before 8:30 a.m.****Read the question carefully before marking the right answer in the appropriate circle of the OMR Answer-Sheet.**

- No candidate will be allowed to appear in the examination without Admit Card and it should be produced before the Invigilator when asked.
- No candidate will be allowed to enter or leave the Examination Hall during the examination hours.
- Any book, paper, cell phone, calculator or any electronic gadget or objectionable materials are not allowed in the Examination Hall. Candidates are allowed to bring only Admit Card and ball-point pen in the Examination Hall.
- Candidate will have to keep all his/her belongings and materials outside the Examination Hall at his/her own risk.
- Any candidate found using unfair means or violating the above or any of the examination rules shall be disqualified.
- Candidate should clearly write his/her Roll No. in the space provided in the Test Booklet.
- Only one circle, either (A), (B), (C) or (D) is to be darkened completely for each answer on the OMR Answer-Sheet.
- Candidate should **not** make any stray marks on the OMR Answer-Sheet.
- Candidate should **not** staple, fold, pin, wrinkle or damage the OMR Answer-Sheet.
- Scratching, overwriting, tick marking, multiple answering will be considered as wrong answer.
- Candidates will have to sign twice the Attendance/Roll Sheet presented by the Invigilator on duty, once after taking their seats in the Examination Hall, and once at the time of handing over their Test Booklet and **OMR Answer-Sheet** to the Invigilator. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet a second time will be deemed not to have handed over the Answer-Sheet.
- The candidate has to return the Test Booklet along with the OMR Answer-Sheet to the Invigilator before leaving the Examination Hall.
- Candidate should do all the necessary Rough Work on the Test Booklet in the space provided. Rough Work should not be done on the Answer-Sheet or on any other paper. If any Rough Work is done on the Answer-Sheet, the Answer-Sheet will not be assessed.
- **There will be one single OMR Answer-Sheet for all the questions. No extra Answer-Sheet will be provided for any mistake or correction.**
- The OMR Answer-Sheet will be provided along with the Test Booklet. Candidate should fill up the particulars in the OMR Answer-Sheet, i.e., Roll No., Test Booklet No., Test Booklet Code, Language Code, etc., carefully with blue/black ball-point pen only.
- The test is of 2½ hours duration and will consist of 150 questions.
- The candidate should use blue/black ball-point pen only for writing particulars on this page/markings responses in the OMR Answer-Sheet.
- **The candidate should make sure that the corresponding Test Booklet Code is properly written/shaded in the OMR Answer-Sheet by him/her. For example, if the candidate gets Test Booklet Code 'E', then he/she should fill up 'E' in the box provided in the OMR Answer-Sheet and also shade the circle 'E' in the OMR Answer-Sheet. In case of any discrepancy in the Test Booklet, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement.**
- This Test Booklet has five Parts, i.e., Parts I, II, III, IV and V consisting of 150 Multiple-choice Type questions, all carrying 1 mark each.
  - Part-I : Child Development and Pedagogy (Q. Nos. 1 to 30)
  - Part-II : Mathematics (Q. Nos. 31 to 60)
  - Part-III : Environmental Studies (Q. Nos. 61 to 90)
  - Part-IV : Language-II [English (Compulsory)] (Q. Nos. 91 to 120)
  - Part-V : Language-I (Optional) (Q. Nos. 121 to 150)(Any **one** of the languages - Assamese, Bengali, Bodo, Garo, Hindi, Hmar, Nepali, Manipuri and Karbi)
- **There is no negative marking for any wrong answer.**
- Candidate should note that each question in Parts I, II and III is given in multilingual form, viz., in Assamese/ Bengali/Bodo/Hindi/English medium/version for his/her convenience and ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium/version, the English version will be treated as the authentic version.
- **Important** : Candidate please see Page No. 7 for **Index**.

নিয়মাবলী

পূৱা 8:30 বজাৰ আগতে প্ৰশ্নকাকতখন নুখুলিব।

OMR উত্তৰ পত্ৰৰ যথাযথ বৃত্তটোত শুদ্ধ উত্তৰটো চিহ্নিত কৰাৰ আগতে প্ৰশ্নটো সারথানে পঢ়ি লওক।

- প্ৰৱেশ পত্ৰ অবিহনে কোনো পৰীক্ষাৰ্থীক পৰীক্ষাত বহিবলৈ দিয়া নহ'ব আৰু পৰীক্ষা নিৰীক্ষকে যদি বিচাৰে তেওঁক প্ৰৱেশ পত্ৰ দেখুৱাব লাগিব।
- পৰীক্ষা চলি থকা অৱস্থাত কোনো পৰীক্ষাৰ্থীক পৰীক্ষা কক্ষৰ ভিতৰত প্ৰৱেশ অথবা পৰীক্ষা কক্ষ এৰি যাবলৈ অনুমতি দিয়া নহ'ব।
- কোনো পৰীক্ষাৰ্থীক কিতাপ, কোনো ধৰণৰ কাগজ, ছেল ফোন (Mobile), কেলকুলেটৰ বা কোনো ধৰণৰ বৈদ্যুতিন সামগ্ৰী বা আপত্তিজনক বস্তু পৰীক্ষা কক্ষলৈ নিয়াত অনুমতি দিয়া নহ'ব। পৰীক্ষাৰ্থীসকলক প্ৰৱেশ পত্ৰ আৰু বল-পইণ্ট পেনহে পৰীক্ষা কক্ষলৈ নিবলৈ অনুমতি দিয়া হ'ব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে লগত নিয়া তেওঁলোকৰ সকলোবোৰ সামগ্ৰী পৰীক্ষা কক্ষৰ বাহিৰত নিজৰ দায়িত্বত ৰাখিব।
- যদি কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰে বা ওপৰত উল্লেখ কৰা পৰীক্ষাৰ নিয়মসমূহ উলংঘা কৰে, তেন্তে তেওঁক অযোগ্য বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নিজৰ ৰোল নম্বৰ প্ৰশ্নকাকতৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত স্পষ্টকৈ লিখিব লাগিব।
- OMR উত্তৰ পত্ৰত প্ৰত্যেকটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ বাবে যি কোনো এটা বৃত্ত (A), (B), (C) বা (D) সম্পূৰ্ণ ক'লা কৰিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰত অন্য কোনো ধৰণৰ দাগ দিব নোৱাৰিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰখন পিন মৰা, ভাজ দিয়া বা নষ্ট কৰিব নোৱাৰিব।
- উত্তৰ পত্ৰখনত কোনো ধৰণৰ দাগ দিয়া, টিক্ চিন দিয়া, ওপৰা-উপৰিকৈ লিখা বা কেইবাটাও উত্তৰ দিলে তাক ভুল বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব।
- পৰীক্ষাৰ্থীসকলে নিৰীক্ষকে দিয়া উপস্থিতি/ৰোল পত্ৰত দুবাৰ স্বাক্ষৰ কৰিব লাগিব, প্ৰথমবাৰ তেওঁলোকে পৰীক্ষা কক্ষত আসন গ্ৰহণ কৰাৰ সময়ত আৰু দ্বিতীয়বাৰ OMR উত্তৰপত্ৰ আৰু প্ৰশ্নকাকতখনো নিৰীক্ষকক জমা দিয়াৰ সময়ত। কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে উপস্থিতি/ৰোল পত্ৰত দ্বিতীয়বাৰ যদি স্বাক্ষৰ নকৰে, তেনেহ'লে তেওঁলোকে উত্তৰপত্ৰ জমা নিদিয়া বুলি ধৰি লোৱা হ'ব।
- পৰীক্ষা কক্ষ ত্যাগ কৰাৰ আগতে পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নিৰীক্ষকৰ হাতত OMR উত্তৰ পত্ৰৰ লগতে প্ৰশ্নকাকতখনো জমা দিব লাগিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে সকলো ধৰণৰ প্ৰয়োজনীয় খচৰা (rough) কাম প্ৰশ্নকাকতত দিয়া ঠাইতহে কৰিব পাৰিব। পৰীক্ষাৰ্থীয়ে খচৰা (rough) কাম উত্তৰ পত্ৰ বা অন্য কোনো ধৰণৰ কাগজত কৰিব নোৱাৰিব। উত্তৰ পত্ৰত যদি এই খচৰা (rough) কাম পৰীক্ষাৰ্থীয়ে কৰে, তেতিয়াহ'লে তেনে উত্তৰ পত্ৰৰ মূল্যায়ন কৰা নহ'ব।
- সকলো প্ৰশ্নৰ বাবে পৰীক্ষাৰ্থীক এখন মাত্ৰ OMR উত্তৰ পত্ৰহে দিয়া হ'ব। ভুল হ'লে বা শুদ্ধ কৰিবলৈ অতিৰিক্ত কোনো উত্তৰ পত্ৰ দিয়া নহ'ব।
- প্ৰশ্নকাকতৰ লগত এখন OMR উত্তৰ পত্ৰ দিয়া হ'ব। পৰীক্ষাৰ্থীয়ে সেই নিৰ্দিষ্ট OMR উত্তৰ পত্ৰত ৰোল নম্বৰ, প্ৰশ্নকাকতৰ নম্বৰ, প্ৰশ্নকাকতৰ ক'ড, ভাষা ক'ড ইত্যাদি সারথানে কেবল নীলা/ক'লা বল-পইণ্ট পেনেৰে পূৰণ কৰিব লাগিব।
- পৰীক্ষাৰ সময় 2½ ঘণ্টা আৰু প্ৰশ্নকাকতত 150টা প্ৰশ্ন থাকিব।
- সকলোবোৰ তথ্য লিখিবৰ বাবে পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰত নীলা/ক'লা বল-পইণ্ট পেনেৰে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব।
- পৰীক্ষাৰ্থী নিশ্চিত হোৱা উচিত যাতে প্ৰশ্নকাকতৰ ক'ড নম্বৰটো OMR উত্তৰ পত্ৰৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত লিখা হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, পৰীক্ষাৰ্থীয়ে গ্ৰহণ কৰা প্ৰশ্নকাকতৰ ক'ড 'E' থাকিলে OMR উত্তৰ পত্ৰৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত 'E' লিখিব লাগিব আৰু নিৰ্দিষ্ট বৃত্ত 'E' টো ক'লা কৰিব লাগিব। প্ৰশ্নকাকতত কিবা বিসঙ্গতি দেখিলে পৰীক্ষাৰ্থীয়ে তৎক্ষণাৎ নিৰীক্ষকক জনাব আৰু প্ৰশ্নকাকতখন সলাই দিবলৈ ক'ব।
- প্ৰশ্নকাকতখনত I, II, III, IV আৰু V এই পাঁচটা ভাগত (Part) মুঠ 150টা বহুমুখী পছন্দৰ প্ৰশ্ন থাকিব আৰু প্ৰত্যেকটো প্ৰশ্নৰ বাবে 1 নম্বৰকৈ থাকিব।

Part-I	: শিশু উন্নয়ন আৰু শিক্ষণ-শৈলী	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: গণিত	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: পৰিৱেশ অধ্যয়ন	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: ভাষা-II [ইংৰাজী (বাধ্যতামূলক)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: ভাষা-I (ঐচ্ছিক)	(Q. Nos. 121 to 150)

(যি কোনো এটা ভাষা- অসমীয়া, বঙালী, বড়ো, গাৰো, হিন্দী, মাৰ, নেপালী, মণিপুৰি আৰু কাৰ্বি)
- ভুল উত্তৰৰ বাবে কোনো ঋণাত্মক নম্বৰ নাথাকিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ্থে মনত ৰাখিব যে প্ৰশ্নকাকতৰ Part-I, Part-II আৰু Part-III -ৰ অংশসমূহ বহুভাষিক হ'ব, যেনে- অসমীয়া, বঙালী, বড়ো, হিন্দী আৰু ইংৰাজী। এই ক্ষেত্ৰত মাধ্যম বা সংস্কৰণত কোনো ধৰণৰ বিসঙ্গতি নাইবা বুজি পোৱাত অসুবিধা হ'লে ইংৰাজী সংস্কৰণটোকেই প্ৰকৃত শুদ্ধ বুলি গণ্য কৰিব।
- দৰকাৰী : পৰীক্ষাৰ্থীয়ে সূচীপত্ৰৰ বাবে অনুগ্ৰহ কৰি পৃষ্ঠা নং 7 চাওক।

নিয়মাবলী

সকাল ৪:৩০ ঘটিকার পূর্বে প্রশ্নপত্রটি খুলবেন না।

OMR উত্তর পত্রের যথাযথ বৃত্তটিতে শুদ্ধ উত্তরটি চিহ্নিত করার পূর্বে প্রশ্নটি সাবধানে পড়ে নেবেন।

- প্রবেশ পত্র ছাড়া কোন পরীক্ষার্থীকে পরীক্ষায় বসতে দেওয়া হবে না এবং পরীক্ষা নিরীক্ষক যদি প্রবেশ পত্র দেখতে চান তাহলে প্রবেশ পত্র দেখাতে হবে।
- পরীক্ষা চলতে থাকা অবস্থায় কোন পরীক্ষার্থীকে পরীক্ষা কক্ষের ভিতরে প্রবেশ অথবা পরীক্ষা কক্ষ থেকে বাইরে যাওয়ার অনুমতি দেওয়া হবে না।
- পরীক্ষার্থীকে কোন বই, কোন ধরনের কাগজ, মোবাইল, ক্যালকুলেটর বা কোন ধরনের বৈদ্যুতিন সামগ্রী বা আপত্তিজনক বস্তু পরীক্ষা কক্ষে নেওয়ার অনুমতি দেওয়া হবে না। পরীক্ষার্থীদিগকে কেবলমাত্র প্রবেশ পত্র এবং বল-পয়েন্ট পেন পরীক্ষা কক্ষে নেওয়ার অনুমতি দেওয়া হবে।
- পরীক্ষার্থীর সঙ্গে নেওয়া তাঁদের সকল ধরনের সামগ্রী পরীক্ষা কক্ষের বাইরে নিজের দায়িত্বে রাখতে হবে।
- যদি কোন পরীক্ষার্থী অসৎ উপায় অবলম্বন করেন বা উপরে উল্লেখ করা পরীক্ষার নিয়মসমূহ উল্লঙ্ঘন করেন, তবে তাঁকে অযোগ্য বলে বিবেচনা করা হবে।
- পরীক্ষার্থীকে নিজের রোল নম্বর প্রশ্নপত্রের নির্দিষ্ট স্থানে স্পষ্ট করে লিখতে হবে।
- OMR উত্তরপত্রে প্রত্যেকটি প্রশ্নের উত্তরের জন্য যে-কোন একটি বৃত্ত (A), (B), (C) বা (D) সম্পূর্ণ কালো করতে হবে।
- পরীক্ষার্থী OMR উত্তরপত্রে অন্য কোন ধরনের দাগ দিতে পারবেন না।
- পরীক্ষার্থী OMR উত্তরপত্রটি আলপিন মারা, ভাঁজ করা বা নষ্ট করতে পারবেন না।
- উত্তরপত্রটিতে কোন ধরনের দাগ দেওয়া, টিক্ চিহ্ন দেওয়া, লেখার উপর লেখা বা একটি প্রশ্নের জন্য একাধিক উত্তর দিলে তা ভুল বলে বিবেচনা করা হবে।
- পরীক্ষার্থীদিগকে নিরীক্ষকের দেওয়া উপস্থিতি/রোল পত্রে দুবার স্বাক্ষর করতে হবে, প্রথমবার তাদের পরীক্ষা কক্ষে আসন গ্রহণ করার সময়ে এবং দ্বিতীয়বার OMR উত্তরপত্র এবং প্রশ্নপত্রটি নিরীক্ষককে জমা দেওয়ার সময়ে। কোন পরীক্ষার্থী উপস্থিতি/রোল পত্রে যদি দ্বিতীয়বার স্বাক্ষর না করেন, তাহলে তাঁর উত্তরপত্র জমা হয়নি বলে গণ্য করা হবে।
- পরীক্ষা কক্ষ ত্যাগ করবার পূর্বে পরীক্ষার্থীকে নিরীক্ষকের হাতে OMR উত্তরপত্রের সঙ্গে প্রশ্নপত্রটি জমা দিতে হবে।
- পরীক্ষার্থী সকল ধরনের প্রয়োজনীয় খসড়া (rough) কাজ প্রশ্নপত্রে দেওয়া স্থানে করতে পারবেন। পরীক্ষার্থী খসড়া (rough) কাজ উত্তরপত্র বা অন্য কোন ধরনের কাগজে করতে পারবেন না। যদি পরীক্ষার্থী এই খসড়া (rough) কাজ উত্তরপত্রে করেন, তবে এই উত্তরপত্রের মূল্যায়ন করা হবে না।
- সব প্রশ্নের জন্য পরীক্ষার্থীকে একটি মাত্র OMR উত্তরপত্র দেওয়া হবে। ভুল হলে বা শুদ্ধ করবার জন্য অতিরিক্ত কোনও উত্তরপত্র দেওয়া হবে না।
- প্রশ্নপত্রের সাথে একটি OMR উত্তরপত্র দেওয়া হবে। পরীক্ষার্থীকে সেই নির্দিষ্ট OMR উত্তরপত্রে রোল নম্বর, প্রশ্নপত্রের নম্বর, প্রশ্নপত্রের কোড, ভাষা কোড ইত্যাদি সাবধানে শুধুমাত্র নীল/কালো বল-পয়েন্ট পেন দ্বারা পূর্ণ করতে হবে।
- পরীক্ষার সময় ২½ ঘণ্টা এবং প্রশ্নপত্রে 150টি প্রশ্ন থাকবে।
- সকল তথ্য লেখার জন্য পরীক্ষার্থীকে OMR উত্তরপত্রে নীল/কালো বল-পয়েন্ট পেন ব্যবহার করতে হবে।
- পরীক্ষার্থীর নিশ্চিত হওয়া উচিত যাতে প্রশ্নপত্রের কোড নম্বরটি OMR উত্তরপত্রের নির্দিষ্ট স্থানে লেখা হয়। উদাহরণস্বরূপ, পরীক্ষার্থীর পাওয়া প্রশ্নপত্রের কোড 'E' থাকলে OMR উত্তরপত্রের নির্দিষ্ট স্থানে 'E' লিখতে হবে এবং নির্দিষ্ট বৃত্ত 'E'টি কালো করতে হবে। প্রশ্নপত্রে কোন অসঙ্গতি দেখলে পরীক্ষার্থী তৎক্ষণাৎ বিষয়টি নিরীক্ষককে জানাবেন এবং প্রশ্নপত্রটি বদল করতে বলবেন।
- প্রশ্নপত্রে I, II, III, IV এবং V-এই পাঁচটি ভাগে (Part) মোট 150টি বহুমুখী পছন্দের প্রশ্ন আছে এবং প্রত্যেকটি প্রশ্নের জন্য 1 নম্বর করে ধার্য আছে।

Part-I	: শিশু উন্নয়ন এবং শিক্ষণ-শৈলী	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: গণিত	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: পরিবেশ অধ্যয়ন	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: ভাষা-II [ইংরাজী (বাধ্যতামূলক)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: ভাষা-I (ঐচ্ছিক)	(Q. Nos. 121 to 150)

(যে-কোন একটি ভাষা- অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, গারো, হিন্দী, মার, নেপালী, মণিপুরি এবং কার্বি)
- ভুল উত্তরের জন্য কোন ঋণাত্মক নম্বর থাকবে না।
- পরীক্ষার্থীদের তাঁদের সুবিধার্থে মনে রাখতে হবে যে প্রশ্নপত্রের Part-I, Part-II এবং Part-III -এর প্রশ্নগুলো বহুভাষিক হবে। যেমন-অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, হিন্দী এবং ইংরাজী। এই ক্ষেত্রে মাধ্যম বা সংস্করণে কোন ধরনের অসঙ্গতি অথবা বোঝার অসুবিধা হলে ইংরাজী সংস্করণকেই প্রকৃত শুদ্ধ বলে গণ্য করবেন।
- প্রয়োজনীয় : পরীক্ষার্থী সূচীপত্রের জন্য অনুগ্রহ করে পৃষ্ঠা নং 7 দেখুন।

बिथोन

फुनि 8:30 रिगांन सिगां आनजादनि सोंनाय बिलाइखौ बेखेवडा।

दुलुर बागसुआव गेबेडै नम्बरखौ होनायनि सिगां गासैबो सोंथिखौ रोखायै फरायना लागो।

- हाबमोनलाइ (Admit Card) गैयाब्ला रावबो बिनायसाखौ आनजादाव जिरायनो होनाय जानाय नडा आरो आनजाद सालायगिरिया युदि नागिरोब्ला बिथानो हाबमोनलाइ दिन्थिनो नांगोन।
- आनजाद सोलिबाय थानाय समाव रावबो बिनायसाखौ आनजाद जानाय खथायाव हाबनो एबा आनजाद खथा नागारनो होनाय जानाय नडा।
- रावबो बिनायसाखौनो बिजाब, जायखि-जाया रोखोमनि लेखा, मबाइल फ'न, केलकुलेटर, जायखि-जाया रोखोमनि मोब्लिदारि आयजें एबा अजदगोनां मुवा आनजाद खथायाव लांनो होनाय जानाय नडा। बिनायसाखौ खालि हाबमोनलाइ आरो बलपेनल' आनजाद खथायाव लांनो होनाय जागोन।
- बिनायसाया लोगोयाव लांफानाय गावबा-गावनि गासैबो मुवाखौ आनजाद खथानि बाइजोयाव गावनि सामलायनायाव लाखिनो नांगोन।
- युदि सोरबा बिनायसाया गाजि राहा लायो एबा गोजौयाव मख 'नाय नेमफोरखौ सिफायो, बिथांखौ उनथियै होनना गनायनाय जागोन।
- बिनायसाया गावबा-गावनि फारि नम्बर (Roll No.) सोंनाय बिलाइनि थि जायगायाव रोखायै लिरनो नांगोन।
- मोनफ्रोमबो सोंनायनि फिन जायखि-जाया मोनसे बेंखन (A) एबा (B) एबा (C) एबा (D) खौ गोसोम बलपेनजों आबुयै गोसोम खालाम।
- फिननाय बिलाइयाव बिनायसाया जेबो रोखोमनि दागो होनो मोननाय नडा।
- बिनायसाया OMR फिननाय बिलाइखौ फिन मारिनो, थननो एबा नस्ट खालामनो हानाय नडा।
- बिनायसाया फिननाय बिलाइखौ जेबो दागो होनाय, सा-सा लिरब्रेनाय, गोबां फिन होब्ला बेखौ गोरेन्थि होनना साननाय जागोन।
- बिनायसाफोरा नायदिंगिरिया होनाय नुजाथिनाय/फारि बिलाइयाव खेबनै मुंसाइ खालामनो नांगोन, गिबियाव जेब्ला बिसोरो आनजाद खथायाव मासि लानाय समाव आरो नैथि खेबाव सोंनाय बिलाइ आरो OMR फिननाय बिलाइखौ नायदिंगिरिनो जमा होनाय समाव। सोरबा बिनायसाया नुजाथिनाय/फारि बिलाइयाव नैथि खेबनि थाखाय युदि मुंसाइ खालामा अब्ला बिथांमोना फिननाय बिलाइ जमा होयै होनना साननाय जागोन।
- आनजाद खथाखौ नागरनायनि सिगां बिनायसाया नायदिंग्रानि आखायाव OMR फिननाय बिलाइजों लोगोसे सोंनाय बिलाइखौबो जमा होनो नांगोन।
- बिनायसाया गावनि गासैबो रोखोमनि गोनां जानाय rough हाबाखौ सोंनाय बिलाइयावसो खालामनो हागोन। बिनायसाया rough हाबाखौ फिननाय बिलाइयाव एबा गुबुन रोखोमनि खागज बाहायनो हानाय नडा। फिननाय बिलाइयाव युदि बे rough हाबाखौ खालामो अब्ला फिननाय बिलाइखौ सुमोनथाय खालामनाय जानाय नडा।
- गासैबो सोंनायनि थाखाय बिनायसानो गांसेल' OMR फिननाय बिलाइ होनाय जागोन। गोरोन्थि जाब्ला गेबैडै लिरनो जेबो उफेरा फिननाय बिलाइ होनाय जानाय नडा।
- सोंनाय बिलाइजों लोगोसें गांसे OMR फिननाय बिलाइ होनाय जागोन। बिनायसाया बे थि OMR फिननाय लाइयाव सुफुनो हागोन-जैरै : फारि नम्बर (Roll No.), सोंनाय बिलाइनि नम्बर आरो सोंनाय बिलाइनि क'ड, रावनि क'ड बायदि बायदिखौ साबधानै नीला एबा गोसोम बलपेनजों लिरनो नांगोन।
- आनजादनि समा 2½ रिगां आरो सोंनाय बिलाइयाव मोन 150 सोंथि थागोन।
- बिनायसाया OMR फिननाय बिलाइयाव खालि नीला आरो गोसोम बलपेनजोंसो गासैबो खारिखौ आबुं खालामनो नांगोन।
- बिनायसाया रोखा जानाया मोजां दि सोंनाय बिलाइनि क'डखौ OMR फिननाय बिलाइनि थि जायगायाव लिरनो नांगोन। बिदिन्थि बादियै बिनायसाया मोननाय सोंनाय बिलाइनि क'डा 'ह' खौ फिननाय बिलाइनि थि जायगायाव सोंनाय बिलाइनि क'डा 'ह' लिरनो नांगोन आरो थि बेंखनखौ गोसोम खालामनो नांगोन।
- सोंनाय बिलाया I, II, III, IV आरो V मोनबा बाहागोयाव (Part) गासै मोन 150 सुंद' सोंनाय (Multiple Choice) थागोन आरो मोनफ्रोमबो सोंनायाबनो गेबें फिननि थाखाय 1 नम्बरै थागोन।

Part-I	: गथ 'सा जौगानाय आरो फोरों आदब	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: सानखान्थि	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: आबहावा फरायसं	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: राव-II [इंराजि (एंंगारहायै)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: राव-I (जायखि-जाया मोनसे)	(Q. Nos. 121 to 150)

(बिनायसाया असमीया, बांला, बर', गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी आरो कार्बी बिजोंजों फिननो हागोन)
- गोरोन्थि फिननायनि थाखाय जेबो दानख' नम्बर गैया।
- आनजाद हो गिरिया सुबिधानि थाखाय गासायाव लाखिनाया मोजां दि सोंनाय बिलाइनि Part-I, Part-II आरो Part-III बाहागोनि सोंनाय फोरा गाबां रावनि जागोन, जैरै असमीया, बांला, बर', हिन्दी आरो इंराजि। बे बेलायाव माबेबा बिजों एबा फोसावनाया बेले-बेजे एबा बुजिनायाव गोब्राव जायोब्ला इंराजि फोसावनायखौ नोनंगुबै होनना हमना लानो नांगोन।
- नायनो गोनां : नायखां बिलाइनि थाखाय बिनायसाया अननानै बिलाइ नं. 7 खौ नाय।

निर्देश

प्रातः 8:30 बजे से पूर्व परीक्षण पुस्तिका न खोलें।

OMR उत्तर-पत्र के उपयुक्त वृत्त में शुद्ध उत्तर चिह्नित करने से पूर्व सभी प्रश्न सावधानीपूर्वक पढ़ लें।

- प्रवेश पत्र के बिना किसी परीक्षार्थी को परीक्षा में बैठने नहीं दिया जाएगा और परीक्षा निरीक्षक यदि मांगें तो उन्हें प्रवेश पत्र दिखाना पड़ेगा।
- परीक्षा चलते समय किसी परीक्षार्थी को परीक्षा भवन के भीतर प्रवेश अथवा परीक्षा भवन छोड़कर जाने की अनुमति नहीं दी जाएगी।
- किसी भी परीक्षार्थी को किताब, किसी तरह का कागज, मोबाइल फोन, कैल्कुलेटर, किसी तरह की वैद्युतिक सामग्री अथवा आपत्तिजनक वस्तु परीक्षा भवन में ले जाने की अनुमति नहीं दी जाएगी। परीक्षार्थी को केवल प्रवेश पत्र और बॉल-पॉइन्ट पेन ही परीक्षा भवन में ले जाने की अनुमति दी जाएगी।
- परीक्षार्थी अपने साथ लाई गई अपनी सभी वस्तुओं को परीक्षा भवन से बाहर अपनी जिम्मेदारी पर रखेंगे।
- यदि कोई परीक्षार्थी गलत तरीका अपनाता है या ऊपर उल्लिखित नियमों का उल्लंघन करता है, तो उसे अयोग्य करार दिया जायेगा।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं. परीक्षण पुस्तिका में दिए गए स्थान पर स्वच्छ रूप से लिखें।
- OMR उत्तर-पत्र पर प्रत्येक उत्तर के लिए किसी एक वृत्त (A), (B), (C) या (D) को पूर्ण रूप से काला करें।
- परीक्षार्थी OMR उत्तर-पत्र में अन्य किसी प्रकार का निशान नहीं लगा सकेंगे।
- परीक्षार्थी के लिए OMR उत्तर-पत्र को मोड़ना, स्टेपल करना, पिन मारना या नष्ट करना मना है।
- उत्तर-पत्र पर किसी तरह का निशान लगाना, ऊपर लिखना, टिक् करना, कई उत्तर देना गलत माना जाएगा।
- परीक्षार्थी को निरीक्षक द्वारा दिए गए उपस्थिति/रोल शीट पर दो बार हस्ताक्षर करना पड़ेगा, पहली बार शीट लेने के बाद और दूसरी बार परीक्षण पुस्तिका और OMR उत्तर-पत्र निरीक्षक को सौंपने के बाद। अगर किसी परीक्षार्थी ने उपस्थिति/रोल शीट पर दोबारा हस्ताक्षर नहीं किया, तो उस परीक्षार्थी ने उत्तर-पत्र नहीं सौंपा है, समझा जाएगा।
- परीक्षा भवन छोड़ने से पहले परीक्षार्थी को निरीक्षक के पास OMR उत्तर-पत्र के साथ परीक्षण पुस्तिका भी जमा करना होगा।
- परीक्षार्थी सभी तरह का जरूरी रफ (rough) कार्य परीक्षण पुस्तिका में दिए गए स्थान पर कर सकेंगे। परीक्षार्थी रफ (rough) कार्य उत्तर-पत्र या अन्य किसी तरह के कागज पर नहीं कर सकेंगे। यदि परीक्षार्थी उत्तर-पत्र पर कोई रफ (rough) कार्य करता है, तो ऐसे उत्तर-पत्र का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा।
- सभी प्रश्नों के लिए परीक्षार्थी को केवल एक OMR उत्तर-पत्र ही दिया जाएगा। गलती होने पर या शुद्ध करने के लिए कोई अतिरिक्त उत्तर-पत्र नहीं दिया जाएगा।
- परीक्षण पुस्तिका के साथ एक OMR उत्तर-पत्र दिया जाएगा। परीक्षार्थी उस निर्दिष्ट OMR उत्तर-पत्र में रोल नं., परीक्षण पुस्तिका नं., परीक्षण पुस्तिका का कोड और भाषा का कोड इत्यादि विवरण सावधानी से केवल नीला या काला बॉल-पॉइन्ट पेन से भरें।
- परीक्षा का समय 2½ घण्टे होगा और परीक्षण पुस्तिका में 150 प्रश्न होंगे।
- परीक्षार्थियों को इस पृष्ठ पर और OMR उत्तर-पत्र पर केवल नीला या काला बॉल-पॉइन्ट पेन से सभी सूचनाएँ भरनी होंगी।
- परीक्षार्थी यह सुनिश्चित कर लें कि परीक्षण पुस्तिका का कोड और OMR उत्तर-पत्र का कोड एक ही हो। उदाहरणस्वरूप, यदि परीक्षार्थी के परीक्षण पुस्तिका का कोड 'B' हो, तो OMR उत्तर-पत्र में कोड 'B' लिखना होगा और वृत्त 'B' को काला करना होगा। यदि परीक्षण पुस्तिका में कोई भूल या इस तरह की कोई विसंगति मिले, तो तुरन्त परीक्षा निरीक्षक से वह परीक्षण पुस्तिका बदलने को कहें।
- इस परीक्षण पुस्तिका में पाँच भाग (Part) I, II, III, IV और V होगा तथा कुल 150 बहुमुखी पसन्द के प्रश्न होंगे और प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक होगा।

Part-I	: बाल विकास और शिक्षण-शैली	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: गणित	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: पर्यावरण अध्ययन	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: भाषा-II [अंग्रेजी (अनिवार्य)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: भाषा-I (वैकल्पिक)	(Q. Nos. 121 to 150)

(असमिया, बंगला, बोडो, गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी एवं कर्बी भाषाओं में से कोई एक)
- गलत उत्तर के लिए कोई नकारात्मक अंकन नहीं होगा।
- परीक्षार्थी अपनी सुविधा के लिए ध्यान रखें कि परीक्षण पुस्तिका के Part-I, Part-II और Part-III का प्रत्येक प्रश्न बहु-भाषिक होगा, जैसे-असमिया, बंगला, बोडो, हिन्दी और अंग्रेजी। इस सन्दर्भ में माध्यम या संस्करण में किसी प्रकार की त्रुटि या समझने में असुविधा होने पर अंग्रेजी अनुवाद को ही सही माना जाएगा।
- विशेष : परीक्षार्थी कृपया सूचक के लिए पृष्ठ संख्या 7 देखें।

TEACHERS

adda247

I N D E X

Part	Subject / Component	Q. Nos.	Page Nos.
I	Child Development and Pedagogy	1 to 30	8 to 30
II	Mathematics	31 to 60	31 to 45
III	Environmental Studies	61 to 90	46 to 62
IV	Language - II [English (Compulsory)]	91 to 120	63 to 66
V	Language - I (Optional)	(121 to 150)	(67 to 94)

(Candidate should answer from **any one** of the following languages)

Assamese	121 to 150	67 to 69
Bengali	121 to 150	70 to 72
Bodo	121 to 150	73 to 75
Garo	121 to 150	76 to 79
Hindi	121 to 150	80 to 82
Hmar	121 to 150	83 to 85
Nepali	121 to 150	86 to 88
Manipuri	121 to 150	89 to 91
Karbi	121 to 150	92 to 94

PART - I : Child Development and Pedagogy

1. পিয়াজেৰ বিকাশৰ তত্ত্বমতে, তলৰ কোনটো প্ৰজ্ঞানাত্মক বিকাশৰ স্তৰসমূহৰ শুদ্ধ পৰ্যায়ক্ৰম ?
- (A) সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায় → প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায়
(B) প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায়
(C) বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায়
(D) সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায় → প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায়
1. পিয়াজেট বিকাশৰ তত্ত্ব মতে, নিচের কোনটি প্ৰজ্ঞানাত্মক বিকাশৰ স্তৰসমূহৰ শুদ্ধ পৰ্যায়ক্ৰম ?
- (A) সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায় → প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায়
(B) প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায়
(C) বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায়
(D) সংবেদী সঞ্চালনৰ পৰ্যায় → প্ৰাক সংজ্ঞাত্মক পৰ্যায় → বিধিবৎ সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায় → মূৰ্ত সংক্ৰিয়াত্মক পৰ্যায়
1. পিয়াজেটনি বুঁফোৰথি ৰাডিই গাহায়নি ৰৰে থাৰ্ডো ফাৰিয়া মেলেমাৰি দাবগানায় নি থাৰ ফাৰি -
- (A) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
(B) Preoperational stage → Sensorimotor stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
(C) Formal operational stage → Concrete operational stage → Preoperational stage → Sensorimotor stage
(D) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Formal operational stage → Concrete operational stage
1. पियाजे का विकास का तत्व के अनुसार, निम्नलिखित कौन-सा प्रज्ञानात्मक विकास का स्तर समूह शुद्ध पर्यायक्रम है ?
- (A) संवेदी संचालन का पर्याय → प्राक संज्ञात्मक पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय → विधिवत संक्रियात्मक पर्याय
(B) प्राक संज्ञात्मक पर्याय → संवेदी संचालन का पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय → विधिवत संक्रियात्मक पर्याय
(C) विधिवत संक्रियात्मक पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय → प्राक संज्ञात्मक पर्याय → संवेदी संचालन का पर्याय
(D) संवेदी संचालन का पर्याय → प्राक संज्ञात्मक पर्याय → विधिवत संक्रियात्मक पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय
1. According to Piaget theory of development, what is the correct sequence of stages of cognitive development?
- (A) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
(B) Preoperational stage → Sensorimotor stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
(C) Formal operational stage → Concrete operational stage → Preoperational stage → Sensorimotor stage
(D) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Formal operational stage → Concrete operational stage

2. শিশু মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন ?
(A) ষ্টেনলি হল (B) ইভান পেভলভ (C) উল্ফগেং কহলাৰ (D) কাৰ্ট লেবিন
2. শিশু মনোবিজ্ঞানৰ জনক কে ?
(A) ষ্টেনলি হল (B) ইভান প্যাভলভ (C) উল্ফগেং কহলাৰ (D) কাৰ্ট লেবিন
2. খুদিয়া গোস্বামী বিজ্ঞাননি বিফায়া সোৰ :
(A) ষ্টেনলি হল (B) ইভান পেভলভ (C) উল্ফগেং কহলাৰ (D) কাৰ্ট লেবিন
2. शिशु मनोविज्ञान का जनक कौन है ?
(A) स्टैनलि हाल (B) इवान पावलोव (C) उलफगेङ कोहलार (D) कर्ट लेविन
2. Who is the father of Child Psychology ?
(A) Stanley Hall (B) Ivan Pavlov (C) Wolfgang Kohler (D) Kurt Lewin

3. সামগ্ৰীক অৰ্থত, ব্যতিক্ৰমী শিশু মানে :
(A) মানসিকভাৱে অসামৰ্থবান শিশু
(B) নিম্ন বুদ্ধিমত্তাৰ শিশু
(C) অপসমায়োজৰ সমস্যা থকা শিশু
(D) প্রতিভাবান, বুদ্ধিমান, অনগ্রসৰ, মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্থ শিশু
3. সামগ্ৰিক অৰ্থে ব্যতিক্ৰমী শিশু মানে :
(A) মানসিকভাৱে অসামৰ্থবান শিশু
(B) নিম্ন বুদ্ধিমত্তাযুক্ত শিশু
(C) সামঞ্জস্যহীনতা (maladjustment) বা অসুস্থতাৰ সমস্যা থকা শিশু
(D) প্রতিভাবান, বুদ্ধিমান, অনগ্রসৰ, মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্থ শিশু
3. সোৰবিধিভাৱি অঁথিয়াব জৰখা খুদিয়ায়া জাৰায় -
(A) মেলেমাৰি হামোন্থাই গৈয়ি খুদিয়া
(B) গাহায় থাখোনি সোলো গোনাঁ খুদিয়া
(C) গোরোবহোনো হায়ি জঁনা গোনাঁ খুদিয়া
(D) হামোন্থাই গোনাঁ, সোলো গোনাঁ, উনজানায়, মেলেমাৰি গোহোম গৈয়ি খুদিয়া

3. सामग्रिक अर्थ में, व्यक्तिक्रमी शिशु का साधन :

- (A) मानसिक रूप से असामर्थ्यवान शिशु
- (B) निम्न बुद्धिमान शिशु
- (C) अव्यवस्था समस्या होने वाला शिशु
- (D) प्रतिभावान, बुद्धिमान, पिछड़े, मानसिक रूप से बाधाग्रस्त शिशु

3. In inclusive term, exceptional children means :

- (A) the children with mental disabilities
- (B) the children with low IQ
- (C) the children with maladjustment problem
- (D) the gifted, intelligent, backward, mentally retarded children

4. তলত দিয়া কোনবোৰ গঠনমূলক মূল্যায়নৰ বৈশিষ্ট্য ?

- (a) ই নিদানমূলক আৰু প্ৰতিকারমূলক।
- (b) ই ফলপ্ৰসূ দৃষ্টিকৰণৰ সুবিধা দিয়ে।
- (c) ই এক প্ৰকাৰৰ উৎপাদ মূল্যায়ন।
- (d) ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে।

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

- (A) কেৱল (a), (b) আৰু (d)
- (B) কেৱল (c) আৰু (d)
- (C) কেৱল (c)
- (D) কেৱল (a), (c) আৰু (d)

4. नीचेर देওয়া कौनकुलि गठनमूलक मूल्यायनेर वैशिष्ट्य ?

- (a) ইহা নিদানমূলক এবং প্ৰতিকারমূলক।
- (b) ইহা ফলপ্ৰসূ দৃষ্টিকৰণৰ সুবিধা দেয়।
- (c) ইহা এক প্ৰকাৰৰ উৎপাদন মূল্যায়ন।
- (d) ইহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে।

শুদ্ধ উত্তৰটি লেখ।

- (A) কেবল (a), (b) এবং (d)
- (B) কেবল (c) এবং (d)
- (C) কেবল (c)
- (D) কেবল (a), (c) এবং (d)

4. गाहायनि बबे formative evaluation नि अखुथाइफोर -

- (a) It is diagnostic and remedial
- (b) It gives provision of effective feedback
- (c) It is a type of product evaluation
- (d) It gives opportunity of student's participation

थार फिनखौ सायख' -

- (A) (a), (b) आरु (d) आल'
- (B) (c) आरु (d) आल'
- (C) (c) आल'
- (D) (a), (c) आरु (d) आल'

4. निम्नलिखित कौन-सा गठनमूलक मूल्यांकन का वैशिष्ट्य है ?

- (a) यह निदानमूलक और प्रतिकारमूलक है। (b) इससे परिणामसूचक दृढ़ीकरण सुविधा देता है।
(c) यह एक प्रकार का उत्पाद मूल्यांकन है। (d) इससे छात्र-छात्राओं को अंशग्रहण के लिए सुविधा प्रदान करता है।

शुद्ध विकल्प को चुनिए :

- (A) केवल (a), (b) और (d) (B) केवल (c) और (d)
(C) केवल (c) (D) केवल (a), (c) और (d)

4. Which of the following is/are the characteristics of formative evaluation ?

- (a) It is diagnostic and remedial (b) It gives provision of effective feedback
(c) It is a type of product evaluation (d) It gives opportunity of students' participation

Choose the correct option :

- (A) (a), (b) and (d) only (B) (c) and (d) only
(C) (c) only (D) (a), (c) and (d) only

5. তলত দিয়া কোনটো/কোনবোৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ সাফল্য অভিৰোচনৰ মূল উপাদান ?

- (A) ঘৰৰ পৰিবেশ, বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ।
(B) কেৱল ঘৰৰ পৰিবেশ।
(C) ঘৰৰ পৰিবেশ, বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ আৰু সামাজিক পৰিবেশ।
(D) কেৱল বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ।

5. नीचेर देओया कौनशुलि छात्र-छात्रीर साफल्य अर्जनेर प्रधान उपदान ?

- (A) बाडि़र परिबेश ओ विदुडालयेर परिबेश
(B) शुधु बाडि़र परिबेश
(C) बाडि़र परिबेश, विदुडालयेर परिबेश ओ सामाजिक परिबेश
(D) शुधु विदुडालयेर परिबेश

5. फरायसाफोरनि achievement motivation नि थाखय गाहायनि बबे गुदिमुवाफोरा गोनां -

- (A) नखरारि आबहावा आरो फरायसालि आबहावा
(B) नखरारि आबहावाल'
(C) नखरारि आबहावा, फरायसालि आबहावा आरो समाजारि आबहावा
(D) फरायसालि आबहावाल'

5. निम्नलिखित कौन-सा/किन उपादान छात्र/छात्राओं के सफलता का अभिप्रेरण का मूल उपादान है ?

- (A) घर का परिवेश, विद्यालय का परिवेश।
(B) मात्र घर का परिवेश।
(C) घर का परिवेश, विद्यालय का परिवेश और सामाजिक परिवेश।
(D) मात्र विद्यालय का परिवेश।

5. Which of the following is/are important elements of achievement motivation of students ?

- (A) Home environment and School environment
(B) Home environment only
(C) Home environment, School environment and Social environment
(D) School environment only

6. তলৰ কোনটো অভিৰোচন প্ৰক্ৰিয়াৰ অংশ নহয় ?

- (A) প্ৰয়োজন (B) প্ৰেৰণা (C) প্ৰবোচক (D) বংশগতি

6. নীচের কোনটি অনুপ্ৰেৰণা প্ৰক্ৰিয়াৰ অংশ নয় ?

- (A) প্ৰয়োজন (B) প্ৰেৰণা (C) প্ৰবোচক (D) বংশগতি

6. गाहायनि बबे मोनसेया गोसो दुंखांहोनाय मावखात्थि (motivation process) नि मोनसे बाहागो नडा -

- (A) Need (B) Drives (C) Incentives (D) Heredity

6. निम्नलिखित कौन-सा अभिप्रेरण प्रक्रिया का अंश नहीं है ?

- (A) प्रयोजन (B) प्रेरणा (C) प्रोचक (D) वंशगति

6. Which of the following is not a part of motivation process ?

- (A) Need (B) Drives (C) Incentives (D) Heredity

7. শিক্ষণৰ প্ৰকল্প পদ্ধতিত শিক্ষকৰ ভূমিকা :

- (A) শিক্ষার্থীতকৈ সক্ৰিয় (B) সমস্যাৰ সমাধান কৰোতা
(C) বন্ধু, দাৰ্শনিক আৰু নিৰ্দেশক (D) কৰ্তৃত্বমূলক

7. শিক্ষাৰ প্ৰকল্প পদ্ধতিতে শিক্ষকৰ ভূমিকা :

- (A) শিক্ষার্থীৰ থেকে সক্ৰিয় (B) সমস্যা সমাধান কৰা
(C) বন্ধু, দাৰ্শনিক এবং নিৰ্দেশক (D) কৰ্তৃত্বমূলক

7. बिर्थाखि आदब (Project Method) आव फोरोंगिरिनि फोरोंनायनि बिहोमाया जाबाय -

- (A) फरायसाफोरनिखुइ सांग्रांसिन (B) जेंना बोस्नाग्रा
(C) लोगो, सान्थाँगिरि आरो दैदेनगिरि (D) बिगोमागिरि (Authoritative)

7. शिक्षण का प्रकल्प पद्धति में शिक्षक की भूमिका :
- (A) विद्यार्थी से भी सक्रिय (B) समस्या समाधान करने वाला
(C) मित्र, दार्शनिक और निर्देशक (D) कर्तत्वमूलक
7. In project method of teaching, the role of the teacher is _____.
- (A) Active than students (B) Problem solver
(C) Friend, Philosopher and Guide (D) Authoritative

8. শিকনৰ আনুভূতিক ক্ষেত্ৰৰ স্তৰসমূহৰ শুদ্ধ ক্ৰমটো কি ?
- (A) গ্রহণ কৰা → প্ৰতিক্ৰিয়া → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
(B) গ্রহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → প্ৰতিক্ৰিয়া → বৈশিষ্ট্যকৰণ
(C) প্ৰতিক্ৰিয়া → গ্রহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
(D) মূল্য আৰোপ কৰা → গ্রহণ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ → প্ৰতিক্ৰিয়া
8. শিক্ষণের আনুভূতিক ক্ষেত্রের স্তরসমূহ শুদ্ধ ক্রমে কি ?
- (A) গ্রহণ কৰা → প্ৰতিক্ৰিয়া → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
(B) গ্রহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → প্ৰতিক্ৰিয়া → বৈশিষ্ট্যকৰণ
(C) প্ৰতিক্ৰিয়া → গ্রহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
(D) মূল্য আৰোপ কৰা → গ্রহণ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ → প্ৰতিক্ৰিয়া
8. सोलौनायनि गोहोम गोनां आवथानि थाखोफोरनि थार फारिया मा -
- (A) Receiving → Responding → Valuing → Organization → Characterization
(B) Receiving → Valuing → Organization → Responding → Characterization
(C) Responding → Receiving → Valuing → Organization → Characterization
(D) Valuing → Receiving → Organization → Characterization → Responding
8. शिक्षा प्राप्ति का आनुभूतिक क्षेत्र का स्तर समूह का शुद्ध क्रम क्या है ?
- (A) ग्रहण करना → प्रतिक्रिया → मूल्यांकन करना → संगठन → वैशिष्ट्यकरण
(B) ग्रहण करना → मूल्यांकन करना → संगठन → प्रतिक्रिया → वैशिष्ट्यकरण
(C) प्रतिक्रिया → ग्रहण करना → मूल्यांकन करना → संगठन → वैशिष्ट्यकरण
(D) मूल्यांकन करना → ग्रहण करना → संगठन → वैशिष्ट्यकरण → प्रतिक्रिया
8. What is the correct sequence of steps of affective domain of learning ?
- (A) Receiving → Responding → Valuing → Organization → Characterization
(B) Receiving → Valuing → Organization → Responding → Characterization
(C) Responding → Receiving → Valuing → Organization → Characterization
(D) Valuing → Receiving → Organization → Characterization → Responding

9. শিশুৰ মাজত সৃজনশীলতাৰ বিকাশৰ কৌশলসমূহে অন্তৰ্গত কৰে :
- (A) ধাৰণাৰ উপস্থাপন (B) সমস্যাৰ সমাধান
(C) দলীয় আলোচনা (D) উপৰোক্ত সকলো

9. শিশুৰ মध्ये সৃজনশীলতাৰ বিকাশৰ কৌশলসমূহে অন্তৰ্গত কৰে :
- (A) ধাৰণাৰ উপস্থাপন (B) সমস্যাৰ সমাধান
(C) দলীয় আলোচনা (D) উপৰেৰে সবগুলি

9. খুদিয়াফোরনি গেজেৰাৰ সোৱজিলু জৌগাখানায়ায়নি সিঁনি আদৰফোৱাৰ থাফাযো :
- (A) সান্দাঁথি দিন্থিফুঁনায় (B) জেনা বোস্ৰানায়
(C) হান্জা সাবৰায়নায় (D) গৌজৌনি গাসেঁবো

9. शिशु के बीच सृजनात्मकता (Creativity) का विकास का कौशल समूह को अन्तर्गत करते हैं :
- (A) धारणा का उपस्थापन (B) समस्या का समाधान
(C) सामूहिक आलोचना (Group discussion) (D) उपर्युक्त सभी

9. Techniques for fostering creativity in children include :
- (A) Concept presentation (B) Problem solving
(C) Group discussion (D) All of the above

10. তলত দিয়া কোনটো/কোনকেইটা উক্তি শিশুৰ বুদ্ধি আৰু বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত শুদ্ধ ?

- (a) বুদ্ধিয়ে কেৱল জৈৱিক আৰু দৈহিক পৰিবৰ্তনক সূচায় ; কিন্তু বিকাশে মানসিক, সামাজিক আৰু আবেগিক পৰিবৰ্তনক বুজায়।
(b) বুদ্ধি স্থবিৰ ; কিন্তু বিকাশ এটা ধাৰাবাহিক প্ৰক্ৰিয়া।
(c) বিকাশৰ অবিহনে বুদ্ধি হব নোৱাৰে।
(d) বুদ্ধি আৰু বিকাশ গোটেই জীৱন জুৰি হৈ থাকে।

শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

- (A) কেৱল (a) (B) (a) আৰু (b) (C) (a), (b) আৰু (d) (D) (b) আৰু (c)

10. नीचेर देওয়া कोन उक्तिगुलि शिशुर् बुद्धि एवं विकासर् क्षेत्रे शुद्ध ?

- (a) बुद्धि केवल जैविक एवं दैहिक परिवर्तनके बोवाय, किन्तु विकास मानसिक, सामाजिक ओ आवेगिक परिवर्तनके बोवाय।
(b) बुद्धि स्थविर् ; किन्तु विकास एक धावावाहिक प्रक्रिया।
(c) विकास छाड़ा बुद्धि हते पावे ना।
(d) बुद्धि ओ विकास समग्र जीवन धरे हते থাকे।

शुद्ध उत्तरटि वेर कर :

- (A) केवल (a) (B) (a) एवं (b) (C) (a), (b) एवं (d) (D) (b) एवं (c)

10. गाहायनि बबे/बबेफोर बुंथिया खुदिया जौगानाय आरो दावगानायनि बिथिडाव थार -
- (a) जौगानाया जैबारि आरो देहायारि सोलायनायखैल' फोरमायो, नाथाय दावगानाया गोसोआरि, समाजारि आरो आवेगारि सोलायनायखै फोरमायो
- (b) जौगानाया थाथिर गोनां आरो दावगानाया सोलिगासिनो थानाय मावखान्थि
- (c) जौगानाया दावगानाय गैयालासिनो जानो हाया
- (d) जौगानाया आरो दावगानाया जिउनाडै जागासिनो थायो
- थार फिनखौ सायख' -

(A) (a) आल' (B) (a) आरो (b) (C) (a), (b) आरो (d) (D) (b) आरो (c)

10. नीचे दिए गए कौन-सा/किन उक्तियाँ शिशु की वृद्धि और विकास के क्षेत्र में शुद्ध है/हैं ?

- (a) वृद्धि से केवल जैविक और दैहिक परिवर्तन से सम्बन्ध रखते हैं, किन्तु विकास से मानसिक, सामाजिक और आवेगिक परिवर्तन को मानते हैं।
- (b) वृद्धि स्थविर किन्तु विकास एक अविराम प्रक्रिया है।
- (c) विकास के बिना वृद्धि नहीं हो सकती।
- (d) वृद्धि और विकास समग्र जीवन भर चलता है।

शुद्ध उत्तर को ढूँढ़ निकालिएगा :

(A) केवल (a) (B) (a) और (b) (C) (a), (b) और (d) (D) (b) और (c)

10. Which of the following statements on the concept of growth and development of a child is/are correct ?

- (a) Growth refers to only biological and physical changes but development refers to mental, social and emotional changes.
- (b) Growth is static but development is a continuous process.
- (c) Growth can't be taken place without development.
- (d) Growth and development are taken place throughout the life.

Find the correct answer :

(A) Only (a) (B) (a) and (b) (C) (a), (b) and (d) (D) (b) and (c)

11. ধীৰগতিৰ শিকাৰৰ শ্ৰেণীকোঠাত, বিমূৰ্ত ধাৰণাবোৰ মূৰ্ত কৰিবলৈ, শিক্ষকৰ বাবে আটাইতকৈ ভাল পদ্ধতিটো হ'ল :

- (A) বক্তৃতা পদ্ধতি (B) আলোচনা পদ্ধতি
- (C) গৃহকৰ্ম পদ্ধতি (D) প্ৰদৰ্শন পদ্ধতি

11. ধীৰগতিৰ শিক্ষাৰ্থীৰ শ্ৰেণীকক্ষে, বিমূৰ্ত ধাৰণাগুলো মূৰ্ত করার জন্য, শিক্ষকের জন্য সবথেকে ভাল পদ্ধতিটি হল :

- (A) বক্তৃতা পদ্ধতি (B) আলোচনা পদ্ধতি
- (C) গৃহকৰ্ম পদ্ধতি (D) প্ৰদৰ্শন পদ্ধতি

11. Abstract सान्दांथिखौ concrete महराव होनो लासै सोलोग्रा थाखो खथायाव सासे फोरोगिरिनि साबसिन आदबानो जाबाय -
- (A) Lecture method (B) Discussion method
(बिबुंथि आदब) (सावराय आदब)
- (C) Home Assignment method (D) Demonstration method
(ननि हाबा होनाय आदब) (दिन्थिफुं आदब)
11. धीर गति का छात्र को श्रेणी कक्षा में, विमूर्त धारणाओं को मूर्त करने के लिए, शिक्षकों के लिए सबसे अधिक उत्तम पद्धति है :
- (A) व्याख्यान पद्धति (B) आलोचना पद्धति
(C) गृहकर्म पद्धति (D) प्रदर्शन पद्धति
11. To concretise the abstract concepts in a slow learners' classroom the best method for a teacher is :
- (A) Lecture method (B) Discussion method
(C) Home Assignment method (D) Demonstration method

12. मनोबिज्ञानर मतवादसमूह आरु सेइबोबर समर्थक सकलर तालिका तलत दिया हैछे :

- मनोबिज्ञानर मतवादसमूह
- (a) आचरणवाद
(b) मनोबिज्ञेयण
(c) सामग्रिकतावाद
(d) गठनवाद वा रचनाअकवाद

शुद्ध मिलटो वाचि उलिओरा ।

- (A) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iii), (d) - (iv) (B) (a) - (ii), (b) - (iii), (c) - (iv), (d) - (i)
(C) (a) - (iv), (b) - (ii), (c) - (i), (d) - (iii) (D) (a) - (ii), (b) - (iii), (c) - (i), (d) - (iv)

12. मनोबिज्ञानेर मतवादसमूह एबं तादेर समर्थकदेर तालिका निचे देओया ह्येछे ।

- मनोबिज्ञानेर मतवादसमूह
- (a) आचरणवाद
(b) मनोबिज्ञेयण
(c) सामग्रिकतावाद
(d) गठनवाद वा रचनाअकवाद

शुद्ध मिलगुलि बेर कर :

- (A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv) (B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
(C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii) (D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

12. गोसो बिगियाननि मतबादफोर आरो बेफोरखौ गनायथि होग्राफोरनि फारिलाइखौ गाहायाव होनाय जाबाय -

गोसो बिगियाननि मतबादफोर	गनायथि होग्राफोर
(a) हुदाबाद (Behaviourism)	(i) भाइगटस्की
(b) गोसो बिजिरथि (Psychoanalysis)	(ii) स्कीनार
(c) सोरगिदिडारिबाद (Gestaltism)	(iii) फ्रयाड
(d) दाथायारि बाद (Constructivism)	(iv) वेरथेइमार

थार गोरोबलायनायखौ सायख -

(A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	(B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
(C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)	(D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

12. मनोविज्ञान के मतवाद समूह और इनके समर्थकों की सूची नीचे दी गयी है :

मनोविज्ञान का मतवाद	समर्थकों का नाम
(a) आचरणवाद	(i) भयग 'टस्की
(b) मनोविश्लेषण	(ii) स्कीनर
(c) सामग्रिकतावाद	(iii) फ्रयाड
(d) रचनात्मकवाद	(iv) वेइरथेइमार

शुद्ध मेल को चुनिएगा :

(A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	(B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
(C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)	(D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

12. Schools of Psychology and their supporters are listed below :

Schools of Psychology	Supporters
(a) Behaviourism	(i) Vygotsky
(b) Psychoanalysis	(ii) Skinner
(c) Gestaltism	(iii) Freud
(d) Constructivism	(iv) Wertheimer

Find the correct match :

(A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	(B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
(C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)	(D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

13. শিক্ষণৰ সক্ৰিয়োত্তৰ স্তৰত তলৰ কোনটো কাৰ্য কৰা নহয় ?

- (A) প্রকৃত আচৰণমূলক পৰিৱৰ্তনৰ ব্যাখ্যাকৰণ
(B) উপযুক্ত মূল্যায়নৰ কৌশল আৰু নিৰ্বাচন
(C) শিক্ষণৰ কৌশল আৰু পছৰ পৰিৱৰ্তন
(D) শৈক্ষিক উদ্দেশ্যৰ নিৰ্ধাৰণ

13. শিক্ষণের সক্রিয়ত্বের স্তরে নিচের কোনটি কার্যকর নয় ?
- (A) প্রকৃত আচরণমূলক পরিবর্তনের ব্যাখ্যাকরণ
(B) উপযুক্ত মূল্যায়নের কৌশল নির্বাচন
(C) শিক্ষণের কৌশল এবং পছার পরিবর্তন
(D) শিক্ষার উদ্দেশ্য নির্ধারণ
13. ফোরোনায়াব সাংগ্ৰাথি খালামনায বিথিডাব গাহায়নি ববে খামানিখৌ মাবনায জায়া -
- (A) খার আখুথাইয়ারি সোলায়নাযখৌ বেখেবথিনায
(B) আরজাথাব সুমোন্থাই আদব সাযখনায
(C) ফোরোনাযনি আদব আরো খান্থিখৌ সোলায়নায
(D) সোলোঁথাইয়ারি থাংখিখৌ সাযখনায
13. शिक्षण को सक्रियेत्तर स्तर में निम्नलिखित कौन-सा कार्य नहीं किया जाता ?
- (A) प्रकृत आचरणमूलक परिवर्तन का व्याख्याकरण
(B) उपयुक्त मूल्यांकन का कौशल निर्वाचन
(C) शिक्षण का कौशल और पंथ का परिवर्तन
(D) शैक्षिक उद्देश्य का निर्धारण
13. Which of the following is not carried out in Post-Active Phase of Teaching ?
- (A) Defining the real behavioural change
(B) Selection of appropriate evaluation techniques
(C) Changing the techniques and strategies of teaching
(D) Setting of educational objectives

14. যেতিয়া কোনো এক সমস্যার এটাতকৈ বেছি সম্ভাব্য সমাধান থাকে, আৰু তেনেধৰনৰ সমস্যার সম্ভাব্য সমাধান সৃষ্টি কৰিব পৰা চিন্তনক কি নামেৰে জনা যায় ?
- (A) অভিসারী চিন্তন
(B) অপসারী চিন্তন
(C) প্রতিফলক চিন্তন
(D) সমালোচনাত্মক (critical) চিন্তন
14. যখন কোনো এক সমস্যার একটির বেশি সম্ভাব্য সমাধান থাকে, এবং সেই ধরনের সমস্যা সম্ভাব্য সমাধান সৃষ্টি করতে পারা চিন্তনকে পরিচিত করা হবে :
- (A) অভিসারী চিন্তন
(B) অপসারী চিন্তন
(C) প্রতিফলক চিন্তন
(D) সমালোচনাত্মক (critical) চিন্তন

14. जेव्हा बबेबा मोनसे जेनाखौ बोझानो मोनसेनिफ्रय बांसिन राहा थायो आरो बेबादि जेना बोझानो हाथाव सात्राय सोमजिखांनाय मावखान्थिखौ मा मुंजों मिथिनाय जायो :
- (A) Convergent Thinking (B) Divergent Thinking
(C) Reflective Thinking (D) Critical Thinking
14. जब कोई एक समस्या का एक से अधिक संभाव्य समाधान रहते हैं, और ऐसे ही समस्या का समाधान सृष्टि करने वाला चिंतन को किस नाम से जानता है ?
- (A) अभिसारी चिंतन (B) अपसारी चिंतन
(C) प्रतिफलक चिंतन (D) समालोचनात्मक चिंतन
14. When a problem has more than one probable solution, and the thinking process which create those probable solution for the problem is called :
- (A) Convergent Thinking (B) Divergent Thinking
(C) Reflective Thinking (D) Critical Thinking

15. এজন নেতা হিচাপে শিক্ষকজনে :

- (A) সকলোবে ওপৰত ক্ষমতা আৰু আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিব লাগে
(B) কর্তৃত্বশালী হ'ব লাগে
(C) একনায়কত্ববাদ পাব লাগে
(D) গতিশীল হ'ব লাগে

15. একজন নেতা হিসাবে শিক্ষকের ভূমিকা :

- (A) সকলের প্রতি ক্ষমতা এবং আধিপত্য বিস্তার করতে হবে
(B) কর্তৃত্বশালী হতে হবে
(C) একনায়কত্ববাদ হতে হবে
(D) গতিশীল হতে হবে

15. सासे दैदेनगिरि महर्षे फोरोंगिरिया -

- (A) गासैनोबो गोहो आरो देरसिन गोहोखौ रानसारना होनांगौ
(B) खुंथाङ्गिरि जानो नांगौ
(C) गावल 'गोहोखौ लानो नांगौ
(D) ख्वारथाङ्गोनां जानो नांगौ

15. एक नेता के रूप में शिक्षक का _____ ।
- (A) सबके ऊपर क्षमता और आधिपत्य विस्तार करना चाहिए
- (B) कर्तव्यशाली होना चाहिए
- (C) एकनायकत्ववादी होना चाहिए
- (D) गतिशील होना चाहिए

15. As a leader the teacher must try to :
- (A) attain power and supremacy over others
- (B) be authoritative
- (C) attain dictatorship
- (D) be dynamic

16. বুদ্ধির তত্ত্বসমূহ আৰু এই তত্ত্ব আগবঢ়োৱা ব্যক্তিৰ নাম তলত দিয়া হৈছে :

বুদ্ধিৰ তত্ত্বসমূহ

- (a) দ্বি-উপাদান তত্ত্ব
- (b) বহু উপাদান তত্ত্ব
- (c) সমূহীয়া উপাদান তত্ত্ব
- (d) প্রতিদর্শ সংগ্রহকৰণ তত্ত্ব

শুদ্ধ মিলটো বাচি উলিওৱা ।

- (A) (a) - (ii), (b) - (iii), (c) - (i), (d) - (iv)
- (C) (a) - (iii), (b) - (iv), (c) - (i), (d) - (ii)

তত্ত্ব আগবঢ়োৱা ব্যক্তি

- (i) থৰ্নডাইক
- (ii) স্পিয়ারমেন
- (iii) থমচন
- (iv) থাৰ্ণ্টন

- (B) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iii), (d) - (iv)
- (D) (a) - (ii), (b) - (i), (c) - (iv), (d) - (iii)

16. বুদ্ধিৰ তত্ত্বসমূহ এবং এই তত্ত্ব উপস্থাপক ব্যক্তিৰ নাম নিচে দেওয়া হল :

বুদ্ধিৰ তত্ত্বসমূহ

- (a) দ্বি-উপাদান তত্ত্ব
- (b) বহু উপাদান তত্ত্ব
- (c) শ্ৰেণী বা সমষ্টি উপাদান তত্ত্ব
- (d) নমুনা তত্ত্ব

শুদ্ধ মিলগুলি লেখ :

- (A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)
- (C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)

তত্ত্ব উপস্থাপক ব্যক্তি

- (i) থৰ্নডাইক
- (ii) স্পিয়ারমেন
- (iii) থমশন
- (iv) থাৰ্ণ্টন

- (B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
- (D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

16. Theory of Intelligence आरो बेफोरनि दिहुनगिरिफोरखौ गाहायाव होनाय जाबाय -

Theory of Intelligence	Propounders
(a) Two factor theory	(i) Thorndike
(b) Multi factor theory	(ii) Spearman
(c) Group factor theory	(iii) Thomson
(d) Sampling theory	(iv) Thurstone

थार फिनखौ सायख ' -

(A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)	(B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
(C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	(D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

16. बुद्धि का तत्त्व समूह और इस तत्त्व को प्रस्तुत करने वाले व्यक्ति के नाम नीचे दिए गए हैं :

बुद्धि का तत्त्व समूह	तत्त्व प्रस्तुत करने वाले व्यक्ति
(a) द्वि-उपादान तत्त्व	(i) थॉर्नडाइक
(b) बहु उपादान तत्त्व	(ii) स्पियरमन
(c) सामूहिक उपादान तत्त्व	(iii) थॉमसन
(d) प्रतिदर्श संग्रहकरण तत्त्व	(iv) थास्टोन

शुद्ध मेल को चुनिएगा :

(A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)	(B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
(C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	(D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

16. Theory of Intelligence and their Propounders are given below :

Theory of Intelligence	Propounders
(a) Two factor theory	(i) Thorndike
(b) Multi factor theory	(ii) Spearman
(c) Group factor theory	(iii) Thomson
(d) Sampling theory	(iv) Thurstone

Choose the correct match :

(A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)	(B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
(C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	(D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

17. श्रेणीकोठात शिक्षके पाठदान फलप्रसूभावे सम्पादन करिबलै छात्रछात्रीर प्रारम्भिक मनोयोग आकर्षण करिब लागे । এই ক্ষেত্রে শিকনৰ কোনটো নীতি প্রয়োগ হৈছে ?

(A) प्रसुतिर नीति	(B) अनुशीलनर नीति
(C) फलाफलर नीति	(D) उद्दीपकर प्रारल्यर नीति

17. श्रेणीक्षे, शिक्षके पाठदान फलप्रसूभावे सम्पादन करार जन्य छात्रछात्रीर प्रारम्भिक मनोयोग आकर्षण करते हवे । এই ক্ষেত্রে शिक्षणের কোন নীতিটি প্রয়োগ হয়েছে ?

(A) प्रसुतिर नीति	(B) अनुशीलन नीति
(C) फलाफल नीति	(D) उद्दीपकेर प्रारल्य नीति

17. गंसे थाखो खथायाव गोहोम गोनां फरा फोरोंनो थाखाय फोरोंगिरिया फरायसाफोरखौ गोसो गुदुं खलामग्रोनो गोनां जायो। बे बिथिडाव बबे सोलोंनायनि खान्थिखौ बाहायनाय जायो -
- (A) Law of readiness (B) Law of exercise
(C) Law of effect (D) Law of intensity of stimulus
17. कक्षा में शिक्षक पाठदान सफलतापूर्वक सम्पादन करने के लिए छात्र/छात्राओं को प्रारम्भिक ध्यानाकर्षित करना चाहिए। इस क्षेत्र में शिक्षा प्राप्ति के लिए कौन-सी नीति प्रयोग की जाती है ?
- (A) तैयारी की नीति (B) अनुशीलन की नीति
(C) परिणाम की नीति (D) उद्दीपक का प्राबल्य की नीति
17. In a classroom, teacher should gain preliminary attention of students to impart a lesson effectively. In this case, which of the laws of learning is applied ?
- (A) Law of readiness (B) Law of exercise
(C) Law of effect (D) Law of intensity of stimulus

18. মাচল'ৰ অভিৰোচনৰ তত্ত্বমতে, তলত দিয়াবোৰৰ ভিতৰত “প্ৰয়োজন” সমূহৰ শুদ্ধ ক্ৰম কোনটো ?
- (A) নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
(B) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
(C) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন
(D) মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
18. মাসলজের প্ৰেৰণার তত্ত্ব মতে, নিচের দেওয়া ‘প্ৰয়োজন’ সমূহের শুদ্ধ ক্ৰম কোনটি ?
- (A) নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
(B) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
(C) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন
(D) ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
18. Maslow ni theory of motivation বাদিই গাহায়নি ববে “needs” নি থার ফারি -
- (A) Safety needs → Love and belongingness needs → Physiological needs → Esteem needs → Self-actualization needs
(B) Physiological needs → Safety needs → Love and belongingness needs → Esteem needs → Self-actualization needs
(C) Physiological needs → Love and belongingness needs → Safety needs → Self-actualization needs → Esteem needs
(D) Love and belongingness needs → Safety needs → Esteem needs → Physiological needs → Self-actualization needs

18. मैसलो अभिप्रेरण तत्त्व के अनुसार, नीचे दिए गए 'प्रयोजन' समूह का शुद्ध क्रम कौन-सा है ?
- (A) सुरक्षात्मक प्रयोजन → प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → जैविकतात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन
- (B) जैविकतात्मक प्रयोजन → सुरक्षात्मक प्रयोजन → प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन
- (C) जैविकतात्मक प्रयोजन → प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → सुरक्षात्मक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन
- (D) प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → सुरक्षात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन → जैविकतात्मक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन
18. Which of the following is correct sequence of "needs" according to Maslow's theory of motivation ?
- (A) Safety needs → Love and belongingness needs → Physiological needs → Esteem needs → Self-actualization needs
- (B) Physiological needs → Safety needs → Love and belongingness needs → Esteem needs → Self-actualization needs
- (C) Physiological needs → Love and belongingness needs → Safety needs → Self-actualization needs → Esteem needs
- (D) Love and belongingness needs → Safety needs → Esteem needs → Physiological needs → Self-actualization needs
-
19. 'दृष्टीकरण धारणा' तलर कौनटो तत्रुव मूल उपादान ?
- (A) शिकनर अनुबन्धन तत्रु। (B) शिकनर कार्यात्मक अनुबन्धन तत्रु।
- (C) शिकनर सामग्रिकतावाद तत्रु। (D) शिकनर डूल आरु प्रचेष्टा तत्रु।
19. "बल प्रयोग धारणा" (Concept of reinforcement) नीचेर कौन तत्रुव मूल उपादान ?
- (A) शिकनर अनुबन्धन (Classical) तत्रु (B) शिकनर कार्यात्मक अनुबन्धन तत्रु
- (C) शिकनर सामग्रिकतावाद तत्रु (D) शिकनर डूल आरु प्रचेष्टा तत्रु
19. "Concept of reinforcement" आ मोनसे गौनां गुदिमुवा -
- (A) Classical conditioning theory of learning नि (B) Operant conditioning theory of learning नि
- (C) Gestalt theory of learning नि (D) Trial and error theory of learning नि
19. 'सुदृढीकरण की धारणा' निम्नलिखित कौन-सा तत्त्व का मूल उपादान है ?
- (A) शिक्षा प्राप्ति का अनुबन्धन तत्त्व (B) शिक्षा प्राप्ति का कार्यात्मक अनुबन्धन तत्त्व
- (C) शिक्षा प्राप्ति का सामग्रिकतावाद तत्त्व (D) शिक्षा प्राप्ति की भूल और प्रचेष्टा तत्त्व
19. "Concept of reinforcement" is an important element of :
- (A) Classical conditioning theory of learning (B) Operant conditioning theory of learning
- (C) Gestalt theory of learning (D) Trial and error theory of learning

20. শিকনৰ কোনটো তত্ত্বই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কেৱল নিৰৱ শ্ৰোতা হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে জ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰৰ বাবে সক্ৰিয় কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে ?
- (A) উদ্দীপক প্ৰতিক্ৰিয়াৰ তত্ত্ব (B) অনুবন্ধনবাদ তত্ত্ব
(C) গেষ্টাল্ট তত্ত্ব বা সামগ্ৰিকতাবাদ (D) ৰচনাত্মকবাদ
20. শিক্ষণেৰ কোন তত্ত্বটি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীদেৰ কেবল নিৰৱ শ্ৰোতা হওৱাৰ পৰিৱৰ্তে জ্ঞান আৱিষ্কাৰেৰ জন্য সক্ৰিয় কৰাৰ উপৰ গুৰুত্ব দেয় ?
- (A) উদ্দীপক প্ৰতিক্ৰিয়া তত্ত্ব (B) অনুবন্ধনবাদ (conditioning theory) তত্ত্ব
(C) গেষ্টাল্ট তত্ত্ব বা সামগ্ৰিকতাবাদ (D) ৰচনাত্মকবাদ/বা গঠনাত্মকবাদ
20. সোলোঁনায়নি ৰবে theory আ ফৰায়সাফোৰছৌ সিরি খোনাসংগাল' জানায়নি সোলায় গিয়ান বুৰখানৌ থাখয় সাংগ্ৰাং খালামনায়নি সায়াব গোনান্থি হৌয়ৌ -
- (A) Stimulus Response Theory (B) Conditioning Theory
(C) Gestalt Theory (D) Constructivist Theory
20. शिक्षा प्राप्ति का कौन-सा तत्त्व के द्वारा छात्र-छात्राओं को केवल निरव श्रोता होने के बदले ज्ञान का आविष्कार के लिए सक्रिय करने पर महत्त्व प्रदान करता है ?
- (A) उद्दीपक प्रतिक्रिया का तत्त्व (B) अनुबन्धनवाद तत्त्व
(C) गेष्टाल या सामग्रिकतावाद (D) रचनात्मकतावाद
20. Which theory of learning emphasise on making the student active for the discovery of knowledge in place of becoming a passive listener only ?
- (A) Stimulus Response Theory (B) Conditioning Theory
(C) Gestalt Theory (D) Constructivist Theory
-
21. মনোনটক (Psychodrama) হৈছে :
- (A) এটা ব্যক্তিত্বৰ তত্ত্বৰ নাম (B) ব্যক্তিত্বৰ ওপৰত থকা এখন কিতাপৰ নাম
(C) এক প্ৰকাৰৰ চাইক'থেৰাপী (D) এবিধ ব্যক্তিত্বৰ সংলক্ষণ
21. মনোনটক (Psychodrama) হৈছে :
- (A) একটা ব্যক্তিত্ব তত্ত্বৰ নাম (B) ব্যক্তিত্বৰ উপৰে লেখা একটা গ্ৰন্থৰ নাম
(C) এক প্ৰকাৰ সাইকোথেৰাপি (D) এক ধৰনেৰ ব্যক্তিত্বৰ সংলক্ষণ
21. Psychodrama যা জাৰায় _____.
- (A) personality theory নি মনসে মুং (B) personality গোনান্ গাংসে বিজাৰনি মুং
(C) psychotherapy নি মনসে মৱ (D) ৰোখ্ৰমসে personality নি আখ্ৰু
21. मनोनाटक (Psychodrama) है :
- (A) एक व्यक्तित्व के तत्त्व का नाम। (B) व्यक्तित्व के ऊपर में रहनेवाली एक किताब का नाम।
(C) एक प्रकार का साइकोथेरापी। (D) एक प्रकार व्यक्तित्व का संलग्न।
21. Psychodrama is _____.
- (A) name of a personality theory (B) name of a book on personality
(C) a form of psychotherapy (D) a personality trait

22. শিক্ষণৰ বক্তৃতা প্ৰদান পদ্ধতি :
- (A) শিক্ষক কেন্দ্ৰিক (B) ছাত্ৰ-ছাত্ৰী কেন্দ্ৰিক
(C) মনোবিজ্ঞান ভিত্তিক (D) পৰিবেশ কেন্দ্ৰিক
22. শিক্ষণেৰ বক্তৃতা প্ৰদান পদ্ধতি :
- (A) শিক্ষক কেন্দ্ৰিক (B) ছাত্ৰ-ছাত্ৰী কেন্দ্ৰিক
(C) মনোবিজ্ঞান ভিত্তিক (D) পৰিবেশ কেন্দ্ৰিক
22. বিবৃতি আদৰ (Lecture method) ফোঁনায়া জাৰায় মনসে –
- (A) ফোঁগিৰিখৌল ' মিরু খালামনায় (Teacher centric) (B) ফায়সাফোঁখৌল ' মিরু খালামনায় (Student centric)
(C) গোসো বিগিয়ানখৌল ' বিথা খালামনায় (Psychological based) (D) আবহাৱাখৌল ' মিরু খালামনায় (Environment centric)
22. शिक्षण की व्याख्या प्रदान पद्धति :
- (A) शिक्षक केन्द्रिक (B) छात्र/छात्री केन्द्रिक
(C) मनोविज्ञान प्रक्रिया (D) परिवेश केन्द्रिक
22. Lecture method of teaching is :
- (A) Teacher centric (B) Student centric
(C) Psychological based (D) Environment centric

23. মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যবান শিক্ষকসকলে তলৰ কোনকেইটা বৈশিষ্ট্য প্ৰদৰ্শন কৰে ?

- (a) তেওঁলোকে নিজৰ কেৱল সবলতা সম্পৰ্কে ভালদৰে জানে।
(b) তেওঁলোকে আনৰ কেৱল দুৰ্বলতা সম্পৰ্কে ভালদৰে জানে।
(c) তেওঁলোকে নিজৰ ভুলবোৰ শুধৰাৰ উপায় উলিয়াই লয়।
(d) নিজৰ কৰ্মকলৈ তেওঁলোক সন্তুষ্ট।
(e) তেওঁলোকে অকৃতকাৰ্যতাক অতি সহজে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

- (A) (a), (c), (d) আৰু (e) (B) (a) আৰু (b)
(C) (c), (d) আৰু (e) (D) (a), (c) আৰু (d)

23. মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যবান শিক্ষকৰা নীচৰ কোন বৈশিষ্ট্যগুলি প্ৰদৰ্শন কৰে ?

- (a) তাহাৰ কেবল নিজৰ সবলতা সম্পৰ্কে ভালোভাৱে জানে।
(b) তাহাৰ কেবল অন্যৰ দুৰ্বলতা সম্পৰ্কে ভালোভাৱে জানে।
(c) তাহাৰ নিজৰ ত্ৰুটিগুলি শুধৰানোৰ উপায় বের কৰে।
(d) নিজৰ কাজে তাহাৰ সন্তুষ্ট।
(e) তাহাৰ অকৃতকাৰ্যতাকে অতি সহজে গ্ৰহণ কৰতে পাৰে।

শুদ্ধ উত্তৰগুলি লেখ :

- (A) (a), (c), (d) এবং (e) (B) (a) এবং (b)
(C) (c), (d) এবং (e) (D) (a), (c) এবং (d)

23. सावस्त्रियारि आरो गोसोआरि गोख्रों फोरोंगिरिफोरनियाव गाहायनि बबे आयुथाइफोरखै नुनो मोनो -

- (a) बिसोरो गावसोरनि गोहोखौल' मोजाडै मिथियो
- (b) बिसोरो गुबुननि लोरबांथिखौल' मोजाडै मिथियो
- (c) बिसोरो गावसोरनि गोरोन्थिखौ सुद्रायनो राहा नागिरना लायो
- (d) बिसोरो गावसोरनि खामानिखौ लानानै गोजोत्राय मोनो
- (e) बिसोरो फैमाल जानायखै गोरलैयै नाजावना लायो

थार फिनखौ सायख' -

- (A) (a), (c), (d) आरो (e) (B) (a) आरो (b)
- (C) (c), (d) आरो (e) (D) (a), (c) आरो (d)

23. मानसिक रूप से स्वास्थ्यवान शिक्षकगण निम्नलिखित किन वैशिष्ट्य को प्रदर्शित करते हैं ?

- (a) इन्होंने अपने को मात्र मनोबल को भलिभाँति जानते हैं।
- (b) इन्होंने दूसरों के केवल दुर्बलता को भलिभाँति जानते हैं।
- (c) इन्होंने अपनी गलती को सुधारने के लिए उपाय खोज लेते हैं।
- (d) अपने कर्म को लेकर सन्तुष्ट रहते हैं।
- (e) इन्होंने अपना विफलता को सहज रूप से ग्रहण कर लेते हैं।

शुद्ध उत्तर को चुनिएगा :

- (A) (a), (c), (d) और (e) (B) (a) और (b)
- (C) (c), (d) और (e) (D) (a), (c) और (d)

23. Which of the following characteristics are exhibited by mentally healthy teachers ?

- (a) They know well about their strengths only.
- (b) They know well about others' weaknesses only.
- (c) They find means of correcting their own mistakes.
- (d) They are satisfied with their job.
- (e) They accept failure very easily.

Choose the correct option :

- (A) (a), (c), (d) and (e) (B) (a) and (b)
- (C) (c), (d) and (e) (D) (a), (c) and (d)

24. अनुशीलनৰ নীতিয়ে গুৰুত্ব দিয়ে :

- (A) ফলপ্রসূ শিকনৰ অবিৰত অভ্যাসৰ (B) শিক্ষার্থীৰ নতুন শিকনৰ প্রতি আগ্রহ সৃষ্টি কৰাত
- (C) যিমানদূৰ পাৰি বিফলতা পৰিহাৰ কৰাত (D) শিক্ষার্থীৰ কৌতূহল বৃদ্ধিত

24. অনুশীলন নীতি গুৰুত্ব প্রদান করে :

- (A) ফলপ্রসূ শিক্ষণের অবিরাম অভ্যাসের ওপর (B) শিক্ষার্থীর নতুন শিক্ষণের প্রতি আগ্রহ সৃষ্টি করার ওপর
- (C) যতদূর সম্ভব বিফলতা পরিহার করার ওপর (D) শিক্ষার্থীর কৌতূহল বৃদ্ধি করার ওপর

24. Law of Exercise আ গোনাঁথি होयो -

- (A) फिथाइ गोनां सोलोंनायनि सर्सयाव (B) फरायसाया गोदान बिथिं सोलोंनायनि फार्से गोसो जाहोनायाव
- (C) जेसेबां हायो फैमालखौ जानगारहोनायाव (D) सोलोंग्रानि गोसो जानायखौ बांहोनायाव

24. अनुशीलन नीति द्वारा महत्त्व प्रदान करते हैं :
- (A) सफल शिक्षा प्राप्ति का अविरत अभ्यास से। (B) शिक्षार्थी का नया शिक्षा प्राप्ति के प्रति आग्रह सृष्टि करने में।
(C) जहाँ तक हो सके विफलता को परिहार करने में। (D) शिक्षार्थी को जिज्ञासा वृद्धि करने में।
24. The law of exercise emphasises on :
- (A) Constant practice of useful learning (B) Arouse of interest of the pupils towards new learning
(C) Avoiding failure as far as possible (D) Increasing curiosity of the learner
-
25. তলৰ কোনটোৰ বাবে ফলপ্ৰসূ শিক্ষাদান হয় ?
- (A) শিক্ষকৰ সাধুতা আৰু কৰ্তব্যনিষ্ঠা (B) শিক্ষকৰ বিষয়বস্তুৰ জ্ঞান
(C) শিক্ষাদানত শিক্ষকৰ নিয়মানুবৰ্তিতা (D) শিক্ষকৰ দ্বাৰা উদ্দেশ্যভিত্তিক পাঠদান
25. नीचेर कोनटिर् द्दारा फलप्रासू शिक्षादान ह्य ?
- (A) शिक्षकेर साधुता एबं कर्तव्यनिष्ठा (B) शिक्षकेर विषयवस्तुर् ज्ञान
(C) शिक्षादाने शिक्षकेर नियमानुवर्तितता (D) शिक्षकेर द्दारा उद्देश्यभित्तिक पाठदान
25. गोहोम गोनां फोरोंनाया जाबाय मोनसे -
- (A) फोरोंगिरिनि साधुथि आरो खामानियाव नांथाबनाय (B) फोरोंगिरिनि आयदानि सायाव गियाव
(C) फोरोंनायाव फोरोंगिरिया खान्थि गोनां जानाय (D) थांखि गोनां फोरोंगिरिनि फोरोंनाय
25. निम्नलिखित में से कौन-सा साफल्यमंडित शिक्षादान है ?
- (A) शिक्षकों की साधुता और कर्तव्यनिष्ठा। (B) शिक्षकों को विषयवस्तु का ज्ञान।
(C) शिक्षादान में शिक्षकों का सुव्यवस्थित होना। (D) शिक्षकों के द्वारा उद्देश्यधर्मी पाठदान करना।
25. Effective Teaching is a result of :
- (A) Teacher's honesty and commitment (B) Teacher's knowledge on content
(C) Teacher's regularity in teaching (D) Objective based teaching by teachers
-
26. সৃজনীশীলতার 'স্তরতত্ত্ব' কোনে বিকাশ কৰিছিল ?
- (A) টেয়লৰ (B) ড্ৰিভাৰ (C) ক্ৰ (D) ব্ৰুচ
26. সৃজনশীলতার 'স্তরতত্ত্ব' কে বিকাশ বা সৃষ্টি করেছিল ?
- (A) টেলর (B) ড্ৰিভার (C) ক্ৰ (D) ব্ৰুস
26. Creativity नि Level theory ख्रौ सोर दावगाखांहोदोंमोन -
- (A) Taylor (B) Drever (C) Crow (D) Bruce
26. 'सृजनात्मकता' स्तर तत्त्व का विकास किसने किया था ?
- (A) टेयलर (B) ड्दिवार (C) क्रो (D) ब्रूस
26. Who developed the level theory of creativity ?
- (A) Taylor (B) Drever (C) Crow (D) Bruce
-

27. বুদ্ধাংশ নির্ণয়ৰ শুদ্ধ পদ্ধতিটো হ'ল :

(A) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্রমিক বয়স}}$ (B) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্রমিক বয়স}} \times 100$
(C) $IQ = \frac{\text{কালক্রমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{কালক্রমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}}$

27. বুদ্ধাংশৰ নিৰ্ণয়ৰ শুদ্ধ পদ্ধতিটি হ'ল :

(A) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্রমিক বয়স}}$ (B) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্রমিক বয়স}} \times 100$
(C) $IQ = \frac{\text{কালক্রমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{কালক্রমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}}$

27. Intelligence Quotient (IQ) দিহুনাযনি থাৰ আদৰা জাৰায় -

(A) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}}$ (B) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}} \times 100$
(C) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}}$

27. বৌদ্ধিক স্তৰ নিৰ্ণয় কা যুদ্ধ পদ্ধতি হৈ :

(A) $IQ = \frac{\text{মানসিক উন্নয়ন}}{\text{কালক্রমিক উন্নয়ন}}$ (B) $IQ = \frac{\text{মানসিক উন্নয়ন}}{\text{কালক্রমিক উন্নয়ন}} \times 100$
(C) $IQ = \frac{\text{কালক্রমিক উন্নয়ন}}{\text{মানসিক উন্নয়ন}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{কালক্রমিক উন্নয়ন}}{\text{মানসিক উন্নয়ন}}$

27. The correct method of calculating Intelligence Quotient (IQ) is :

(A) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}}$ (B) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}} \times 100$
(C) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}}$

28. তলত দিয়া তালিকাৰ পৰা বহিৰ্মুখী ব্যক্তিত্বৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বাচি উলিওৱা :

- (a) সামাজিকভাৱে বেছি সক্ৰিয় আৰু তৎপৰ।
(b) সদায় চিন্তামগ্ন অৱস্থাত পোৱা যায়।
(c) দলগত ক্ৰিয়াতকৈ আত্মক্ৰিয়াতহে বেছি গুৰুত্ব দিয়ে।
(d) নমনীয় দৃষ্টিভঙ্গী আৰু বন্ধুত্বসুলভ প্ৰকৃতিৰ।
(e) আবেগিক সমস্যাৰপৰা মুক্ত।

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

- (A) কেৱল (b) আৰু (c) (B) কেৱল (a), (c) আৰু (e)
(C) কেৱল (a), (d) আৰু (e) (D) কেৱল (a), (c), (d) আৰু (e)

28. नीचे देওয়া तालिका থেকে बहिर्मुखी ब्यक्तिचेर बेशिष्ट्यगुलि बेर कर :

- (a) सामाजिकभावे बेशि सक्रिय एवं संवेदनशील।
- (b) सर्वदा चिन्तामग्न अवस्थाय थाका।
- (c) दलगत क्रियार थेके आत्मक्रियाते बेशि गुरुत्व देओया।
- (d) नमनीय दृष्टिभङ्गि एवं बहूत्सुलभ प्रकृति।
- (e) आवेगिक समस्या थेके मुक्त।

शुद्ध उत्तरगुलि लेख :

- (A) केवल (b) एवं (c) (B) केवल (a), (c) एवं (e)
- (C) केवल (a), (d) एवं (e) (D) केवल (a), (c), (d) एवं (e)

28. गाहायाव होनाय फारिलाइनिफ्राय सासे Extrovert personality नि आखुथाइखौ सायख' :

- (a) Socially very active and sensitive.
- (b) Always found busy in thinking.
- (c) Emphasis on individual work rather than group work.
- (d) Flexible outlook and friendly in nature.
- (e) Free from emotional problems.

थार फिनखौ सायख' -

- (A) (b) आरो (c) आल' (B) (a), (c) आरो (e) आल'
- (C) (a), (d) आरो (e) आल' (D) (a), (c), (d) आरो (e) आल'

28. निम्नलिखित सूची से बहिर्मुखी व्यक्तित्व का विशेषता समूह को चुन लीजिएगा :

- (a) सामाजिक रूप से अधिक सक्रिय और संवेदी।
- (b) हमेशा चिन्तामग्न अवस्था में रहता है।
- (c) सामूहिक क्रिया से भी आत्मक्रिया में अधिक गुरुत्व देता है।
- (d) नमनीय दृष्टिभंगी और मैत्रिपूर्ण प्रकृति का।
- (e) आवेगिक समस्या से मुक्त होकर रहता है।

शुद्ध विकल्प को चुनिएगा :

- (A) मात्र (b) और (c) (B) मात्र (a), (c) और (e)
- (C) मात्र (a), (d) और (e) (D) मात्र (a), (c), (d) और (e)

28. Identify the characteristics of an extrovert personality from the list given below :

- (a) Socially very active and sensitive.
- (b) Always found busy in thinking.
- (c) Emphasis on individual work rather than group work.
- (d) Flexible outlook and friendly in nature.
- (e) Free from emotional problems.

Choose the correct option :

- (A) (b) and (c) only (B) (a), (c) and (e) only
- (C) (a), (d) and (e) only (D) (a), (c), (d) and (e) only

29. তলৰ কোনজন ব্যক্তিয়ে সৃজনীশীলতাৰ পৰিমাণৰ বাবে সৃজনীশীলতাৰ উপাদানসমূহৰ পৰিমাণৰ ওপৰত প্ৰথমে গুৰুত্ব দিছিল ?
 (A) মেকনেইল (B) টৰেন্স (C) থাৰ্ষ্টন (D) কেণ্ট
29. নীচৰ কোন ব্যক্তি সৃজনশীলতাৰ পৰিমাণৰ জন্য সৃজনশীলতাৰ উপাদানসমূহৰ পৰিমাণৰ উপৰে প্ৰথম গুৰুত্ব দিয়েছিল ?
 (A) মেকনেইল (B) টৰেন্স (C) থাৰ্ষ্টন (D) কেণ্ট
29. গাহায়নি সৌৰ সুবুডা সৌৰজিলুনি বিৰ্বানি থাখ্ৰায় সৌৰজিলুনি গুদি মুবাফোরনি বিৰ্বাং সুনায়নি সায়াব গিৰিবই গোনাংথি হোদৌমোন -
 (A) McNeil (B) Torence (C) Thurston (D) Kent
29. নিম্নলিখিত কৌন ব্যক্তি নে সৃজনাत्मकता (Creativity) का परिमाण के लिए सृजनात्मकता के उपादान समूह के परिमाण पर सर्वप्रथम महत्त्व प्रदान किया था ?
 (A) मेकनेइल (B) टॉरेन्स (C) थार्स्टन (D) केन्ट
29. Who was the first person to emphasise that creativity should be measured by measuring its elements ?
 (A) McNeil (B) Torence (C) Thurston (D) Kent
-
30. শিক্ষক হিচাপে, অপৰাধপ্ৰবণ শিশুসকলক অভিবোচনৰ বাবে তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো আটাইতকৈ ভাল উপায় ?
 (A) বিদ্যালয়ত খেলাধূলাৰ বাবে পৰ্যাপ্ত সুযোগ প্ৰদান কৰা।
 (B) তেওঁলোকক অত্যধিক স্বাধীনতা প্ৰদান কৰিব লাগে।
 (C) কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা নোলোৱাকৈ এৰি দিব লাগে।
 (D) শ্ৰেণীত অত্যধিক বিদ্যায়তনিক হেঁচা দিব লাগে।
30. শিক্ষক হিসাবে অপরাধপ্ৰবণ শিশুদেরকে উৎসাহ দেওয়ার জন্য নিচে দেওয়া কোনটি সবথেকে ভাল উপায় ?
 (A) বিদ্যালয়ে খেলাধূলাৰ জন্য পৰ্যাপ্ত সুযোগ প্ৰদান কৰা।
 (B) তাদেরকে অত্যধিক স্বাধীনতা প্ৰদান করতে হবে।
 (C) কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা না নিয়ে ছেড়ে দিতে হবে।
 (D) শ্ৰেণীতে পড়াশুনাৰ বিষয়ে অত্যধিক চাপ দিতে হবে।
30. फोरोंगिरि महर्दै दाय खलामनाय खुदियाफोरखौ गोसो दुंखांहोनायनि गहायनि बबे मोनसेया साबसिन राहा -
 (A) फरायसालियाव गेलेनायनि थोजासे खाबु होनाय
 (B) नांगौनि बारा बिसोरनो उदांसि होनाय
 (C) जेबो जरखा राहा लायालाबा बिसोरखौ एंगार ना होनांगौ
 (D) थाखोआव सोलोंथाइनि फारसे बारा जर होनांगौ
30. शिक्षक के रूप में अपराधप्रेवण शिशुओं को अभिप्रेरण के लिए निम्नलिखित कौन-सा सबसे अधिक उत्तम उपाय है ?
 (A) विद्यालय में खेलकूद के लिए पर्याप्त सुविधा प्रदान करना।
 (B) इनको अत्यधिक स्वाधीनता प्रदान करना चाहिए।
 (C) कोई विशेष व्यवस्था नहीं लेकर छोड़ देना चाहिए।
 (D) श्रेणी में अत्यधिक शैक्षिक दबाव डालना चाहिए।
30. As a teacher, which of the following is the best way to motivate delinquent children ?
 (A) Enough opportunity for games and sports should be provided in school
 (B) Excess freedom should be provided to them
 (C) They should be left without any treatment
 (D) Excess academic pressure should be given in the class

PART - II : Mathematics

31. लःसाःःः: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ गःसाःःः: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

31. ल.सा.ः. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ ग.सा.ः. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

31. दुःसाःसाः: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ देःसाःसाः: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

31. लघुत्तम समापवर्त्य $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ महत्तम समापवर्त्य $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

31. L.C.M. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ H.C.F. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

32. NME-ICT কোন বছরত আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

32. NME-ICT কোন বছরে আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

32. NME-ICT খৰী বৰে বোসোৱাৰ জাগায়নায় জাৰ্দোঁমোন -

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

SPACE FOR ROUGH WORK

32. NME-ICT कौन से वर्ष से प्रारम्भ हुआ था ?
 (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015
32. In which year NME-ICT was launched ?
 (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015
-
33. যদি এটা আয়তৰ পৰিসীমা, এটা 4 m বাহু বিশিষ্ট বৰ্গৰ পৰিসীমাৰ সৈতে সমান হয় আৰু আয়তৰ দীঘল তাৰ প্ৰস্থৰ তিনিগুণ হয়, তেন্তে আয়তটোৰ কালি হ'ব :
 (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
33. যদি একটি আয়তক্ষেত্ৰৰ পৰিসীমা, একটি 4 m বাহু বিশিষ্ট বৰ্গক্ষেত্ৰৰ পৰিসীমাৰ সমান হয় এবং আয়তক্ষেত্ৰৰ দৈৰ্ঘ্য প্ৰস্থৰ তিনিগুণ হয়, তৰে আয়তক্ষেত্ৰটিৰ ক্ষেত্ৰফল কত হ'বে ?
 (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
33. जुदि मोनसे आयतनि सोरगिदि सिमाया मोनसे 4 m खना बर्गजौ समान जायो आरो आयतनि लावथाइया बेनि अरथाइनि थाम गुन जायो। अब्ला आयतनि खालिया जागोन -
 (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
33. यदि एक आयत की परिधि, एक वर्ग जिसके प्रत्येक पक्ष 4 m है, के समान है। आयत की लम्बाई उसके चौड़ाई से तीन गुणा है। तब आयत का क्षेत्र होगा :
 (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
33. If the perimeter of a rectangle is equal to perimeter of a square with sides 4 m each and the length of the rectangle is thrice its breadth, then the area of the rectangle would be :
 (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
-
34. 10 জন মানুহৰ গড় বয়স 60 বছৰ। যদি তাৰে 8 জনৰ মুঠ বয়স 488 হয়, তেন্তে বাকী দুজনৰ গড় বয়স উলিওৱা।
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
34. 10 জন মানুহৰ গড় বয়স 60 বছৰ। যদি তাৰ মध्ये 8 জনৰ মোট বয়স 488 হয়, তৰে বাকী দুইজনৰ গড় বয়স কত হ'বে ?
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
34. सा 10 मानसिनि गर बैसोआ 60 बोसोर। जुदि सा 8 सुबुनि गासै बैसोआ 488 जायो, अब्ला आद्रा सानै मानसिनि गर बैसोखौ दिहुन।
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
34. 10 व्यक्तियों की औसत आयु 60 वर्ष है। यदि उनमें से 8 व्यक्तियों की कुल आयु 488 है, तब बाकी दो व्यक्तियों की औसत आयु खोज निकालिए।
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
34. The average age of 10 persons is 60 years. If the total age of 8 persons be 488, then find the average age of the rest of the two persons.
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60

SPACE FOR ROUGH WORK

35. যদি এটা ত্ৰিভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ মাপ ত্ৰিভুজটোৰ পৰিসীমাৰ এক-তৃতীয়াংশৰ সমান হয়, ত্ৰিভুজটোৰ প্ৰকাৰ কি ?
- (A) সমদ্বিবাহু (B) সমকোণী
(C) সমবাহু (D) বিষমবাহু
35. যদি একটা ত্ৰিভুজৰ প্ৰতিটি বাহুৰ মাপ ত্ৰিভুজটিৰ পৰিসীমাৰ এক তৃতীয়াংশৰ সমান হয়, ত্ৰিভুজটি কি ধৰনেৰ ?
- (A) সমদ্বিবাহু (B) সমকোণী
(C) সমবাহু (D) বিষমবাহু
35. জুদি মোনসে আখ্ৰান্থিথামনি মোনফ্ৰোম খনানি জখ্ৰায়া আখ্ৰান্থিথামনি সোরগিদিং সিম্যানি সে বাহাগোনি থাম বাহাগোজোঁ সমান জায়ো। অল্লা আখ্ৰান্থিথামনি রোখোমা মা ?
- (A) Isosceles (গোৰোব নৈ আখ্ৰান্থি) (B) Right-angled (খনাথি)
(C) Equilateral (সামান আখ্ৰান্থি) (D) Obtuse (খনামা)
35. যদি এক ত্ৰিকোণ কা প্ৰত্যেক পক্ষ उसके পরিধি কা এক-তিহাই হৈ, ত্ৰিকোণ किस प्रकार का होगा ?
- (A) isosceles (সমদ্বিবাহু) (B) right-angled (সমকোণ)
(C) equilateral (সমভুজ) (D) obtuse (তিরস্কার)
35. If each side of a triangle is one-third of its perimeter, what kind of triangle is this ?
- (A) Isosceles (B) Right-angled
(C) Equilateral (D) Obtuse
-
36. যদি এটা ট্ৰেপিজিয়ামৰ উচ্চতা 8 cm আৰু সমান্তৰাল বাহু দুডালৰ যোগফল 16 cm হয়, তেন্তে ট্ৰেপিজিয়ামটোৰ কালি হ'ব :
- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²
36. যদি একটা ট্ৰেপিজিয়ামৰ উচ্চতা 8 cm এবং সমান্তৰাল বাহু দুটিৰ যোগফল 16 cm হয়, তৰে ট্ৰেপিজিয়ামৰ ক্ষেত্ৰফল (area) কত হ'বে ?
- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²
36. জুদি মোনসে ট্ৰেপিজিয়ামনি জৌথাইয়া 8 cm আরো সমানথাই খনানি গাসৈ বিবাডা 16 cm জায়ো, অল্লা ট্ৰেপিজিয়ামনি খালিয়া জাগোন -
- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²
36. यदि एक समलम्ब चतुर्भुज (trapezium) की लम्बाई 8 cm है और समानांतर पक्ष का जोड़ 16 cm है, तब समलम्ब चतुर्भुज (trapezium) का क्षेत्र होगा :
- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²
36. If the height of a trapezium is 8 cm and sum of parallel sides is 16 cm, then the area of the trapezium is :
- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²

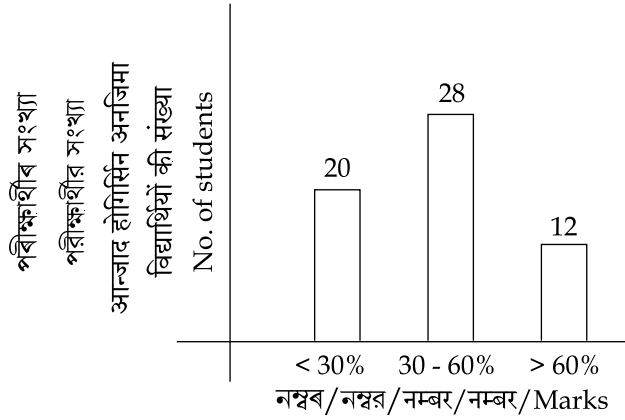
SPACE FOR ROUGH WORK

37. ৰাজে দুটা ঘোঁৰা প্ৰতিটোতে 18,000 টকাকৈ বিক্ৰী কৰে। সি এটা ঘোঁৰাত 20% লাভ আৰু আনটোত 20% লোকচান ভৰিব লগা হয়। ৰাজৰ মুঠ লাভ বা লোকচানৰ পৰিমাণ হ'ল :
- (A) 2% লোকচান (B) 2.5% লাভ (C) 4% লোকচান (D) 4.5% লাভ
37. ৰাজ দুটি ঘোড়া বিক্রি করে। প্রতিটির বিক্রয় মূল্য 18,000 টাকা। সে একটি ঘোড়া 20% লাভে ও অন্যটি 20% লোকসানে বিক্রি করে। তবে ৰাজের কত লাভ বা লোকসান হয়েছে তা বের কর ?
- (A) 2% লোকসান (B) 2.5% লাভ (C) 4% লোকসান (D) 4.5% লাভ
37. ৰাজ আ মানৈ গৰাডুখ্ৰৌ মাসেয়াব 18,000 ৰাউ ফানো। বিয়ো মাসে গৰাডুয়াব 20% মুলাম্ফা আরো গুবুন মাসেয়াব 20% খহা জাজায়ো। ৰাজানি গাসৈ মুলাম্ফা আরো খহানি বিৰাডা জাৰায় -
- (A) 2% খহা (B) 2.5% মুলাম্ফা (C) 4% খহা (D) 4.5% মুলাম্ফা
37. ৰাজ ने दो घोड़े प्रत्येक को ₹ 18,000 में बेचा। उसे एक घोड़े में 20% लाभ और दूसरे में 20% नुकसान भरना पड़ा। राज का कुल नुकसान या लाभ का प्रतिशत है :
- (A) 2% loss (नुकसान) (B) 2.5% profit (लाभ) (C) 4% loss (नुकसान) (D) 4.5% profit (लाभ)
37. Raj sold two horses for ₹ 18,000 each. On one he gained 20% and on the other he lost 20%. His total lost or gain is :
- (A) 2% loss (B) 2.5% profit (C) 4% loss (D) 4.5% profit
-
38. যদি এটা সংখ্যা 35% বঢ়ালে তাৰ মান 189 হয়, তেন্তে সংখ্যাটো হ'ব :
- (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
38. যদি একটি সংখ্যা 35% বৃদ্ধি করলে তার মান 189 হয়, তবে সংখ্যাটি কত হবে ?
- (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
38. जुदि मोनसे अनजिमाख्त्रौ 35% बांहोयोब्ला बेनि माना 189 जायो, अब्ला अनजिमाया जागोन -
- (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
38. यदि एक संख्या 35% बढ़कर 189 हो जाती है। तब वह संख्या है :
- (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
38. A number if increased by 35% becomes 189. Then the number is :
- (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150

SPACE FOR ROUGH WORK

39. কোনো এক পৰীক্ষাৰ ফলাফল ওপৰৰ স্তম্ভলেখৰ দ্বাৰা সূচোৱা হ'ল। কিমান শতাংশ পৰীক্ষার্থীৰ নম্বৰ 60% তকৈ বেছি ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
39. কোনো একটি পৰীক্ষাৰ ফলাফল উপৰে দেওয়া স্তম্ভলেখৰ দ্বাৰা পরিমাপ করা হল। তবে কত শতাংশ পৰীক্ষার্থীৰ নম্বৰ 60% থেকে বেশি ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
39. बबेबा मोनसे आन्जादनि फिथाइखौ गोजूआव होनाय लावधि सावगारिनि हेफाजाबजौ दिन्थिनाय जाबाय। बेसेबां जौखोन्दो आन्जाद होगिरिनि नम्वरा 60% निखुइ बांसिन ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
39. एक परीक्षा के परिणाम को ऊपर दंड-आरेख (Bar-diagram) से दर्शाया गया है। कितने प्रतिशत विद्यार्थियों के नम्वर 60% से अधिक हैं ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
39. In an examination, the performance of students are represented by the bar diagram given above. What is the percentage of students, who have obtained more than 60% marks ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%

40. এটা শ্ৰেণীকোঠাৰ সকলো ল'ৰাক এক ৰেখাত থিয় কৰোৱা হ'ল। সেই শৃংখলত, কোনো এক ল'ৰাৰ স্থান দুই মূৰৰ পৰা ঊনবিংশ পোৱা গ'ল। শ্ৰেণীকোঠাত থকা ল'ৰাৰ সংখ্যা কিমান ?
(A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
40. একটি শ্ৰেণীকক্ষে সকল ছেলেকে এক সারিতে দাড় কৰানো হল। সেই শৃংখল অনুযায়ী কোনো একটি ছেলের স্থান দুই প্ৰান্ত থেকে ঊনবিংশ পাওয়া গেল। তবে শ্ৰেণীকক্ষে ছেলের সংখ্যা কত ?
(A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39

SPACE FOR ROUGH WORK

40. मोनसे थाखो खथानि गासै हौवासा गथ 'फोरखौ मोनसे सिरियावनो गसंहोनाय जाबाय। बे सिरि फारियाव सासे हौवासानि जायगाखौ मोननै खर'निक्राय जिगुथि मोनाय जाबाय। थाखो खथायाव थानाय हौवासानि अनजिमाया बेसेबां ?
- (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
40. एक कक्षा के छात्रों को एक रेखा में खड़ा किया गया। एक छात्र की क्रम संख्या दोनों तरफ से उन्नीसवाँ था। कक्षा में कितने छात्र हैं ?
- (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
40. A class of boys stands in a single line. One boy is nineteenth in order from both the ends. How many boys are there in the class ?
- (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39

41. यदि एटा चतुर्भुज के कर्ण दुडाले परस्परक लम्बभारे समद्विखण्डित करे, तेन्ते सेइ चतुर्भुजटो एटा :
- (A) ट्रेपिजियाम (B) बर्षाछ
(C) सामान्तरिक (D) ओपरब एटाओ नहय
41. यदि एकटि चतुर्भुज के कर्ण दुइभागे परस्परके लम्बभावे समद्विखण्डित करे, तबे सेइ चतुर्भुजटि एकटि :
- (A) ट्रेपिजियाम (B) बर्षाछ
(C) सामान्तरिक क्षेत्र (parallelogram) (D) उपरर देओया एकटिओ नय
41. जुदि मोनसे आखान्थिब्रैनि खनाखौ गावजों गाव गोलावे समान खोन्दोआब सिनखावो, अब्ला बै आखान्थिब्रैया मोनसे :
- (A) ट्रेपिजियाम (B) रम्बास
(C) समान आखान्थि (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
41. यदि एक चतुर्भुज के विकर्ण दोनों एक दूसरे को समकोण भाव से द्विविभाजित करते हैं, तब यह चतुर्भुज एक :
- (A) समलंब चतुर्भुज (trapezium) (B) समचतुर्भुज (rhombus)
(C) समांतर चतुर्भुज (parallelogram) (D) एक भी नहीं
41. If the diagonals of a quadrilateral bisect each other at right-angles, then this quadrilateral is a :
- (A) trapezium (B) rhombus
(C) parallelogram (D) none of the above

SPACE FOR ROUGH WORK

42. তলত উল্লেখ কৰা সংখ্যাবোৰৰ ভিতৰত অমিলটো বাছি উলিওৱা।
(A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78
42. নিচের উল্লেখ কৰা সংখ্যাগুলোর মধ্যে অমিল সংখ্যাটি বেৰ কৰ।
(A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78
42. गाहायाव होनाय अनजिमाफोरनिफ्राय गोरोबि अनजिमाखौ सायख 'ना दिहुन।
(A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78
42. नीचे दिए गए संख्याओं के भीतर पृथक संख्या को खोज निकालिए।
(A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78
42. Choose the number which is different from others in the group :
(A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78

43. যদি এটা বৰ্গক্ষেত্ৰৰ কালি 9 cm আৰু 3 cm যুক্ত এটা আয়তৰ কালিৰ সমান হয়, তেন্তে বৰ্গক্ষেত্ৰটোৰ প্ৰতিটো বাহুৰ মাপ হ'ব :
(A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
43. যদি একটা বৰ্গক্ষেত্ৰৰ ক্ষেত্ৰফল 9 cm এবং 3 cm যুক্ত একটা আয়তক্ষেত্ৰৰ ক্ষেত্ৰফলৰ সমান হয়, তবে বৰ্গক্ষেত্ৰটিৰ প্ৰতিটি বাহুৰ মাপ কত ?
(A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
43. जुदि मोनसे बर्ग दब्लायनि खालिया 9 cm आरो 3 cm दाजाबथाइ मोनसे आयतनि खालिनि समान जायो, अब्ला मोनफ्रोम बर्ग दब्लायनि लाउथाइया जागोन :
(A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
43. यदि एक वर्ग का क्षेत्रफल (area of square) एक आयत के क्षेत्रफल (area of rectangle) के समान हो जिसके किनारों की लम्बाई 9 cm और 3 cm हो, तब प्रत्येक वर्ग (square) के पक्ष की लम्बाई होगी :
(A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
43. If the area of a square is equal to the area of a rectangle having sides of length 9 cm and 3 cm, then the length of each side of the square is :
(A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm

SPACE FOR ROUGH WORK

44. ধৰা হ'ল দুটা সংখ্যাৰ ল: সা: গু: আৰু গ: সা: গু: ক্ৰমে 276 আৰু 3। যদি তাৰে এটা সংখ্যাৰ এক-তৃতীয়াংশৰ মান 23 হয়, তেন্তে আনটো সংখ্যা হ'ব :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
44. যদি দুটি সংখ্যাৰ ল.সা.গু. ও গ.সা.গু. ক্ৰমে 276 ও 3 হয়। তাৰ একটা সংখ্যাৰ এক-তৃতীয়াংশৰ মান 23 হয়, তৰে অন্য সংখ্যাটি হ'বে :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
44. हमना लानाय जाबाय मोननै अनजिमानि दु:सा:सा: आरो दे:सा:सा: अन्जिमाया फारियै 276 आरो 3। जुदि बेनि मोनसे अनजिमानि से बाहागोनि थाम बाहागोनि माना 23 जायो, अब्ला गुबुन अनजिमाया जागोन -
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
44. मान लीजिए दो संख्या के लघुत्तम समापवर्त्य (LCM) और महत्तम समापवर्त्य (HCF) क्रम से 276 और 3 है। यदि उसके एक संख्या का एक-तिहाई 23 है, तब दूसरी संख्या होगी :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
44. Let the LCM and HCF of two numbers are 276 and 3 respectively. If the one-third of one number is 23, then the other number is :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
-
45. যদি A, B, C য়ে ক্ৰমে +, -, × সূচায়, তেন্তে $(10C4)A(4C4)B6$ ৰ মান কি হ'ব ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
45. যদি A, B, C এর মান ক্ৰমে (সূচক) +, -, × হয়, তৰে $(10C4)A(4C4)B6$ এর মান কত হ'বে ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
45. जुदि A, B, C या फारियै +, -, × खौ दिन्थियो अब्ला $(10C4)A(4C4)B6$ नि माना जागोन -
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
45. यदि A, B, C क्रम से +, -, × माना जाय, तब $(10C4)A(4C4)B6$ का मान क्या होगा ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
45. If A stands for +, B stands for -, C stands for ×, then what is the value of $(10C4)A(4C4)B6$?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46

SPACE FOR ROUGH WORK

46. যদি এটা আয়তৰ প্ৰস্থ, দৈৰ্ঘ্যতকৈ 10 m কম আৰু আয়তটোৰ পৰিসীমা 40 m হয়, তেন্তে আয়তটোৰ প্ৰস্থ হ'ব :
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
46. যদি একটি আয়তক্ষেত্ৰৰ প্ৰস্থ, দৈৰ্ঘ্যৰ থেকে 10 m কম এবং আয়তক্ষেত্ৰৰ পৰিসীমা 40 m হয়, তবে আয়তক্ষেত্ৰটিৰ প্ৰস্থ কত হবে ?
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
46. जुदि मोनसे आयतनि अरथाया लाउथायनिखुइ 10 m खम आरो आयतनि सोरगिदिं सिमाया 40 m जायो, अब्ला आयतनि अरथाया जागोन -
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
46. यदि एक आयत की चौड़ाई उसकी लम्बाई से 10 m कम है, और उसकी परिधि 40 m है, तब आयत की चौड़ाई होगी :
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
46. If width of a rectangle is 10 m less than its length and the perimeter is 40 m, then the width of the rectangle is :
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
-
47. যদি এটা সংখ্যাৰ 100% ৰ মান 16 হয়, তেন্তে সংখ্যাটোৰ 50% ৰ মান কিমান হ'ব ?
- (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
47. যদি একটি সংখ্যাৰ 100% এর মান 16 হয়, তবে সংখ্যাটিৰ 50% এর মান কত হবে ?
- (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
47. जुदि मोनसे अनजिमानि 100% नि माना 16 जायो, अब्ला बै अनजिमानि 50% नि माना बेसेबां जागोन ?
- (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
47. यदि एक संख्या का 100% (प्रतिशत) 16 है। तब उस संख्या का 50% कितना होगा ?
- (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
47. If 100% of a number is 16, what is the 50% of that number ?
- (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8

SPACE FOR ROUGH WORK

48. 4 : 20 বজাত, মিনিট আৰু ঘণ্টা কাঁটা দুডালৰ মাজৰ কোণৰ পৰিমাণ হ'ব :
- (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
48. 4 : 20 সময়ে মিনিট এবং ঘণ্টাৰ কাঁটা দুটিৰ মध्ये কোণের পরিমাণ কত হবে ?
- (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
48. 4 : 20 रिंगायाव, मिनट आरु घन्टा सुनि मोननैनि गेजेरनि खनानि बिबाडा जागोन -
- (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
48. जब घड़ी का समय 4 : 20 होता है, मिनट और घण्टे की दोनों सुई के बीच का कोण होगा :
- (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
48. The angle between the minute hand and the hour hand of a clock when the time is 4 : 20, is :
- (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°

49. 60 cm × 54 cm × 30 cm আয়তনৰ এটা ডাঙৰ বাকছ কিছুমান 6 cm বাহুযুক্ত ঘনকৰ সহায়ত ভৰ্তি কৰা হ'ল। যদি প্রতিটো ঘনকৰ বাকছত 25 টাকৈ চক্লেট থাকে, তেন্তে ডাঙৰ বাকছটোত কিমান চক্লেট থাকিব ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
49. 60 cm × 54 cm × 30 cm আয়তনের একটা বড় বাক্সে, 6 cm বাহুযুক্ত ছোট কিছু ঘনক্ৰের (cubes) দ্বারা ভর্তি করা হল। যদি প্রতিটি ঘনক্ৰে বাক্সে 25টা করে চক্লেট থাকে, তবে বড় বাক্সে কতগুলি চক্লেট থাকবে ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
49. 60 cm × 54 cm × 30 cm আয়তনি গঁसे गेदेर बाकसुवाव माखासे 6 cm खना गोनां घनक (cube) नि हेफाजाबाव सुफुंनाय जाबाय। जुदि मोनफ्राम घनकनि (cube) बाकसुवाव गर 25 चकलेट थायो, होनब्ला गेदेर बाकसुवाव गर बेसेबां चकलेट थागोन ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
49. एक बड़े बक्से का आयाम (dimension) 60 cm × 54 cm × 30 cm है। उसको छोटे घनों (cubes) जिसके पक्ष 6 cm से भरा गया है। यदि प्रत्येक घन (cube) बक्से में 25 चॉकलेट है, तब बड़े बक्से में कितने चॉकलेट हो सकते हैं ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
49. A large box of dimension 60 cm × 54 cm × 30 cm is filled with small cubes with side 6 cm. If each cube contains 25 chocolates, then how many chocolates can be placed in the large box ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700

SPACE FOR ROUGH WORK

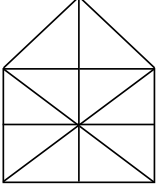

50. এটা টেংকীত 50 লিটার পানী ভৰাব পাৰি। বৰ্তমান, টেংকীটোৰ কেৱল 30% ভৰ্তি হৈ আছে। টেংকীটো 50% ভৰ্তি কৰিবলৈ আৰু কিমান লিটাৰ পানীৰ প্ৰয়োজন ?
- (A) 5 লিটাৰ (B) 10 লিটাৰ (C) 15 লিটাৰ (D) 20 লিটাৰ
50. একটি ট্যাঙ্কিতে 50 লিটার জল ধরে। বৰ্তমানে ট্যাঙ্কিটি মাত্ৰ 30% জল ভৰ্তি হয়ে আছে, ট্যাঙ্কিটি 50% ভৰ্তি করতে আরো কত লিটাৰ জলের প্ৰয়োজন ?
- (A) 5 লিটাৰ (B) 10 লিটাৰ (C) 15 লিটাৰ (D) 20 লিটাৰ
50. गंसे टेंकियाव 50 लिटर दै सोनो हायो। दा टेंकियाव 30% आबुं जाना दं। टेंकियाव 50% दै सोनो आरो बेसेबां लिटर दै नांगोन ?
- (A) 5 लिटर (B) 10 लिटर (C) 15 लिटर (D) 20 लिटर
50. एक टंकी में 50 लीटर पानी भर सकते हैं। वर्तमान, टंकी केवल 30% भरा हुआ है। टंकी को 50% भरने के लिए कितने लीटर पानी की जरूरत होगी ?
- (A) 5 litres (लीटर) (B) 10 litres (लीटर) (C) 15 litres (लीटर) (D) 20 litres (लीटर)
50. A tank can hold 50 litres of water. At present, it is only 30% full. How many litres of water is required to fill 50% of the tank ?
- (A) 5 Litres (B) 10 Litres (C) 15 Litres (D) 20 Litres
-
51. আটাইতকৈ সৰু যৌগিক সংখ্যাটো হ'ল :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
51. সবচেয়ে ছোট যৌগিক সংখ্যাটি হল :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
51. दुइसिन दाजाबथाइयारि अनजिमाया जाबाय -
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
51. सबसे छोटी संयुक्त संख्या (Composite number) है :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
51. Smallest composite number is :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4

SPACE FOR ROUGH WORK

52. ওপৰৰ চিত্ৰটোত থকা ত্ৰিভুজৰ সংখ্যা হ'ল :
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
52. উপৰে দেওয়া চিত্ৰটিতে ত্ৰিভুজৰ সংখ্যা কত ?
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
52. गोजौआव होनाय सावगारिनि आख्रान्थिथामनि अनजिमाया जाबाय -
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
52. ऊपर दिए गए आकृति में कितने त्रिकोण (triangles) हैं ?
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
52. Find the number of triangles in the figure given above.
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23

53.

3C	2B	4A
27A	?	64B
9C	4A	16B

- (A) 8C
(C) 16C

TEACHERS

adda247

54. যদি এটা সংখ্যাৰ দুগুণ, 200 ৰ 60% ৰ সমান হয়, তেন্তে সংখ্যাটোৰ আধা হ'ব :
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
54. যদি একটি সংখ্যাৰ দ্বিগুণ, 200 এর 60% এর সমান হয়, তবে সংখ্যাটির অর্ধেক কত হবে ?
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
54. जुदि मोनसे अनजिमानि नै गुना 200 नि 60% नि समान जायो, अब्ला अनजिमानि ख्रावसेया जागोन -
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
54. यदि एक संख्या का दुगुना, 200 का 60% के समान होता है, तब उस संख्या का आधा होगा :
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
54. If twice of a number is 60% of 200, then half of that number will be :
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200

SPACE FOR ROUGH WORK

55. যদি এটা চুঙাৰ ব্যাস 5 cm আৰু আয়তন 650 cm^3 হয়, তেন্তে চুঙাটোৰ উচ্চতা হ'ব :
- (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
55. যদি একটি বেলনাকার বস্তুর (cylinder) ব্যাস 5 cm এবং আয়তন 650 cm^3 হয়, তবে বেলনাকার বস্তুর (cylinder) উচ্চতা কত হবে ?
- (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
55. जुदि गंसे हासुंनि खालिया 5 cm आरो रोजागासैया 650 cm^3 जायो अब्ला हासुंनि जौथाइया जागोन -
- (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
55. यदि एक सिलेंडर का व्यास 5 cm और सिलेंडर की मात्रा 650 cm^3 , तब सिलेंडर की लम्बाई होगी :
- (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
55. If the diameter of a cylinder is 5 cm and volume of the cylinder is 650 cm^3 , then height of the cylinder is :
- (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm

56. তলত উল্লেখ কৰা উক্তি কেইটাৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ ?
- (A) সকলো যুগ্ম সংখ্যাই যৌগিক (B) শূন্য এটা মৌলিক সংখ্যা
(C) সকলো মৌলিক সংখ্যাই অযুগ্ম (D) মৌলিক সংখ্যাৰ সংখ্যা অসংখ্য

56. নিম্নে উল্লেখ কৰা উক্তিগুলিৰ মध्ये কোনটি শুদ্ধ ?
- (A) সব যুগ্ম সংখ্যাই যৌগিক (B) শূন্য একটি মৌলিক সংখ্যা
(C) সব মৌলিক সংখ্যাই অযুগ্ম (D) মৌলিক সংখ্যাৰ সংখ্যা অসংখ্য

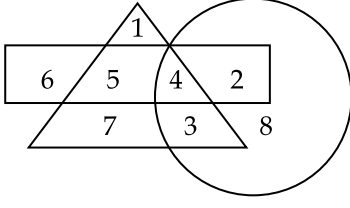
56. गहायनि बबे बुंथिया (बुंफोरथिया) थार ?
- (A) गासै जरा गोनां अन्जिमायानो दाजाबयागोनां (composite)
(B) लाथिखवा गुदि अन्जिमा
(C) गासै गुदि अन्जिमायानो बेजरा (odd) अन्जिमा
(D) गुदि अनजिमानि अन्जिमाया जोबनाय गैयि

56. निम्नलिखित में से कौन-सा सही है ?
- (A) सब सम संख्या (even numbers) संयुक्त संख्या (composite) है।
(B) शून्य एक अभाज्य संख्या (prime number) है।
(C) सब अभाज्य संख्या (prime numbers) विषम (odd) है।
(D) अभाज्य संख्या (prime number) की संख्या असंख्य (infinite) है।

56. Which of the following statements is TRUE ?
- (A) All even numbers are composite (B) Zero is a prime number
(C) All prime numbers are odd (D) There are infinite number of prime numbers

SPACE FOR ROUGH WORK

57. ওপৰত দিয়া চিত্ৰানুসৰত কোনটো সংখ্যা সকলো জ্যামিতীয় আকাৰত অন্তৰ্ভুক্ত ?
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
57. উপরে দেওয়া চিত্ৰানুসারে কোন সংখ্যাটি সকল জ্যামিতীর আকারের অন্তর্ভুক্ত ?
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
57. गोजौआव होनाय सावगारिनि गासै भुमसुनि महराव हाबफानाय अनजिमाया बबे -
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
57. ऊपर दिए गए आकृति कौन-सी संख्या सभी ज्यामिति (geometry) के आकारों में मौजूद है ?
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
57. Which number is present in all the geometrical shapes in the figure given above ?
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
-
58. GH, JL, NQ, SW, YD, ___ ?
 (A) LF (B) EJ
 (C) FL (D) EL
-
59. দুটা বিন্দুৰ মাজেৰে কিমান ৰেখা আঁকিব পাৰি ?
 (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) অসংখ্য
59. দুইটি বিন্দুৰ মध्ये कतগুলि रेखा आँकते पाँरि ?
 (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) असंख्य

SPACE FOR ROUGH WORK

59. मोनने बिन्दुनि गेजेरजों मोन बेसेबां सिन बोनो हागोन ?

- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) Infinity (जोबनायगैयि)

59. दो बिन्दुओं के बीच से कितनी रेखाएँ खींची जा सकती है ?

- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) असंख्य (Infinity)

59. How many lines can be drawn through two given points ?

- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) Infinity

60. यदि কোনো এক বাছনী পরীক্ষার বাবে 200 জন শিক্ষার্থীয়ে আবেদন করে আৰু 180 জন পরীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হয়, তাৰ মাজৰে মাত্ৰ 70% পরীক্ষার্থীয়ে উত্তীৰ্ণ হয়, তেন্তে পরীক্ষাত অনুত্তীৰ্ণ পরীক্ষাত্ৰীৰ সংখ্যা কিমান ?

- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65

60. যদি কোনো একটি প্রবেশিকা পরীক্ষার জন্য 200 জন শিক্ষার্থী আবেদন করে এবং 180 জন পরীক্ষায় উপস্থিত থাকে, তার মধ্যে মাত্র 70% পরীক্ষার্থী পাশ করে, তবে কতজন পরীক্ষার্থী ফেল করে ?

- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65

60. जुदि बबेबा सायख्र' आन्जादनि थाखाय सा 200 फरायसाया आरजलाइ होयो आरो सा 180 फरायसाया आन्जादाव जिरायो, बेनिनो गासै 70% आन्जाद होग्राया उधिनो हायो। अब्ला बेसेबां फरायसाफोरा सायख्र' आनजादाव उधिनो हायाख्रिसै ?

- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65

60. यदि किसी प्रवेश परीक्षा के लिए 200 विद्यार्थी आवेदन करते हैं और 180 विद्यार्थी परीक्षा में उपस्थित रहते हैं, उसके बीच से केवल 70% परीक्षार्थी उत्तीर्ण होते हैं, तब परीक्षा में अनुत्तीर्ण विद्यार्थियों की संख्या कितनी होगी ?

- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65

60. If 200 students filled form for an entrance test and 180 appeared in the test out of which only 70% have passed the test, then how many number of students failed the test ?

- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65

SPACE FOR ROUGH WORK

PART - III : Environmental Studies

61. 'ৰেড ডাটা বুক'ত (ৰঙা তথ্য পুথি) তথ্য থাকে :
- (A) সকলো উদ্ভিদ প্ৰজাতিৰ (B) সকলো প্ৰাণী প্ৰজাতিৰ
(C) অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব থকা প্ৰজাতিৰ (D) বিপন্ন প্ৰজাতিৰ
61. ৰেড ডাটা বুক (লাল তথ্য গ্ৰন্থ) তথ্য থাকে :
- (A) সকল উদ্ভিদ প্ৰজাতিৰ (B) সকল প্ৰাণী প্ৰজাতিৰ
(C) অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব থকা প্ৰজাতিৰ (D) বিপন্ন প্ৰজাতিৰ
61. Red Data Book বিজাৰাব থায়ো -
- (A) গাসেঁবো বিফাং - লাউফাংফোৰ (B) গাসেঁবো জিবাৰিফোৰ
(C) যাংখ্ৰান্থিয়াব গোনাংথ্যৰ জিবাৰিফোৰ (D) নাৰসেঁবজানায জিবাৰিফোৰ
61. ৰেড ডাটা বুক (Red Data Book) में तथ्य है :
- (A) सब उद्भिद प्रजाती (B) सब प्राणी प्रजाती
(C) अर्थनैतिक महत्त्व वाला प्रजाती (D) विपन्न प्रजाती
61. Red Data Book contains data of :
- (A) all plant species (B) all animal species
(C) economically important species (D) threatened species
-
62. জৈৱবৈচিত্ৰতা :
- (A) বিষুবীয় অঞ্চলৰ ফালে বৃদ্ধি পায়।
(B) বিষুবীয় অঞ্চলৰ ফালে কমি যায়।
(C) সমগ্ৰ অঞ্চলত একেই থাকে।
(D) অক্ষাংশৰ পৰিৱৰ্তনৰ কোনো প্ৰভাৱ নাথাকে।
62. জীৱবৈচিত্ৰ্য :
- (A) নিৱক্ষীয় অঞ্চলৰ দিকে বৃদ্ধি পায়
(B) নিৱক্ষীয় অঞ্চলৰ দিকে কমে যায়
(C) সমগ্ৰ অঞ্চলে একেই থাকে
(D) অক্ষাংশৰ পৰিবৰ্তনৰ কোনো প্ৰভাৱ পড়ে না

62. Biodiversity आ :
- (A) बिसुब ओनसोलथिं बारायलाडो ।
(B) बिसुब ओनसोलथिं खमायलाडो ।
(C) गासैबो ओनसोलाव समान थायो ।
(D) अक्ष हांखोआव जेबो सोलायनाय जाया ।

62. जैव विविधता (Biodiversity) :
- (A) विषुवतीय अंचल की तरफ वृद्धि होता है ।
(B) विषुवतीय अंचल की तरफ घटता है ।
(C) समग्र अंचल में एकसा रहता है ।
(D) अक्षांश परिवर्तन का कोई प्रभाव नहीं रहता है ।

62. Biodiversity :
- (A) increases towards the equator
(B) decreases towards the equator
(C) remains same throughout the planet
(D) has no effect on change in latitude

63. तलर कौनटो वायु प्रदूषक नहय ?

- (A) धोराँ
(B) कार्बन डাইअक्साइड
(C) नाइट्रोजेन गेछ
(D) चालफार डাইअक्साइड

63. नीचेर देओया कौनटि वायु प्रदूषक नय ?

- (A) धौया (Smoke)
(B) कार्बन डাইअक्साइड (Carbon dioxide)
(C) नाइट्रोजेन ग्यास (Nitrogen gas)
(D) सालफार डাইअक्साइड (Sulphur dioxide)

63. गाहायनि बबे मोनसेया बारहावा गुबुंले खालामग्रा नडा ?

- (A) उबुन्दै
(B) कार्बन दाइअक्साइड
(C) नाइट्रोजेन गेस
(D) सालफार-दाइअक्साइड

63. निम्नलिखित में से कौन सा वायु प्रदूषक नहीं है ?

- (A) धुँआ
(B) कार्बन डाइऑक्साइड
(C) नाइट्रोजन गैस
(D) सल्फर-डाइऑक्साइड

63. Which of the following is not an air pollutant ?

- (A) Smoke
(B) Carbon dioxide
(C) Nitrogen gas
(D) Sulphur-dioxide

64. মানুহৰ ক্ৰিয়াকলাপৰ কাৰণে সৃষ্টি হোৱা পৰিৱেশৰ অসুবিধাজনক পৰিবৰ্তনক কোৱা হয় :
- (A) পাৰিষ্টিতক উপদ্ৰব (B) বিপৰ্যয়
(C) পাৰিষ্টিতক নিম্নীকৰণ (D) প্ৰদূষণ
64. মানুহেৰ কাৰ্যকলাপেৰ (ক্ৰিয়া) কাৰণে (জন্য) সৃষ্টি হওয়া পৰিবেশেৰ অসুবিধাজনক পৰিবৰ্তনকে বলা হয় :
- (A) পৰিবেশগত বা পাৰিষ্টিতক উপদ্ৰপ (B) বিপৰ্যয়
(C) পৰিবেশগত মানেৰ অবনয়ন (D) দূষণ বা প্ৰদূষণ
64. সুবুনি বায়দি মাৰবিদিন্ধিনি জাহোনাৰ সোমজিনায় আৰহাৰা সোলায়নাযখ্বৌ বুডৌ।
- (A) সোৰবিধিনি নাখ্ৰেবনায (B) মিথিংগায়াৰি ফোজোবস্ৰানায
(C) সোৰবিধিনি সায়াব নোজোৰ লাখ্ৰিযৈ (D) বাৰহাৰা গুবুঁলে জানায
64. मनुष्य के क्रियाकलापों के कारण सृष्टि होने वाले परिवेश के असुविधाजनक परिवर्तन को कहा जाता है :
- (A) पारिस्थितिक उपद्रव (B) विपर्यय
(C) पारिस्थितिक निम्नीकरण (D) प्रदूषण
64. The unfavourable alteration of environment due to human activities is termed as :
- (A) Ecological disturbance (B) Catastrophe
(C) Ecological degradation (D) Pollution
-
65. শিক্ষাত জ্ঞান আহৰণৰ পদ্ধতিটো বেচি ফলপ্ৰসূ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰযুক্তি :
- (A) আই টি (IT) (B) আই সি টি (ICT)
(C) সূচনা প্ৰযুক্তি (D) যোগাযোগ প্ৰযুক্তি
65. শিক্ষাতে জ্ঞান আহৰণ পদ্ধতিটি বেশি ফলপ্ৰসূ করার জন্য ব্যবহার করা প্রযুক্তি :
- (A) আই টি (IT) (B) আই সি টি (ICT)
(C) সূচনা প্ৰযুক্তি (D) যোগাযোগ প্ৰযুক্তি
65. सोलौंथाइव गियान बुथुमनो गोरलैसिन जानायनि थाखाय बाहायनाय बिरौंदाकिनखौ बुडो :
- (A) IT (B) ICT
(C) इनपरमेसन टेकन 'ल'जि (D) कमिउनिकेसन टेकन 'ल'जि
65. शिक्षा में ज्ञान आहरण पद्धति को अधिक समृद्ध करने के लिए व्यवहार करने वाला प्रौद्योगिकी है :
- (A) IT (B) ICT
(C) सूचना प्रौद्योगिकी (D) संचार प्रौद्योगिकी
65. The use of technology to enhance learning process is called _____ in education.
- (A) IT (B) ICT
(C) Information Technology (D) Communication Technology

66. উচ্চ পোষক খাপত DDT ৰ দৰে কীটনাশক দ্ৰব্যৰ উপস্থিতিক কোৱা হয় :
- (A) বায়'ৰিমেডিয়েচন
(B) বায়'মেগনিফিকেচন
(C) জৈৱ বৃদ্ধি
(D) জৈৱ প্ৰদূষণ
66. উচ্চতৰ ট্ৰফিক (ডি.ডি.টি.)-ৰ মতো কীটনাশক দ্ৰব্যৰ সংঘটনকে বলা হয় :
- (A) বায়'ৰিমেডিয়েশন
(B) বায়'মেগনিফিকেশন
(C) জৈবিক বৰ্ধন
(D) জৈবিক প্ৰদূষণ
66. Higher trophic level আৰু DDT ৰাৰি এম্প্ৰৌ বুথায়গ্ৰা মুলিখ্ৰৌ বুনায জায়ো :
- (A) বায় 'ৰিমেডিয়েশন
(B) বায় 'মেগনিফিকেশন
(C) বায় 'লজিকেল ইনহেন্সমেণ্ট
(D) বায় 'পলুশন
66. उच्च पोषक स्तर पर DDT जैसे कीटनाशक द्रव्य की उपस्थिति को कहा जाता है :
- (A) जैविक उपचार (Bioremediation)
(B) जैवआवर्धीकरण (Biomagnification)
(C) जैविक वृद्धि (Biological Enhancement)
(D) जैविक प्रदूषण (Biopollution)
66. The occurrence of pesticides like DDT in higher trophic levels is termed as :
- (A) bioremediation
(B) biomagnification
(C) biological enhancement
(D) biopollution

67. জনসংখ্যাৰ সূচকীয় বৃদ্ধিৰ সূত্রটো হৈছে :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
67. জনসংখ্যা সূচকীয় বৃদ্ধিৰ সূত্রটি হৈছে :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
67. सुबुं सानखो बांनाय दिन्धिया फरमुलाया जाबाय -
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
67. घातीय जनसंख्या वृद्धि का सूत्र है :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
67. The formula for exponential population growth is :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$

68. উদ্ভিদৰ কোনটো অংশই পানী বাষ্পীভূত কৰে ?
- (A) পত্ররন্ধ (B) ফল
(C) গছৰ ডাল (D) শিপা
68. উদ্ভিদেৰ কোন অংশটি জল বাষ্পীভবন (water evaporates) কৰে ?
- (A) পত্ররন্ধ (Stomata) (B) ফল (Fruit)
(C) শাখা-প্রশাখা (Branch) (D) শিকড় বা মূল (Root)
68. बिफानि बबे मोनसे बाहागोआ दैखौ खरफ'आव दैथायहरो ?
- (A) स्ट'माता (Stomata) (B) फिथाइ
(C) दालाइ (D) रोदा
68. उद्भिद का कौन सा भाग पानी को वाष्पित करता है ?
- (A) रंध (stomata) (B) फल
(C) शाखा (D) जड़े
68. Which part of a plant evaporates water ?
- (A) Stomata (B) Fruit
(C) Branch (D) Root

69. বিশেষ বাধাৰ দ্বাৰা পৃথক কৰা বিভিন্ন ভৌগোলিক অঞ্চলত পোৱা প্ৰজাতিক কোৱা হয় :
- (A) এল'পেট্ৰিক (B) ছিমপেট্ৰিক
(C) সহোদৰ (D) ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়
69. বিশেষ বাধাৰ দ্বাৰা পৃথক কৰা বিভিন্ন ভৌগোলিক অঞ্চলে পাওয়া প্ৰজাতিকে বলা হয় :
- (A) অ্যালপেট্ৰিক (B) সিমপেট্ৰিক
(C) সহোদৰ (Sibling) (D) উপৰেৰ দেওয়া কোনটিই নয়
69. মাৰা মোনসে হেঁথানি জাহোনাৰ আলাদা জানানাৰ, গুবুন গুবুন ধুমখৌৱাডাৰি আনসোলাব মোননো হানাৰ জিবাৰিখৌ বুনাৰ জায়ো -
- (A) Allopatric (B) Sympatric
(C) Sibling (D) গৌজৌনি মোনসেবো নডা
69. विशेष बाधा के द्वारा अलग किए गए विभिन्न भौगोलिक अंचल में पाए जाने वाले प्रजाती हैं :
- (A) अलोपेट्रिक (B) सिमपेट्रिक
(C) सहोदर (sibling) (D) एक भी नहीं
69. Species that occur in different geographical regions separated by special barrier :
- (A) Allopatric (B) Sympatric
(C) Sibling (D) None of the above
-
70. আঞ্চলিক আৰু স্থানীয় প্ৰজাতি ভিন্নতাৰ অনুপাত জোখা প্ৰথাৰ কোৱা হয় :
- (A) আলফা ভিন্নতা (B) বিটা ভিন্নতা
(C) গামা ভিন্নতা (D) ডেল্টা ভিন্নতা
70. আঞ্চলিক ও স্থানীয় প্ৰজাতিৰ বৈচিত্ৰ (ভিন্নতাৰ) অনুপাত পৰিমাণ প্ৰথাকে বলা হয় :
- (A) আলফা বৈচিত্ৰ্যতা (B) বিটা বৈচিত্ৰ্যতা
(C) গামা বৈচিত্ৰ্যতা (D) ডেল্টা বৈচিত্ৰ্যতা
70. ओन्सोलारि आरो गाव जायगायारि बायदि बायदि जिबारिफोरनि गोसारथि रूजुजखाखौ सुनाय जायो :
- (A) आलफा दाइभारसिति (Alpha diversity) (B) बेटा दाइभारसिति (Beta diversity)
(C) गामा दाइभारसिति (Gamma diversity) (D) देलटा दाइभारसिति (Delta diversity)
70. आंचलिक और स्थानीय प्रजाती की विविधता के अनुपात को कहा जाता है :
- (A) अल्फा विविधता (B) बिटा विविधता
(C) गामा विविधता (D) डेल्टा विविधता
70. The ratio between regional and local species diversity is measured as :
- (A) Alpha diversity (B) Beta diversity
(C) Gamma diversity (D) Delta diversity

71. একক পৰিয়াল মানে :
- (A) 1950 চনৰ পিচত জন্মগ্ৰহণ কৰা যিকোনো পৰিয়াল
  - (B) যিটো পৰিয়ালত পিতৃ-মাতৃ আৰু তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালী থাকে
  - (C) ল'ৰা-ছোৱালী, তেওঁলোকৰ পিতৃ-মাতৃ আৰু ককাক আইটাক অন্তৰ্গত
  - (D) কেৱল স্বামী আৰু পত্নী

71. অণু পৰিবার (Nuclear Family) মানে :
- (A) 1950 সালৰ পৰে জন্মগ্ৰহণ কৰা যে কোনো পৰিবার
  - (B) যে পৰিবারে পিতা-মাতা ও তাৰেৰে ছেলে-মেয়ে বা সন্তান থাকে
  - (C) ছেলে-মেয়ে বা সন্তান, তাৰেৰে পিতামাতা ও ঠাকুৱদা-ঠাকুমা অন্তৰ্গত
  - (D) শুধু স্বামী ও স্ত্ৰী

71. আলাদা নখৰ (Nuclear family) বুনাৰ জায়ো :
- (A) 1950 মাৰ্থাৰ্ছনি উনাৰ জোনোম জানাৰ জায়খিৰ্জায়া নখৰ।
  - (B) জায় নখৰাৰ বিমা-বিফা আৰো বিসোৱনি ফিসাজ্লা ফিসাজো থায়ো।
  - (C) ফিসাজ্লা-ফিসাজোৰ্জোঁ লোগোৰে বিসোৱনি বিমা-বিফা আৰো বিবৌ বিবৈয়াবো থায়ো।
  - (D) বিসি আৰো ফিসাৰ্ছল' থায়ো।

71. একল পৰিবার কা অৰ্থ :
- (A) সন্ 1950 কে বাৰ্দ জন্ম লেনে বালা কোৰ্ছী ধী পৰিবার।
  - (B) জিস পৰিবার কে অন্তৰ্গত মাতা-পিতা আৰু উনকে বচ্চে হৈঁ।
  - (C) পূৰা পৰিবার জিসমেঁ বচ্চে, উনকে মাতা-পিতা আৰু দাদা-দাদী হৈঁ।
  - (D) কেবল পতি-পত্নী।

71. Nuclear family refers to :
- (A) Any family born after 1950
  - (B) Family includes parents and their children
  - (C) Entire family including children, their parents and grandparents
  - (D) Only husband and wife

72. শাৰী শাৰীকৈ ৰোৱা গছৰ শাৰীৰ মাজত হোৱা কৃষি শস্যক কোৱা হয় :
- (A) সামাজিক বনানিকৰণ (B) বুম
(C) টাউঞ্জা পদ্ধতি (Taungya system) (D) কৃষি বনানিকৰণ
72. সারি সারি করে লাগানো গাছের মাঝে কৃষি শস্যকে বলা হয় :
- (A) সামাজিক বনানিকৰণ (B) বুম
(C) টাউঞ্জা পদ্ধতি (Taungya System) (D) কৃষি বনানিকৰণ
72. সारि सारि गायनाय बिफानि गेजेराव मावनाय आबादखौ बुंनाय जायो -
- (A) ससियेल फरेसट्टि (B) जुम आबाद
(C) टाउग्या खांन्धि (D) एग 'फरेसट्टि
72. पंक्तिबद्ध तरीके से लगाए गए वृक्षों के बीच होने वाली कृषि फसलों को कहा जाता है :
- (A) सामाजिक वानिकी (B) झूम कृषि
(C) टोंग्या पद्धति (Taungya System) (D) कृषि वानिकी
72. Growing agricultural crops between rows of planted trees is known as :
- (A) Social forestry (B) Jhum
(C) Taungya system (D) Agroforestry
-
73. চিমেন্ট ফেক্টৰীত কৰ্মৰত কৰ্মীসকলৰ কি ৰোগ হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে ?
- (A) তেজৰ কৰ্কট ৰোগ (B) অস্থিমজ্জাৰ ৰোগ
(C) এচবেৰ্ট'চিচ্ (D) চাইট'চিলিক'চিচ্
73. सिमेंट फ्याक्टोरিতে कर्मरत कर्मिदेर कि रोग हओयार सम्भारना थाके ?
- (A) रक्ते कर्कट रोग (Leukemia) (B) अस्थिमज्जा रोग (bone marrow disease)
(C) एसबेसटोसिस (D) साइटोसिलिकोसिस
73. सिमेंट फेक्ट 'रीयाव मावग्रा सुबुंफोरनाव मा बेरामा साबफानो हाथाव ?
- (A) लिउकेमिया (B) बन मेर' बेराम
(C) एसबेसट 'सिस (D) साइट 'सिलिक 'सिस
73. सीमेंट फैक्टरी में काम करने वाले कर्मचारियों को कौन-सा रोग होने की संभावना रहती है ?
- (A) रक्त का कर्कट रोग (Leukemia) (B) अस्थिमज्जा का रोग (Bone Marrow Disease)
(C) एस्बेस्टोसिस (Asbestosis) (D) साइटोसिलिकोसिस (Cytosilicosis)
73. Cement factory labourers are prone to :
- (A) leukemia (B) bone marrow disease
(C) asbestosis (D) cytosilicosis

74. জনসংখ্যাৰ বহনক্ষমতা নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হয় ইয়াৰ :
- (A) জনসংখ্যা বৃদ্ধি নিৰিখৰ পৰা (B) জন্মৰ সংখ্যাৰ পৰা
(C) মৃত্যুৰ সংখ্যাৰ পৰা (D) নিৰ্দ্ধাৰিত উপাদানৰ পৰা
74. জনসংখ্যাৰ বহনক্ষমতা নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হয় ইহাৰ :
- (A) জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ অনুপাতের উপর (B) জন্মের হাৰের উপর
(C) মৃত্যুৰ হাৰের উপর (D) নিৰ্দ্ধাৰিত উপাদান থেকে
74. सुबुं सानखो बांनयखौ थि खलामनाय जायो -
- (A) सुबुं सानखो बांनय हारनिफ्राय (B) जोनोम सानखोनिफ्राय
(C) थैनाय सानखोनिफ्राय (D) थि थाखानाय फुंखानिफ्राय
74. जनसंख्या की वहन क्षमता निर्धारित की जाती है, इसके :
- (A) जनसंख्या वृद्धि दर से (B) जन्म दर से
(C) मृत्यु दर से (D) सीमाकारी कारकों से
74. The carrying capacity of population is determined by its :
- (A) population growth rate (B) natality
(C) mortality (D) limiting resources
75. মিনামাটা ৰোগ কিহৰ প্ৰভাৱত হয় ?
- (A) পাৰা (B) আয়োডিন
(C) আৰ্চেনিক (D) কেডমিয়াম
75. মিনামাতা ৰোগ কি কাৰণে হয় ?
- (A) পাৰা (mercury) (B) আয়োডিন
(C) আৰ্চেনিক (D) কেডমিয়াম
75. মিনামাটা (Minamata) ৰেৰামা মানিফ্ৰায় জায়ো ?
- (A) মাৰকিউৰি (B) আয় 'দিন
(C) আৰ্চেনিক (D) কেডমিয়াম

75. मिनामाता रोग किसके प्रभाव से होता है ?

- (A) पारा (Mercury) (B) आयोडीन (Iodine)
(C) हरताल (Arsenic) (D) कैडमियम (Cadmium)

75. Minamata disease is due to :

- (A) Mercury (B) Iodine
(C) Arsenic (D) Cadmium

76. BAST किह्र लगत जडित ?

- (A) गोलकीय उषता (B) अज'न सुबर बिका
(C) बन्यप्राणी (D) ISO ब दरे परिबेश ब्यरस्थापना

76. BAST किससे सङ्गे युक्त ?

- (A) बिश्व उषता (B) ओजोन सुतेर गत
(C) बन्यप्राणी (D) ISO -र मतो परिबेश ब्यरस्थापना

76. BAST आ गाहायनि मार्जो सोमोन्दो दं ?

- (A) ग्लबेल वारमिं (B) अजन ह'लस
(C) जिब मुलुग (D) ISO नि बादि अबहावा थि खालामनाय

76. BAST किसके साथ जुड़े है ?

- (A) भूमंडलीय ऊष्मीकरण (Global Warming)
(B) ओजोन छिद्र (Ozone holes)
(C) वन्य प्राणी (Wild Life)
(D) ISO जैसा पर्यावरण प्रबंधन (Environmental Management Like ISO)

76. BAST is associated with :

- (A) Global warming
(B) Ozone holes
(C) Wild life
(D) Environmental management like ISO

77. অজ'ন স্তৰ পোৱা যায় :
- (A) থাৰ্মোস্ফেয়াৰত (B) স্ট্ৰেটোস্ফেয়াৰত
(C) ট্ৰ'পোস্ফেয়াৰত (D) মেজোস্ফেয়াৰত
77. ওজন স্তৰ পাওয়া যায় :
- (A) থাৰ্মোস্ফেয়াৰে (B) স্ট্ৰেটোস্ফেয়াৰে
(C) ট্ৰ'পোস্ফেয়াৰে (D) মেজোস্ফেয়াৰে
77. অজন থাৰ্মোস্ফেয়াৰ মৌননো হায়ো -
- (A) থাৰ্ম 'স্পেয়াৰাৰ (B) স্ট্ৰেট 'স্পেয়াৰাৰ
(C) ট্ৰ'প 'স্পেয়াৰাৰ (D) মেজ 'স্পেয়াৰাৰ
77. ओजोन (Ozone) स्तर पाया जाता है :
- (A) थर्मोस्फीयर (Thermosphere) (B) स्ट्रेटोस्फीयर (Stratosphere)
(C) ट्रोपोस्फीयर (Troposphere) (D) मेसोस्फीयर (Mesosphere)
77. Ozone layer is found in :
- (A) Thermosphere (B) Stratosphere
(C) Troposphere (D) Mesosphere
-
78. তলৰ কোনবিধ আবৰ্জনা জৈৱিকভাৱে দ্ৰৱণীয় ?
- (A) প্লাষ্টিক (B) পলিথিন
(C) চিচা (D) ওপৰৰ কোনো এটাই নহয়
78. नीचेर देওয়া कौन धरनेर आवर्जना जैविकभावे द्रवणीय ?
- (A) प्लाष्टिक (B) पलिथिन
(C) काच (D) उपरेर कौनोटीइ नय
78. गहायनि बबे मोनसेया 'biodegradable waste' आव गौलैयो ?
- (A) प्लास्टिक (B) पलिटिन
(C) बथल बाइनाय (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
78. निम्नलिखित में से बायोडिग्रेडेबल अपशिष्ट (Biodegradable Waste) कौन-सा है ?
- (A) प्लास्टिक (Plastic) (B) पौलीथिन (Polythene)
(C) काँच (Glass) (D) एक भी नहीं
78. Which of the following is a biodegradable waste ?
- (A) Plastics (B) Polythene
(C) Glass (D) None of these
-

79. তলত দিয়া কোনখন দেশত শিশু শ্ৰমিক খনিত নিযুক্তি দিয়া হয় ?
 (A) ভাৰত (B) ব্ৰাজিল (C) মেক্সিকো (D) ইন্দোনেছিয়া
79. নীচের দেওয়া কোন দেশে শিশু শ্রমিকদের খনিতে নিযুক্তি দেওয়া হয় ?
 (A) ভারত (B) ব্রাজিল (C) মেক্সিকো (D) ইন্দোনেশিয়া
79. গাহায়নি বৰে হাদৌদআব খনিফ্ৰাব উন্দৈ গথ 'ফোরখৌ হাৰা মাৱহোনায় জায়ো ?
 (A) ভাৰত (B) ব্ৰাজিল (C) মেক্সিক' (D) ইন্দ 'নেসিয়া
79. निम्नलिखित में से कौन-से देश में बाल श्रमिकों को खान में नियुक्त किया जाता है ?
 (A) भारत (B) ब्राजील (C) मैक्सिको (D) इंडोनेशिया
79. Which of these countries employs child miners ?
 (A) India (B) Brazil (C) Mexico (D) Indonesia

80. তলৰ কোনটো পৰস্পৰ ক্ৰিয়াই উপ-বিবৰ্তনত সহায় নকৰে ?
 (A) সহভুক্ততা
 (B) সহোপকাৰিতা
 (C) পৰজীৱিতা
 (D) দুই প্ৰজাতিৰ মাজৰ প্ৰতিযোগিতা
80. নীচের দেওয়া কোন পরস্পর ক্রিয়া সহ-বিবর্তনে সহযোগিতা করে না ?
 (A) সহভুক্ততা
 (B) সহউপকারিতা
 (C) পরজীৱিতা
 (D) দুই প্ৰজাতিৰ মध्ये প্ৰতিযোগিতা
80. গাহায়নি বৰে মনসেয়া Co-evolution নি দাখায়াব হেফাজাৰ হোআ ?
 (A) Commensalism
 (B) Mutualism
 (C) Parasitism
 (D) Interspecific competition
80. निम्नलिखित कौन-सी परस्पर क्रिया सहविकास (Co-evolution) में सहायक नहीं है ?
 (A) सहभोजिता (Commensalism)
 (B) पारस्परिक आश्रय का सिद्धांत (Mutualism)
 (C) परजीविता (Parasitism)
 (D) प्रतिस्पर्धात्मक प्रतियोगिता (Interspecific Competition)
80. Which of the following interactions will not promote Co-evolution ?
 (A) Commensalism
 (B) Mutualism
 (C) Parasitism
 (D) Interspecific competition

81. সেউজগৃহৰ প্ৰভাৱৰ ফলত পৃথিৱীৰ উপৰিভাগে কোনবিধ বিকিৰণ ধৰি ৰাখে ?
 (A) বিটা ৰশ্মি (B) আল্ট্ৰাভায়োলেট ৰশ্মি
 (C) এক্সৰে ৰশ্মি (D) ইনফ্ৰাৰেড ৰশ্মি
81. গ্ৰীনহাউচ-এৰ প্ৰভাৱেৰ ফলে পৃথিৱীৰ উপৰিভাগে কি ধৰনেৰ বিকিৰণ ধৰে ৰাখে ?
 (A) বিটা ৰশ্মি (B) আল্ট্ৰাভায়োলেট ৰশ্মি
 (C) এক্সৰে ৰশ্মি (D) ইনফ্ৰাৰেড ৰশ্মি (IR rays)
81. গ্ৰিন হাউচনি ব্ৰিজাউনাব ব্ৰহ্ম সায়াব গাহায়নি বৰে মৌনসেয়া ৱিফিনাথৰ্বী হমথানা লাখিযো ?
 (A) বিটা ৰোদা (Beta-Ray) (B) আলট্ৰা ভায় 'লেট ৰোদা (UV-Rays)
 (C) এক্স ৰোদা (X-Rays) (D) আই.আৰ. ৰোদা (IR-Rays)
81. हरितगृह प्रभाव (Green House Effect) से पृथ्वी का ऊपरी भाग कौन-सा विकिरण रोकता है ?
 (A) बीटा किरणें (B) पराबैंगनी किरणें (अल्ट्रावायोलेट किरणें)
 (C) एक्स किरणें (D) इन्फ्रारेड किरणें
81. What type of radiation is trapped on the earth's surface by the green house effect ?
 (A) Beta-rays (B) UV rays
 (C) X-rays (D) IR rays
-
82. বন্যপ্ৰাণী সপ্তাহ উদ্‌যাপন কৰা হয় :
 (A) অক্টোবৰৰ 1 তাৰিখৰ পৰা 7 তাৰিখলৈ (B) অক্টোবৰৰ 15 তাৰিখৰ পৰা 21 তাৰিখলৈ
 (C) জুনৰ 1 তাৰিখৰ পৰা 7 তাৰিখলৈ (D) জুনৰ 15 তাৰিখৰ পৰা 21 তাৰিখলৈ
82. बन्यप्राणी सप्ताह उद्‌यापन करा হয় :
 (A) অক্টোবৰেৰ 1 তাৰিখ থেকে 7 তাৰিখ পৰ্যন্ত (B) অক্টোবৰেৰ 15 তাৰিখ থেকে 21 তাৰিখ পৰ্যন্ত
 (C) জুনেৰ 1 তাৰিখ থেকে 7 তাৰিখ পৰ্যন্ত (D) জুনেৰ 15 তাৰিখ থেকে 21 তাৰিখ পৰ্যন্ত
82. हाग्रामा जिवारि सप्ताह फालिनाय जायो -
 (A) अक्ट 'बर दाननि 1 अक्ट 'निफ्राय 7 अक्ट 'सिम। (B) अक्ट 'बर दाननि 15 अक्ट 'निफ्राय 21 अक्ट 'सिम।
 (C) जुन दाननि 1 अक्ट 'निफ्राय 7 अक्ट 'सिम। (D) जुन दाननि 15 अक्ट 'निफ्राय 21 अक्ट 'सिम।
82. वन्य प्राणी सप्ताह मनाया जाता है :
 (A) 1 अक्टूबर से 7 अक्टूबर तक (B) 15 अक्टूबर से 21 अक्टूबर तक
 (C) 1 जून से 7 जून तक (D) 15 जून से 21 जून तक
82. Wild Life Week is celebrated on :
 (A) 1st October to 7th October (B) 15th October to 21st October
 (C) 1st June to 7th June (D) 15th June to 21st June

83. এটা শক্তি পিরামিডৰ একেবাৰে শীৰ্ষ অংশ কি ?
- (A) মুখ্য উৎপাদক (B) মুখ্য উপভোক্তা
(C) গৌণ উপভোক্তা (D) বিয়োজক
83. একটি শক্তি পিরামিডের একদম শীর্ষের অংশ কি ?
- (A) মুখ্য উৎপাদক (B) মুখ্য উপভোক্তা
(C) গৌণ উপভোক্তা (D) বিয়োজক/পচনশীল
83. Energy Pyramid নি বয়নিখুহুৰো গোনাঁসিন বাহাগোআ মা ?
- (A) গাহায় দিহুনগিৰি (B) গাহায় বাহায়গ্ৰা
(C) সরাসনস্ৰা বাহায়গ্ৰা (D) আৰ্জিনো থাখায় দোনথুমগ্ৰা
83. एक ऊर्जा पिरामिड का सबसे ऊपरी भाग कौन-सा है ?
- (A) प्राथमिक उत्पादक (Primary Producers) (B) प्राथमिक उपभोक्ता (Primary Consumers)
(C) गौण उपभोक्ता (Secondary Consumers) (D) जैव अपघटक (Decomposers)
83. The topmost portion of an 'Energy Pyramid' is of :
- (A) Primary producers (B) Primary consumers
(C) Secondary consumers (D) Decomposers
-
84. তলৰ কোনটো প্ৰজাতি শৃংখলিত প্ৰজাতিৰ উদাহৰণ ?
- (A) ক্লাউন মাছ (B) আকাশীলতা
(C) মাইকৰহাইয়া (D) লাইকেন
84. निम्ने देওয়া कौन प्रजाति शृंखलित प्रजातिर उदाहरण है ?
- (A) क्लाउन माछ (B) श्वर्णलता (Cuscuta)
(C) माइकरहाइया (D) लाइकेन
84. गहायनि बबे जिवारिया मोनसे फोनांजाबग्रा जिवारिनि दिन्धि -
- (A) क्लाउन फिस (Clown fish) (B) कासकाटा (Cuscuta)
(C) माइकरहाइजा (Mycorrhiza) (D) लाइकेन (Lichen)
84. निम्नलिखित में से कौन-सी प्रजाति शृंखलित प्रजाति का उदाहरण है ?
- (A) क्लाउन मछली (B) आकाश बेल
(C) माइकोराइजा (D) काई
84. Which of the following species is an example for link species ?
- (A) Clown fish (B) Cuscuta
(C) Mycorrhiza (D) Lichen

85. ডেংগো ৰোগৰ বাহক হ'ল :
- (A) এইড্‌চ ম'হ (B) কিউলেব্ৰ ম'হ
(C) মাখি (D) এন'ফিলিচ ম'হ
85. ডেঙ্গু ৰোগেৰ বাহক হ'ছে :
- (A) এডিস মশা (Aedes Mosquito) (B) কিউলেব্ৰ মশা (Culex Mosquito)
(C) মাছি (Housefly) (D) অ্যানোফিলিস মশা (Anopheles Mosquito)
85. ডেংগু ৰোগৰ বাহক হ'ল -
- (A) এডিস থাম্পে (B) কিউলেব্ৰ থাম্পে
(C) ন'নি থাম্পে (D) এন'ফিলিস থাম্পে
85. ডেংগু ৰোগৰ বাহক হৈ :
- (A) এডিস ম'হ (B) ক'লেব্ৰ ম'হ
(C) ঘৰেলু ম'হ (D) এনোফেলীজ ম'হ
85. Carrier of Dengue disease is :
- (A) Aedes Mosquito (B) Culex Mosquito
(C) Housefly (D) Anopheles Mosquito
-
86. বন্য প্ৰাণী ক্ৰমাগত কমি যোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল :
- (A) পৰভক্ষিতা (B) বনাঞ্চল ধ্বংসীকৰণ
(C) আবাস ধ্বংসীকৰণ (D) শিকাৰ
86. বন্যপ্ৰাণীৰ ক্ৰমাগত হ্রাস বা কমে যাওৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল :
- (A) পৰভক্ষিতা (B) বনাঞ্চল ধ্বংসীকৰণ
(C) আবাস ধ্বংসীকৰণ (D) শিকাৰ
86. অৱনাৱি জিব-জুনাদফ্ৰা ফাৱিয়ে খৰ্মায়লাঁনাযনি গুৰৈ জাহোনা জাৰায় -
- (A) জুনাদৰ্জোঁ জুনাদ জালায়নাযনি থাখায়। (B) অৱনাৱি জোৰস্ৰালাঁনাযনি থাখায়।
(C) থায়া জায়াগা জোৰস্ৰালাঁনাযনি থাখায়। (D) মৈহুৰ খালামনাযনি থাখায়।
86. বন্য প্ৰাণীৰ ক্ৰমাগত লুপ্ত হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হৈ :
- (A) পৰভক্ষিতা (B) বনাঞ্চল ধ্বংসীকৰণ
(C) আবাস ধ্বংসীকৰণ (D) শিকাৰ
86. Main reason of continuous decreasing of wild life :
- (A) Predation (B) Cutting down of forests
(C) Destruction of habitat (D) Hunting

87. 'पेदागजि' माने किह्र अध्ययन ?
- (A) शिक्षा (B) छात्रक पथ देखुरा
(C) शिक्षा कार्य प्रणाली (D) शिक्षा पद्धति
87. शिक्षानीति वा शिक्षा विज्ञान (pedagogy) कि धरनेर अध्ययन ?
- (A) शिक्षा (B) छात्रके पथ प्रदर्शन
(C) शिक्षा कार्य प्रणाली (D) शिक्षा पद्धति
87. पेदागजी (Pedagogy) या मानि सायाव नायबिजिरो :
- (A) सोलोंथाइनि सायाव (B) फरायसानो लामा दिन्थिनायनि सायाव
(C) फोरोंनायनि माक्खान्थिनि सायाव (D) फोरोंनाय आदब-खान्थिनि सायाव
87. शिक्षा शास्त्र (Pedagogy) किसका अध्ययन है ?
- (A) शिक्षा (B) छात्रों को मार्गदर्शन करना
(C) शिक्षा कार्यप्रणाली (D) शिक्षा पद्धति
87. Pedagogy is the study of :
- (A) education (B) guiding students
(C) teaching process (D) teaching method
-
88. नवीकरणयोग्य शक्तिर उँस हैछे :
- (A) कयला (B) पेट्रोलियाम (C) उँद्विद (D) इँउबेनियाम
88. शक्तिर नवीकरणे उँस कि ?
- (A) कयला (B) पेट्रोलियाम (C) उँद्विद (D) इँउरेनियाम
88. गोहो सोमजि होफिनो हानाय फुँखाया जाबाय -
- (A) खँला (B) पेट्रोलियाम (C) बिफां-लाइफां (D) इँउरेनियाम
88. शक्ति के नवीकरण के स्रोत है :
- (A) कोयला (B) पेट्रोलियम (C) उँद्विद (D) यूरेनियम
88. Renewable source of energy is :
- (A) Coal (B) Petroleum (C) Plants (D) Uranium

89. CNG ৰ সম্পূৰ্ণ নাম হৈছে :
- (A) কমন নেচনেল গেছ (B) কম্প্ৰেচড নেচাৰেল গেছ
(C) কমন নেচাৰেল গেছ (D) চাৰ্টিফাইড নেচাৰেল গেছ
89. সি.এন.জি. (C.N.G.) -ৰ সম্পূৰ্ণ নাম কি ?
- (A) কমন ন্যাশনাল গ্যাস (B) কম্প্ৰেচড ন্যাচাৰাল গ্যাস
(C) কমন ন্যাচাৰাল গ্যাস (D) সার্টিফাইড ন্যাচাৰাল গ্যাস
89. CNG নি আৰুঁ মুডা জাৰায় :
- (A) কমন নেসনেল গেছ (B) কমপ্ৰেস্ত নেসারেলে গেছ
(C) কমন নেসারেলে গেছ (D) সার্টিফাইড নেসারেলে গেছ
89. CNG का पूरा नाम है :
- (A) Common National Gas (B) Compressed Natural Gas
(C) Common Natural Gas (D) Certified Natural Gas
89. Full form of CNG is :
- (A) Common National Gas (B) Compressed Natural Gas
(C) Common Natural Gas (D) Certified Natural Gas
-
90. परिस्थिति तन्त्रत शक्ति प्रवाह হয় :
- (A) এক দিশাত্মক (B) দ্বি-দিশাত্মক
(C) বহুদিশাত্মক (D) ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়
90. परिस्थिति तन्त्रे वा वास्तुतन्त्रे शक्ति प्रवाह হয় :
- (A) এক দিশাত্মক (B) দ্বি-দিশাত্মক
(C) বহুদিশাত্মক (D) উপৰেৰে দেওয়া কোনটিই নয়
90. Ecosystem আৰু গোহোআ গোসাৰলাভো -
- (A) ফাৰ্মে ব্ৰিথিংজোঁ (B) ফাৰ্মে ব্ৰিথিংজোঁ
(C) ফাৰ্মোমথিংবো (D) গাজোঁনি মোনসেবো নভা
90. पारिस्थितिकी तंत्र (ईकोसिस्टम) में शक्ति प्रवाह होता है :
- (A) एकदिशात्मक (Unidirectional) (B) द्विदिशात्मक (Bidirectional)
(C) बहुदिशात्मक (Multidirectional) (D) एक भी नहीं
90. Energy flows in ecosystem is :
- (A) Unidirectional (B) Bidirectional
(C) Multidirectional (D) None of the above

PART - IV : Language - II [English (Compulsory)]

দৰকাৰী : এই অংশ ভাষা-II (ইংৰাজী)-ত মুঠ 30টা প্ৰশ্ন আছে আৰু এই অংশ সকলো পৰীক্ষাৰ্থীৰ বাবে বাধ্যতামূলক।

দৰকাৰী : এই ভাগে ভাষা-II (ইংৰাজী) -তে মোট 30টি প্ৰশ্ন আছে এবং এই ভাগ সকল পৰীক্ষাৰ্থীৰ জন্য বাধ্যতামূলক।

नायनो गोनां : ब्रैथि बाहागोयाव राव -II (इंग्राजी) नि मोन 30 सोंनायनि गासैनिबो फिन होनाया गासैबो बिनायसानि थाखाय एंगार हायै।

महत्त्वपूर्ण : सभी परीक्षार्थियों के लिए इस भाग में भाषा-II (अंग्रेजी) के सभी 30 प्रश्न अनिवार्य हैं।

Important : This Part contains 30 questions for Language -II (English) and it is compulsory for all candidates.

(E N G L I S H)

Direction (Q.No. 91 to 93) :

Complete the following questions by selecting the most appropriate word/ words from the set of alternatives given against each item :

91. According to Socrates education means creation of a sound mind in a sound body.

_____ does Socrates mean by education ?

- (A) Who (B) What (C) When (D) How

92. Every child has four stages of development.

_____ stages of development are there for every child ?

- (A) How long (B) How many (C) How often (D) Which one

93. I used to go to the library everyday.

_____ do you go to the library ?

- (A) Why (B) How (C) How often (D) When

Direction (Q.No. 94 to 96) :

Read the following items. In each item one word is underlined against which four alternatives are given. Choose the most appropriate alternative which is opposite in meaning to the underlined word.

94. In course of time we may exhaust many of our natural resources.

- (A) Replenish (B) Increase (C) Decrease (D) Renew

95. Human civilization discards many obsolete ideas as superstition.

- (A) Occasional (B) up-to-date (C) dominant (D) remote

96. Conciseness of his expression surprised the audience.

- (A) Terseness (B) Felicity (C) Precision (D) Renundancy

Direction (Q.No. 97 to 101):

Read the following passage given below. There are five gaps in the passage which are numbered serially. Against each numbered gap four alternatives are given below. Select the most appropriate alternative.

A passage used in (97) cloze test is a (98) of written material in (99) words have been regularly removed. The students must then (100) to reconstruct the passage (101) filling in the missing words.

---

97. (A) the; (B) a; (C) of; (D) one

---

98. (A) paragraph; (B) write up; (C) passage; (D) description

---

99. (A) it; (B) which; (C) this; (D) what

---

100. (A) look; (B) select; (C) ensure; (D) try

---

101. (A) while; (B) when; (C) by; (D) with

Direction (Q.No. 102 to 104):

Read the following items. There are four alternatives given against the underlined words in the sentences. Choose the most appropriate alternative for the underlined words.

---

102. Vocabulary teaching and testing begins from the first day in school and continues throughout one's career.

- (A) formal education (B) life
(C) progress through life (D) academic session
-

103. Learning a language more refers to development of communicative skill than mastery over the content.

- (A) ability (B) efficiency (C) proficiency (D) fluency
-

104. Teaching and testing should go together with neither being subservient to the other.

- (A) common (B) dominant (C) subordinate (D) useful
-

105. The main purpose of teaching a language is to :

- (A) acquire elements of language. (B) express one's ideas.
(C) develop communicative competence. (D) master its grammar and vocabulary.
-

106. Which of the following statements is correct ?
- (A) Reading and writing must precede listening and speaking.
  - (B) Speaking and reading must precede listening and writing.
  - (C) Listening and speaking must precede reading and writing.
  - (D) Speaking and writing must precede reading and listening.
-

Direction (Q.No. 107 to 110) :

In the following items some parts of the sentences have been jumbled. You are required to rearrange these parts in the proper order. Parts are labelled as P, Q, R, S. Choose the proper sequence.

---

107. It is wonder that migratory birds / without ever getting lost /
(P) (Q)
always manage to find home / flying thousands of kilometers
(R) (S)
- (A) PQRS (B) SPQR (C) SQRP (D) PSQR
-

108. Each problem child in the class / and should be treated differently /
(P) (Q)
is an individual entity / to help him to adjust with environment
(R) (S)
- (A) SRQP (B) PSQR (C) PRQS (D) PQRS
-

109. Good writing is an art / like any other art / through constant practice / which can be acquired
(P) (Q) (R) (S)
- (A) RPQS (B) PQSR (C) PSRQ (D) PSQR
-

110. through incessant research / Science does / but it also destroys old fallacies /
(S) (P) (Q)
not only discover new truths
(R)
- (A) SQRP (B) PQSR (C) PRQS (D) PSRQ
-

Direction (Q.No. 111 to 114) :

There are some gaps in each of the following items. Fill in the gaps with the correct alternative from the options given as (A), (B), (C) and (D) against each item.

---

111. In 1922 Albert Einstein was awarded _____ Nobel Prize.
- (A) a (B) the (C) an (D) one
-

112. Human brain is the _____ understood part of the body.
(A) a little (B) less (C) least (D) most
-
113. There is a knock at the door. Who can be calling _____ us at this odd hours ?
(A) for (B) in (C) to (D) on
-
114. Now a days children read only _____ books as they are more involved with their mobiles.
(A) few (B) the few (C) a little (D) a few
-

Direction (Q.No. 115 to 117) :

Each set of the following items has four (4) alternatives marked as (A), (B), (C) and (D). Choose the most suitable alternative.

---

115. (A) It is high time he will start earning. (B) It is high time he started earning.
(C) It is high time he starts earning. (D) It is high time he has started earning.
-
116. (A) For the last three months I am preparing for the exam.
(B) For the last three months I have been preparing for the exam.
(C) For the last three months I have prepared for the exam.
(D) For the last three months I was preparing for the exam.
-
117. (A) We usually have breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we have to go to the yoga class we are having it at 7 A.M.
(B) We usually have to have breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we have to go to the yoga class we have it at 7 A.M.
(C) We usually had breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we went to the yoga class we have it at 7 A.M.
(D) We usually have breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we will go to the yoga class we have it at 7 A.M.
-

Direction (Q.No. 118 to 120) :

For the following items, match the correct alternative given against them as tag question.

---

118. Something must be done for us .....
(A) will you ? (B) won't you ? (C) shan't you ? (D) would you ?
-
119. Do as I say .....
(A) will you ? (B) shan't you ? (C) won't you ? (D) don't you ?
-
120. Some of us wanted to stay longer .....
(A) Did we ? (B) Didn't we ? (C) Aren't we ? (D) Do we ?
-

PART - V : Language - I (Optional)

- দৰকাৰী :** এই অংশৰ ভাষা-I-ত অসমীয়া, বঙালী, বড়ো, গাৰো, হিন্দী, মাৰ, নেপালী, মণিপুৰি আৰু কাৰ্বি - প্ৰতিটো ভাষাৰ 30 টাকৈ প্ৰশ্ন আছে। পৰীক্ষাৰ্থীসকলে আবেদন পত্ৰ আৰু OMR উত্তৰ-পত্ৰৰ ভাষা-I-ত উল্লেখ কৰা ভাষাৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ দিব লাগিব।
- দৰকাৰী :** এই ভাগেৰ ভাষা-I-এ অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, গাৰো, হিন্দী, মাৰ, নেপালী, মণিপুৰি এবং কাৰ্বি - প্ৰতিটি ভাষাৰ 30টি করে প্ৰশ্ন আছে। পৰীক্ষাৰ্থীদেৰ আবেদন পত্ৰে এবং OMR উত্তৰ-পত্ৰেৰ ভাষা-I তে উল্লেখ কৰা ভাষায় প্ৰশ্নগুলিৰ উত্তৰ দিতে হবে।
- নায়নো গোনা :** बाथि बाहागोयाव राव -I नि असमीया, बांला, बर', गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी आरो कार्बी - जायखि-जाया मोनसेनि मोन 30 सौथि थागोन। जायफोर बिनायसाया आरजलाइ आरो OMR फिननाय बिलाइनि राव-I याव मख 'नाय रावनि फिन हगोन।
- महत्त्वपूर्ण :** इस भाग के भाषा - I के लिए दिए गए विकल्पों में असमिया, बंगला, बोडो, गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी एवं कार्बी - प्रत्येक भाषा में 30 प्रश्न रहेगा। परीक्षार्थियों ने आवेदन-पत्र और OMR उत्तर-पत्र में भाषा -I में जिस भाषा का उल्लेख किया है, उसी भाषा में उत्तर देना है।
- Important :** This Part contains 30 questions each in Language - I, for which the options are Assamese, Bengali, Bodo, Garo, Hindi, Hmar, Nepali, Manipuri and Karbi. Candidates should answer the questions for only that Language-I option which they have given in their Application Form and recorded in the OMR Answer-Sheet.

(A S S A M E S E)

121. नीरर पठन :
- (A) शुद्ध उच्चारण, श्वासाघात, सुब, सुबलहर, वाक्यर लय आरु श्वरबैचित्र अनुसरि पठन कर्बा।
- (B) यति, विराम, छेद चिह्न आरु अर्थबिह शब्दर प्रति यथायथ गुरुत्व दि पठा।
- (C) अर्थबोधसह प्रयोजनीय आवेग दि पठा।
- (D) उपरर एटाओ नहय।
122. पोनते व्याकरणर संज्ञा वा सूत्र आरु नियम उपस्थपन करि तार पिछत उपयुक्त उदाहरण दि शिक्षा दियार अर्थ ह'ल - छात्र-छात्रीक सूत्र, संज्ञार परा उदाहरणले, अमूर्तर परा मूर्तले आरु साधारणर परा विशेषले आगवडाई निया। এই शिक्षादान पद्धतिक कि बुलि कोरा हय ?
- (A) आबोही पद्धति
- (B) व्याकरण पद्धति
- (C) डेबाकुति स्मरण पद्धति (Mickey Memorization Method)
- (D) अरबोही पद्धति
123. निम्नलिखित सर्गकेईटाेर परा पुक्खवाचक विडक्तिर चिन निर्णय कर्बा।
- (A) अन (B) अनि (C) बी (D) उँ
124. शंकरदेरर 'गुणमाला' पुथिखन कि छन्दत रछित ?
- (A) मित्राक्षर (B) अमित्राक्षर (C) मुक्तक (D) कुसुममाला
125. मातृभाषा शिक्षणर उद्देश्य ह'ल :
- (A) असमत असमीया भाषार प्रचलनर जनसंख्या वृद्धि कर्बा।
- (B) भाषिक सचेतनता वृद्धि कर्बा।
- (C) मातृभाषा शिक्षणर चाबिटा कौशल-श्ररण, कथन, पठन आरु लिखनर दक्षता अर्जन कर्बा।
- (D) मातृभाषा माध्यमर विद्यालयर वारे शिक्षक प्रस्तुत कर्बा।

126. তলৰ কোনটোক প্ৰাক্-শংকৰী যুগৰ সমল হিচাপে ধৰিব পাৰি ?
 (A) প্ৰহ্লাদ চৰিত (B) শ্ৰীকৃষ্ণ কীৰ্তন (C) চৰ্যাপদ (D) বৰগীত
-
127. 'দুবৰি বনৰ পাতৰ আঁৰত নিয়ৰে মুকুতা আঁৰে' - এই গীতটিৰ ৰচক কোন ?
 (A) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰালা (B) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা
 (C) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (D) জ্যোতিপ্ৰসাদ বৰুৱা
-
128. কোনখন কাব্য সংকলনৰ বাবে নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে ১৯৮৩ চনত সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰিছিল ?
 (A) সুদীৰ্ঘ দিন আৰু ৰাতি (B) বন ফৰিঙৰ ৰং
 (C) সমীপেষু (D) দিনৰ পাছত দিন
-
129. নিম্নলিখিত কোনটো দ্বিষৰৰ উদাহৰণ ?
 (A) কাম (B) যাম (C) অউ (D) ঘৰ
-
130. নিম্নলিখিত কোনটো অসমীয়া ভাষাৰ অঘোষ অল্পপ্ৰাণ ধ্বনিৰ উদাহৰণ ?
 (A) ব (B) ত (C) দ (D) গ
-
131. বৰগীতক কোনজন পণ্ডিতে 'noble numbers' বুলি কৈছিল ?
 (A) বাণীকান্ত কাকতি (B) মহেশ্বৰ নেওগ (C) কালিৰাম মেধি (D) উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী
-
132. 'সত্যপ্ৰিয় পাঠক' কোনজন লেখকৰ ছদ্মনাম ?
 (A) সৌৰভ কুমাৰ চলিহা (B) নীলমণি ফুকন
 (C) ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া (D) হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা
-
133. নিম্নলিখিত কোনটো স্ত্ৰী প্ৰত্যয়ৰ উদাহৰণ ?
 (A) মাইকী (B) অন (C) অক (D) ৰী
-
134. নিম্নলিখিত কোনটো গত্ব-বিধিৰ ফলত সৃষ্ট শব্দ ?
 (A) নিপুণ (B) বাণিজ্য (C) কণ (D) পৰায়ণ
-
135. শুদ্ধ ধাৰণাটো চিহ্নিত কৰা : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়িবলৈ দিয়া অসমীয়া ভাষাৰ পাঠ্যপুথিত থকা আৱশ্যকীয় :
 (A) শিক্ষকৰ বাবে বিশদভাৱে বৰ্ণিত পাঠ আঁচনি
 (B) শিক্ষণ প্ৰণালীৰ ক্ৰমৰ নিৰ্দেশ
 (C) শিকা অভিজ্ঞতাৰ বাবে শৃংখলিত তথা সংগঠিত ইউনিট
 (D) তথ্যৰ সুসমা প্ৰদৰ্শন
-
136. হিউৱেন চাঙৰ মতে-'কামৰূপৰ ভাষা মধ্য ভাৰতীয় ভাষাতকৈ কিছু পৃথক' - ইয়াত উল্লিখিত 'কামৰূপৰ ভাষা' বুলি তেওঁ অসমৰ কোনটো ভাষাৰ কথা ক'ব বিচাৰিছে ?
 (A) ৰাভা (B) বড়ো (C) অসমীয়া (D) তিৱা
-
137. তলৰ কোনটো ক্ৰিয়াবাচক খণ্ডবাক্যৰ উদাহৰণ ?
 (A) কঁকাল পৰ (B) গাখীৰতে মহৰ খুঁটি (C) ঘৰ গোনা (D) চকুত লগা
-
138. তলৰ কোনটো ভাষা পৰিয়ালৰ পৰা অসমীয়া ভাষা জন্ম হৈছে ?
 (A) অষ্ট্ৰিক (B) ইন্দো-ইউৰোপীয় (C) ড্ৰাবিড় (D) এটাও নহয়

139. তলৰ কোনটো উপাদান শিক্ষকে শিশুৰ শ্ৰৱণ দক্ষতা আয়ত্ত আৰু বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে ?
 (A) ওমলা গীত (Nursery Rhymes) (B) সাধুকথা (Story Telling)
 (C) আবৃত্তি, বক্তৃতা আদি (D) ওপৰৰ আটাইকেইটা
-
140. নিম্নলিখিত কোনখন গ্ৰন্থ মাথৰদেৱৰ তত্ত্বমূলক ৰচনা ?
 (A) কোটোৰা খেলা (B) চোৰ-ধৰা পিম্পৰা গুচোৱা
 (C) ভোজন বেহাৰ (D) জন্ম ৰহস্য
-
141. নিম্নলিখিত কোনটো কৃৎ প্ৰত্যয়ৰ উদাহৰণ ?
 (A) নামতী (B) ফুলতী (C) ফুলাম (D) ৰাফনী
-
142. 'বীণ-ব'ৰাগী' আৰু 'প্ৰতিমা'ৰ ৰচক কোন ?
 (A) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (B) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা
 (C) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা (D) হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা
-
143. মাথৰদেৱৰ নামঘোষাক কোনজন ভাষাবিদে 'মহাপ্ৰাস্থানিক গীত' বুলি আখ্যা দিছে ?
 (A) বাণীকান্ত কাকতি (B) দেৱানন্দ ভৰালি (C) কনকলাল বৰুৱা (D) উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী
-
144. নিম্নলিখিত কোনটো ব্যঞ্জন সন্ধিৰ উদাহৰণ ?
 (A) যজ + ন = যজ্ঞ (B) দেৱ + আলয় = দেৱালয়
 (C) সংগ্ৰহ + আলয় = সংগ্ৰাহালয় (D) এটাও নহয়
-
145. অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম সাহিত্যিক নিদৰ্শন হ'ল :
 (A) বিহুগীত (B) শ্ৰীকৃষ্ণ কীৰ্তন (C) চৰ্যাগীত (D) বৰগীত
-
146. 'গাঁওবুঢ়া' নাটকৰ ৰচক হ'ল :
 (A) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (B) হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী
 (C) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা (D) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা
-
147. এটা ভাষাত কেইটা উপভাষা থাকিব পাৰে ?
 (A) দুটা (B) এটা (C) বহুতো (D) এটাও নাথাকে
-
148. মাতৃভাষা হ'ল ব্যক্তিৰ :
 (A) উপভাষা (B) প্ৰথম ভাষা (C) দ্বিতীয় ভাষা (D) এটাও নহয়
-
149. অসমীয়া ভাষাৰ 'বৰ্ণ' আৰু 'আখৰ'ৰ মাজত পাৰ্থক্য আছেনে ?
 (A) আছে (B) নাই (C) দুয়োটাই শুদ্ধ (D) এটাও শুদ্ধ নহয়
-
150. নিম্নলিখিত কোনবিধ কাৰকৰ প্ৰতিবন্ধকত উপভাষা সৃষ্টি হ'ব পাৰে ?
 (A) ভৌগোলিক (B) সাংস্কৃতিক (C) সামাজিক (D) ওপৰৰ আটাইকেইটা

(B E N G A L I)

121. ভাষা শিক্ষার ক্ষেত্রে যে বিষয়টি সবচাইতে গুরুত্বপূর্ণ তা কি ?
(A) পঠন (B) শ্রবণ (C) কথন (D) লিখন
-
122. ভাষা-শিক্ষণের প্রাথমিক অসুবিধাটি কি ?
(A) সাংস্কৃতিক অসুবিধা (B) রাজনৈতিক অসুবিধা
(C) সামাজিক অসুবিধা (D) আঞ্চলিক ভাষার অসুবিধা
-
123. নিম্নলিখিত শব্দগুলির কোন্টি স্বরসন্ধি ?
(A) দিগন্ত (B) স্ধাব (C) মুনীন্দ্র (D) জগদীশ
-
124. শঙ্করদেবের দ্বিতীয় পত্নীর নাম কি ছিল ?
(A) বিধুমুখী (B) বাসন্তী দেবী (C) কালিন্দী (D) ইন্দুমতী
-
125. নীচের কোন্ বাক্যটি বহুবচন নির্দেশ করে ?
(A) এক আঁজলা জল (B) ধন দৌলত (C) চুড়িগাছা (D) একমাসের ছুটি
-
126. নিম্নে উল্লিখিত কোন্ গ্রন্থটি যোগীন্দ্রনাথ সরকারের লেখা ?
(A) সহজপাঠ (B) হাসিখুশি (C) খাপছাড়া (D) গল্প সল্প
-
127. আদি মধ্য বাংলার আনুমানিক কাল হল :
(A) ৯০০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১৩৫০ খ্রিস্টাব্দ (B) ৯০০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১২০০ খ্রিস্টাব্দ
(C) ১৩৫০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১৫০০ খ্রিস্টাব্দ (D) ১৩৫০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১৭৬০ খ্রিস্টাব্দ
-
128. নিম্নলিখিত কোন্ বিবর্তিত ভাষা থেকে বাংলা ভাষার জন্ম হয় ?
(A) প্রাচ্য প্রাকৃত (B) মাগধী প্রাকৃত (C) মাগধী অপভ্রংশ (D) পালি
-
129. ব্যঞ্জন বর্ণের অন্তর্ভুক্ত পাঁচটি তালব্য বর্ণ কোন্গুলি ?
(A) ক, খ, গ, ঘ, ঙ (B) চ, ছ, জ, ঝ, ঞ (C) ট, ঠ, ড, ঢ, ণ (D) ত, থ, দ, ধ, ন
-
130. রামুর মতো _____ যে এতটা উন্নতি করবে তা কেউ ভাবতেও পারেনি। শূণ্যস্থানে নীচের কোন্ বাগধারাটি যথোপযুক্ত হবে ?
(A) গভীর জলের মাছ (B) গোবরে পদ্মফুল (C) গোবর গণেশ (D) কেঁটবিঁটু
-

131. লক্ষ্মীনাথ বেজবরুয়ার পিতার নাম কি ছিল ?

- (A) আদিনাথ বেজবরুয়া (B) সীতারাম বেজবরুয়া
(C) উমাশংকর বেজবরুয়া (D) দীননাথ বেজবরুয়া

132. বাংলার স্বরবর্ণকে সাধারণত: কয়টি শ্রেণীতে বিভক্ত করা হয়েছে ?

- (A) দুটি (B) তিনটি (C) চারটি (D) পাঁচটি

133. নিম্নলিখিত শব্দগুলির কোনটি ব্যঞ্জন সন্ধি ?

- (A) সিংহাসন (B) ক্ষিতীশ (C) ঋগ্বেদ (D) মহীশ

134. পার, উত্তর, চন্দ্র, রাম ইত্যাদি শব্দের পেছনে কী শব্দ থাকলে দন্ত্য ন মূর্ধন্য গ হয় ?

- (A) অন (B) যন (C) অয়ন (D) আয়ন

135. মাতৃভাষা অনুশীলনের প্রয়োজনীয়তা কি ?

- (A) জাতীয় সংস্কৃতির মর্যাদাবোধের জন্য (B) বিদ্যাশিক্ষার অগ্রগতির জন্য
(C) জাতিকে আত্মনির্ভর করার জন্য (D) সামূহিক জ্ঞান অর্জনের জন্য

136. সুকুমার রায়ের মৃত্যু হয় :

- (A) ১৯১৫ সালে (B) ১৯২৩ সালে (C) ১৯২৫ সালে (D) ১৯২৭ সালে

137. 'কেঁচে গণ্ডু' বাগ্‌ধারাটির অর্থ কি ?

- (A) নির্বোধ (B) গোড়া থেকে শুরু করা
(C) তৃষ্ণার জল (D) অভিজ্ঞতাহীন

138. নীচের কোনটি রবীন্দ্রনাথের অন্ত্যর্পর্বের কাব্য ?

- (A) সন্ধ্যা সঙ্গীত (B) সৈঁজুতি (C) চিত্রা (D) মানসী

139. মাতৃভাষা সহজে উদ্ভুদ্ধ করতে পারে :

- (A) আমাদের বুদ্ধির বিকাশকে (B) আমাদের মানসিক শক্তিকে
(C) আমাদের বোধশক্তি ও ধারণা শক্তিকে (D) আমাদের সার্বিক জ্ঞানকে

140. বাংলা ভাষা নিম্নলিখিত কোন ভাষা বংশের অন্তর্গত ?

- (A) ফিনো- উগ্রীয় (B) দ্রাবিড়
(C) অষ্ট্রিক (D) ইন্দো-ইউরোপীয় বা আর্য

141. বাংলা বর্ণমালাকে কিসের উপর ভিত্তি করে দুটি শ্রেণীতে ভাগ করা হয়েছে ?
 (A) রূপগত প্রভেদ (B) ভাবগত প্রভেদ (C) ধ্বনিগত প্রভেদ (D) গুণগত প্রভেদ
-
142. বাংলা ভাষার জন্মকাল নির্ধারণ কর :
 (A) দশম শতাব্দী (B) একাদশ শতাব্দী (C) ত্রয়োদশ শতাব্দী (D) পঞ্চদশ শতাব্দী
-
143. লক্ষ্মীনাথ বেজবরুয়ার সাহিত্যিক জীবন শুরু হয় একটি নাটক রচনার মাধ্যমে। নাটকটির নাম কি ?
 (A) পাঁচনি নাট (B) নোমল নাট (C) লিতিকাই (D) জয়মতী
-
144. ঋকারের পরে সর্বদাই মূর্ধন্য ষ হয়। নিম্নলিখিত কোন্ শব্দটি এর উদাহরণ ?
 (A) যুষ্টিষ্টি (B) মাতৃষ্ণসা (C) পিতৃষ্ণসা (D) কৃষ্ণ
-
145. কাজী নজরুল ইসলাম ১৯২২ খ্রিস্টাব্দে যে বিখ্যাত কাব্যখানি লিখেছিলেন তার নাম কি ?
 (A) বিশ্বের বাঁশী (B) সাম্যবাদী (C) অগ্নিবীণা (D) ভাঙার গান
-
146. উত্তর পূর্ব বঙ্গের উপভাষা কি ?
 (A) রাঢ়ী (B) বাঙ্গালী
 (C) কামরূপী বা রাজবংশী (D) বাডুখণ্ডী
-
147. সুকুমার রায়ের পিতার নাম ছিল :
 (A) ভুবনমোহন রায় (B) দ্বিজেন্দ্রলাল রায়
 (C) উপেন্দ্রকিশোর রায়চৌধুরী (D) রামমোহন রায়
-
148. নীচের শব্দগুলি থেকে নিত্য স্ত্রীলিঙ্গ শব্দ নির্বাচন কর ।
 (A) মা (B) শিবানী (C) বোন (D) সতী
-
149. দুটি স্বরধ্বনি যখন একসঙ্গে উচ্চারিত হয় তখন সেটি হয় :
 (A) কম্পন স্বর (B) তরল স্বর (C) যৌগিক স্বর (D) অর্ধস্বর
-
150. কাজী নজরুল ইসলাম কবে জন্মগ্রহণ করেন ?
 (A) ১৮৭৫ (B) ১৮৮০ (C) ১৮৮৫ (D) ১৮৯৮
-

(B O D O)

121. गाहायनि बबे दोसे खन्थाइखौ रूपनाथ ब्रह्मवा बांला रावाव लिरदोंमोन -
(A) मिलन संगीत (B) बर' जातिर संक्षिप्त परिषय
(C) बर'नि पाण्डूलिपि (D) बर' कछारी जातिर समन्दे
-
122. बिबार लाइसिनि नेहाथारिया बुंनाय बादिब्ला बांला आरो असमिया लिरबिदांफोरखौ बिबार लाइसियाव सेबखांफानायनि जाहोना जाबाय -
(A) दाब दाब जायगायाव थानाय बर'फोरखौ खौसेथियाव लाबोनो थाखाय
(B) लिरबिदां गैयिनि थाखाय
(C) लाइसिखौ समायखांहोनो थाखाय
(D) (A), (B) आरो (C)
-
123. 1926 माइथाइयाव नुजानाय "बर'नि गुदि सिबसा आरो आरज" खन्थाइखौ मदाराम ब्रह्मआ माबे बैसोआव रनसायदोंमोन -
(A) 23 (B) 24 (C) 26 (D) 25
-
124. बाथ्रा फावफोरा गावनो गाव मोनसे -
(A) आबुं बाथ्रा फोरमायथिग्रा (B) आद्रा बाथ्रा फोरमायथिग्रा
(C) गोथौ ओंथि फोरमायथिग्रा (D) गोजाम बाथ्रा फोरमायथिग्रा
-
125. बिमा राव सोलोंनायनि थांखियानो जाबाय -
(A) गोसोनि सान्नाय हनायखौ गोरलैयै आरो रोखायै फोरमायनो हानाय
(B) सान्नाय गोहोखौ दावगाहोनाय
(C) रावखौ सोलोंनायल'
(D) (A) आरो (B)
-
126. बर' रावाव थि दिन्थिग्रा दाजाबदाफोरा जिरायो -
(A) बिसाननि सिगाडाव (B) बिसाननि उनाव (C) (A) आरो (B) मोनैबो (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
-
127. बर' रावाव मोन्नो हानाय महरसे नडि जथाइ खौरां रिसारथिया जाबाय -
(A) गोज्जा (B) गोस्सोम (C) फुल्दुन (D) रोज्जा
-
128. "गासा सावनाय" खन्थाइखौ सोर खन्थाइगिरिया लिरदोंमोन -
(A) खितिभुषण ब्रह्म (B) जलधर ब्रह्म (C) रूपनाथ ब्रह्म (D) प्रसेनजित ब्रह्म
-
129. बाथ्रा भावनि गेजेरजों :
(A) समाज, हारि आरो दोरोंनि बाथ्रायाबो बेरखांफायो
(B) गोजोन्नाय मोननो हायो
(C) गियाननि फुंखाखौ मोन्दांहायो
(D) गोथौ ओंथिखौ फोरमायो

130. इसान मोसाहारीनि जोनोम जानाय गामिया जाबाय -
 (A) थुरिबारि (B) औवाबारि (C) भावरागुरि (D) गदामारि
-
131. गाहायनि बबे मोनसे सोदोबनि जथाइया मुंमाखौ महर गोनां खालामनानै दानाय बाश्रा फान्दायनि महर -
 (A) खाफाल गोजों (B) खर' मोन (C) गोथां गोसो (D) उननि लुन
-
132. प्रमद चन्द्र ब्रह्मनि खन्थाइ सोरजिफोरा ओंखारदोंमोन -
 (A) हाथरिखिं हाला आरो सनाकि बिजाबाव (B) बिबार लाइसियाव
 (C) अखाफोर लाइसियाव (D) सानस्रि आरो मुस्त्रियाव
-
133. माबे माइथाइयाव रूपनाथ ब्रह्मनि नाजानायाव "बर' हरिमु आफाद" आ बर' हरिमुखौ गोदान दिल्लियाव सुबुं सान एबा गनतन्त्र सान फालिनायाव दिन्थिफुंदोंमोन -
 (A) 1956 (B) 1952 (C) 1949 (D) 1959
-
134. "आदै गोजान लामा" बाश्रा फान्दायनि ओंथिया जाबाय -
 (A) थाबायनो हायि (B) जेरावबो थाबायग्रा (C) नेहाद एसे (D) सुदेम जानाय
-
135. सतीश चन्द्र' बसुमतारीया बबे जथुम्मायाव बर' थुनलाइ आफादिनि आफादगिरि महरै सायखजायो -
 (A) दुधनै जथुम्मायाव (B) धुबुरी जथुम्मायाव (C) कक्राइर जथुम्मायाव (D) बासुगाव जथुम्मायाव
-
136. इसान मुसाहारीनि खन्थाइफोरखौ "romantic ideals unparallel in theme and attitude" होन्नानै सोर पण्डिता बुंदोंमोन -
 (A) मनरन्जन लाहारी (B) सुरथ नार्जरी (C) मधुराम बर' (D) ब्रजेन्द्र कुमार ब्रह्म
-
137. बर' नाइजाबनि pioneer होन्नानै सोरखौ बुंनाय जायो -
 (A) सतीश चन्द्र' बसुमतारी (B) द्वारेन्द्र' नाथ बसुमतारी (C) मनिराम इश्लारी (D) उमेस चन्द्र' मुसाहारी
-
138. बिबार मुगारखौ हमनाय जायो-
 (A) 1920 माइथाइनिफ्राय 1937 माइथाइसिम (B) 1930 माइथाइनिफ्राय 1950 माइथाइसिम
 (C) 1921 माइथाइनिफ्राय 1939 माइथाइसिम (D) 1919 माइथाइनिफ्राय 1937 माइथाइसिम
-
139. बिमा राव सोल्लोंनायनि मुलाम्फाखौ गाहायनि बबे बुंथिया रोखा खालामो -
 (A) साबसिन आरो गोख्रोंसिनै बुजिनो हायो (B) फरायनायाव लोरबां जालाडो
 (C) फरायनाय आरो बुजिनायाव खहा जायो (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
-
140. बिमा रावाव गाहायनि बबे मोनसे बाश्राया गोथौवै हाबनानै थाफायो -
 (A) हरि, हरिमु, जारिमिनारि आरो बायदि बायदि (B) रावखौ गेबेडै सोल्लोंनायनि
 (C) हरि आरो रावखौ जौगाखांहोनायनि (D) हरिमुवारि गुमुरफोर

141. मावरिजाजों जिरायफानाय सोदोब बेखेवफाफोरा जाबाय -
 (A) उन दाजाबदा (B) गुबै सोदोब (C) उदां सोदोब (D) (A), (B) आरो (C)
-
142. “जुलि-बिजुलि” नाइजाबखौ रनसायदोंमोन -
 (A) द्वारेन्द्र’ नाथ बसुमतारी (B) सतीश चन्द्र बसुमतारी (C) उमेस चन्द्र मुसाहारी (D) भबेन फोरोंगिरि
-
143. बिमा रावखौ “The mother tongue is at once a tool, a source of joy and happiness and knowledge, a director of taste and feeling” होन्नानै बुंदोंमोन -
 (A) John Dewey (B) Ryburn (C) Sturtevent (D) Gestalt
-
144. मदाराम ब्रह्मवा पद्मश्री बान्थाखौ भारत सरकारनिफ्राय बबे माइथाइयाव मोन्दोंमोन -
 (A) 1988 (B) 1990 (C) 1961 (D) 1992
-
145. 1919 माइथाइयाव दाजानाय ‘बर सात्र’ सनमिलननि आफादगिरिया सोरमोन -
 (A) रूपनाथ ब्रह्म (B) सभाराम ब्रह्म (C) सतीश चन्द्र बसुमतारी (D) मदाराम ब्रह्म
-
146. गाहायनि बबे मोनसे खौरां रिसारथिया रिसार होनायनि रोखोम आरो जायगा बादियै फारियै हाथाइगुदि गारां गैयि आरो सुइजाब हांगोरा महरै रिसार होजायो -
 (A) थ (B) फ (C) ख (D) द
-
147. “बिबार” लाइसिनि सेथि बोसोर सेथि बिसानाव रूपनाथ ब्रह्मनि बबे खन्थाइया नुजादोंमोन -
 (A) हे आनान गसाइ (B) बिबार (C) बिमा फिसा (D) बिबार खानाय
-
148. प्रमद चन्द्र’ ब्रह्मवा सुजुनाय “बर’-इंराजि-हिन्दी” सोदोब बिहुं बिजाबा नुजायो -
 (A) 1996 माइथाइयाव (B) 1993 माइथाइयाव (C) 1990 माइथाइयाव (D) 1992 माइथाइयाव
-
149. “सोमजायग्रा मावरिजा” जों गाहायनि बबे सोदोब बेखेवफाखौ बर रावाव बाहायनाय जायो -
 (A) निफ्राय (B) नियाव (C) आ (D) खौ
-
150. द्वारेन्द्र नाथ बसुमतारीनि दोंसे गावनि जोनोम हादरखौ मोजां मोन्नाय खन्थाइया जाबाय :
 (A) जा हाबाब (B) आसामफुरि (C) हायेननि सुफिन (D) गामि गोदान
-

(G A R O)

121. Ka-mao on-sogimin sentence-rangoni badia batianggimin kamko mesokgipa 'Tense' ong-a
- (A) Rambang antichina re-a
  - (B) Rambang antichina re-angna tarienga
  - (C) Rambang antichine re-angnahakon
  - (D) Rambang antichi re-angaha
-
122. Sing-anina sronggipa sentence-ko seoke aganchakbo.
Sentence-o mingsa aganani bakni kam ka-aniko parakataniko 'T' ine minga.
- (A) Noun
  - (B) Pronoun
  - (C) Verb
  - (D) Adjective
-
123. Sing anirangoniko mingsa ong-ako basee aganchakbo.
Badia minggni consonantrango vowel dake jakkatna man-a ?
- (A) E aro Q
  - (B) M aro N
  - (C) H aro Z
  - (D) W aro Y
-
124. Sing-anina ong-a kattako ra-e aganchakbo.
'Chadambe', ian mai ong-a ?
- (A) Bi-sani dal-bamitingni sal
  - (B) Ki-tap
  - (C) Poedo
  - (D) Magazine
-
125. Ka-mao on-sogimin sentence rangoniko Gri gender sentence ko basee aganchakbo.
- (A) Anga saksa me-a bi-sa ong
  - (B) Ua saksa nitobegipa me-chik bi-sa onga
  - (C) Do-bok rang bakrao cha-amenga
  - (D) Me 'Cha-ani kuturio nitogipa choki-toble rang donga.
-
126. Ka-mao on-sogiminrangoniko ong-gipa mingsako ra-e sing-anina aganchakbo.
Ginigipa Dal-gipa Dakgrikanio Sauea Civil Peoneer Force-ni Lieutenantni Kamona doatako man-aha ?
- (A) Togan N. Sangma
  - (B) Janggin A. Sangma
  - (C) Karnesh R. Marak
  - (D) Jobang D. Marak
-
127. Sing-anirangna on-sogiminrangoniko ke-ako basee aganchakbo.
Chingchetgipa asikirang aro chasongna salba daggipa rugipako Isol ko mai ine miteta ?
- (A) Jehova nama
  - (B) Christo nama
  - (C) Abraham Isolonama
  - (D) Isol nama
-

128. Ka-mao sing-anirangoniko mingsa ke-gipa kattako basee ra-e aganchakbo.
“Ang’ Gisik Ku-rang” ia ki-tapko sauea seaha.
- (A) Kosan G. Momin (B) Karnesh R. Marak
(C) Monensing R. Sangma (D) Rev. Gilberth K. Marak
-

129. Sing anirangoni mingsa ke-gipa kattako seoke aganchakbo.
English ba gipin ku-uko seanirango spelling rango gualani ortoara mai ?
- (A) Gipin ku-uko name skie ra-jani gimin
(B) Gipin ku-uko grammer ko name ma-singoni gimin
(C) Gipin ku-u ong-ani gimin
(D) Ku-tang ong-gijani gimin
-

130. Ka-mao on-sogimin agan me-ap kattarangko ‘Bimchipe kam ka-ani’, ia kattarangni miksong anina jakkala.
- (A) Korek bal bal, Korek dim-dim (B) A-min, jakmin
(C) Rongsik, rongdoka (D) Tobaria, mindinia
-

131. Ka-mao on-sogimin kattarangoni ke-gipa ming-sako ra-e sing-anina aganchakbo. Keneth Momin Administrative Allied Servicensi kamko ka-ahama ?
- (A) Ka-aha (B) Ka-jaha
(C) Ka-nareangjaha (D) Ka-na reangengachom
-

132. On-sogiminrangoni mingsako basee sing-anina aganchakbo.
Sea jotani bidingo sako gnigipa Howard Denison Momin ine mingna kra-achim ?
- (A) Lindrid D. Shira (B) Rev. Gilberth K. Marak
(C) Keneth M. Momin (D) Gonmoni D. Shira
-

133. Ka-mao on-sogimin sing-anirangoni mingsa ke-gipa kattako seoke aganchakbo.
Nasimang ia kattako aganbewalo senaba agana-gita mai chinko on-a nanga ?
- (A) . (B) ; (C) : (D) ?
-

134. Ka-mao sing-anirangoni mingsa ong-gipa kattako seoke aganchakbo.
Badia ku-uko ma-ani k-u-u ineminga ?
- (A) A-chik mande Americao atchie English ku-sik.
(B) Chinao A-chik mandeuno songdonge Chinise ku-sik.
(C) Japano A-chik mandeuno songdonge Japanese ku-sik.
(D) Je a-songoba dongbo A-chikrangni maini ku-u A-chik ku-sik.
-

135. Ka-mao on·sogimain number·rangoni badia ke·e jakkalgipa sentenceni number ong·a
- (A) Bi-sa jima an·tangtangni ba·rarangko am·tokenga.
 (B) Bi-sarang an·tang langni ba·rarangko am·tokenga.
 (C) Plak bi-sarang an·tang tongni ba·rarangko am·tokenga.
 (D) Bi-sa gimikan an·tangtangni ba·rarangko am·tokenga.
-
136. Sing·anina ke·gipa kattako basee aganchakbo.
 ‘Jhonny, Jhonny, iachire· babo aro angni sambao asongbo’ sako ia bimungchi minge okamaha.
- (A) Rev. Gilberth ko (B) Rev. E.G. Philips ko
 (C) Rev. Ramke ko (D) Rev. Thangkan ko
-
137. Ka-mao on·sogimin kattarangoni badia ke·gipa gam·dringipa katta ong·a ?
- (A) Bil + ak + bat + srang + gip + a (B) Bilak + bat + srang + gipa
 (C) Bilak + bat + srang + gi + pa (D) Bil + akbat + srang gipa
-
138. Sing·anirangoniko mingsa ke·gipa kattako seoke anan chakbo.
 Howard Denison W. Momin ia bilsio Turao atchiaha.
- (A) 1989 (B) 1907 (C) 1913 (D) 1918
-
139. Ka-mao on·sogiminrangoni mingsa ong·ako basee sing·anina aganchakbo.
 Badia aganani bakrangoni mingsa bakko ra·e ‘Number’ ba ‘Numberang’ ko bikotna jakkala ?
- (A) Noun (B) Pronoun (C) Verb (D) Adverb
-
140. Sing·anina ong·ako basee aganchakbo.
 Lindrid D. Shirani mingnamgipa, ia Ki·tapon bang·a poedo-Segiparangko.
 Chimonge Kingsako tarigiminkitapa.
- (A) A·chik Poraiani ki·tapa (B) Bi·sarangna kan·dikgipa golporang
 (C) A·chik A·songona Nama Kattani (D) Gisik Matgrikrang
-
141. On·sogimin sing anirangoni mingsa ke·gipa kattako ra·e aganchakbo.
 Poraiachi ku·uko skie ra·ani badita bakrang dong·a ?
- (A) Minggni bakrang (B) Minggittam bakrang
 (C) Mingbri bakrang (D) Mingbong bakrang
-
142. Sing·anirangoniko mingsa ke·gipa kattako basee aganchakbo.
 Rev. Ramke Isolna ring·mitelani gitrangko seaha.
- (A) 21 ming (B) 24 ming (C) 27 ming (D) 30 ming
-

143. Iarangoni mingsa ke-gipa kattako basee sing-anina aganchakbo.
A. Chikrang badia jatrangoni dolsa ong-achim.
(A) Asiatic (B) Indo-Tibetan (C) Mauryan (D) Mongolian
-
144. Mongsonggipa Alphabetrang badita ming donga ? On-sogimin sing anirangoni ke-gipako seoke aganchakbo.
(A) 22 ming (B) 24 ming (C) 26 ming (D) 28 ming
-
145. On-sogimin kattarangoni mingsa ke-gipa kattako seoke sing-anina aganchakbo.
A. Chikrangoni skanggipa Greek Ku-sikko skie ra-chenggipa.
(A) Howard Denison W. Momin (B) Thangkan K. Sangma
(C) Rev. Gilberth K. Marak (D) Rev. Ramke.W. Momin
-
146. Ka-mao on-sogiminrangoni badia ong-a mingsako basee sing-anina aganchakbo.
Sauea Man-rikani, Poedoko seaha
(A) Howard Denison W. Momin (B) Karnesh R. Marak
(C) Surendra S. Marak (D) Koplane G. Momin
-
147. Mingsa ong-a katta ko ra-e sing-anina aganchakbo.
1960 bilsini daligipa tombimonga-ni Bakrapur mondolio sawa Reverend songako man-aha.
(A) Rev. Rodonath D. Momin (B) Rev. Karben D. Sangma
(C) Rev. Gilberth K. Marak (D) Rev. Thangkan K. Sangma
-
148. Iarangoni badia ma-rapipa kattajikse ong-a ?
'A-bri' ia kattana ma-rapgipa kattako seoke aganchakbo.
(A) A-chu (B) A-kong (C) A-kawe (D) A-kimbri
-
149. Ka-mao on-sogimin sing-anirangoni mingsa ong-gipa kattako basee aganchakbo.
'Poedo' ian ku-uko shiera-ani bakrangoni mingsa ong-a
(A) Knatimachi skie ra-ani (B) Aganachi skie ra-ani
(C) Poraichi skie ra-ani (D) Seachi skie ra-ani
-
150. Ka-mao on-sogiminrangoni ming-sa ke-gipa kattako basee sing-anina aganchakbo.
'The Garo Jungle Book', ia ki-tapko seaha.
(A) Rev. Willam Carey (B) Rev. E.G. Philips
(C) Howard W. Momin (D) Rev. Gilberth K. Marak
-

(HINDI)

121. उच्चारण सुधारने का कार्य किन कक्षाओं में करना चाहिए ?
(A) प्रारम्भिक (B) माध्यमिक (C) उच्च माध्यमिक (D) उच्च कक्षाओं में
-
122. शिक्षण कौशल का उपयोग किया जाता है :
(A) कक्षा के अंदर (B) कक्षा के बाहर (C) (A) और (B) (D) इनमें से कोई नहीं
-
123. निम्नलिखित कौन सी पंक्ति अशुद्ध है ?
(A) यह कविता कबीर ने लिखी है (B) हाथी मोटा है
(C) लड़के ने पत्र लिखा (D) माला ने पुस्तक पढ़ चुकी है
-
124. 'रामचरितमानस' किसकी रचना है ?
(A) सूरदास (B) तुलसीदास (C) कबीर (D) रैदास
-
125. 'लोटा छत से गिरा' कौन सा कारक है ?
(A) कर्म (B) अपादान (C) करण (D) अधिकरण
-
126. कबीर के गुरु का नाम क्या था ?
(A) रामानुजाचार्य (B) संत प्रेमानंद (C) रैदास (D) रामानन्द
-
127. 'क्रोध' किसका निबंध है ?
(A) आचार्य रामचन्द्र शुक्ल (B) आचार्य हजारी प्रसाद द्विवेदी
(C) बाबु गुलाब राय (D) विद्यानिवास मिश्र
-
128. हिन्दी के प्रमुख हास्य-व्यंग्यकार :
(A) डॉ. नगेन्द्र (B) हरिशंकर परसाई (C) नंददुलारे वाजपेयी (D) अज्ञेय
-
129. हिन्दी में उच्चारण के आधार पर कितने वर्ण होते हैं ?
(A) 33 (B) 40 (C) 25 (D) 45
-
130. 'झपट' का समानार्थी है :
(A) झाड़ना (B) छीनना (C) भागना (D) फेंकना
-

131. तुलसी रचित सबसे छोटा ग्रंथ कौन सा है ?
(A) रामलला नहछू (B) गीतावली (C) कवितावली (D) दोहावली
-
132. अ, आ का उच्चारण स्थल है :
(A) कण्ठ (B) तालु (C) मूर्धा (D) दंत
-
133. इनमें से कौन-सा शब्द सदैव बहुवचन में ही होता है ?
(A) दर्शन (B) मन (C) पराँठा (D) सितार
-
134. 'अनजान सुजान, सदा कल्याण' लोकोक्ति का आशय है :
(A) मूर्ख और ज्ञानी सदा सुखी रखते हैं (B) अनजाने से दूर रहना उचित है
(C) अवगुण की चर्चा करना (D) दुविधा में पड़ना
-
135. भाषा शिक्षण की विधि है :
(A) अनुकरण विधि (B) आगमन निगमन विधि
(C) भाषा प्रयोगशाला (D) उपरोक्त सभी
-
136. कबीर भक्तिकाल के किस धारा के कवि हैं ?
(A) कृष्णाश्रयी (B) रामाश्रयी (C) प्रेमाश्रयी (D) ज्ञानाश्रयी
-
137. निम्नलिखित में कौन सा उदाहरण अकर्मक क्रिया का उदाहरण नहीं है ?
(A) उसका सिर खुजलाता है (B) वह अपना सिर खुजलाता है
(C) जी घबराता है (D) वह लजा रही है
-
138. हिन्दी भाषा की आदि जननी :
(A) पालि (B) प्राकृत (C) अपभ्रंश (D) संस्कृत
-
139. बालकों को लिखना-सिखाने से पहले यह आवश्यक है :
(A) अक्षर सिखाना (B) बारह खड़ी सिखाना
(C) लेखन सम्बन्धी जिज्ञासा उत्पन्न करना (D) उनको क्रियाशील बनाना
-
140. महावीर प्रसाद द्विवेदी ने 'सरस्वती' पत्रिका का सम्पादन कार्य कब संभाला ?
(A) 1900 ई. (B) 1901 ई. (C) 1902 ई. (D) 1903 ई.
-

141. जिनके उच्चारण में दीर्घ स्वर से भी अधिक समय लगता है, वे कहलाते हैं :
(A) मूल स्वर (B) प्लुत स्वर (C) संयुक्त स्वर (D) अयोगवाह
-
142. 'कामायनी' महाकाव्य के रचयिता :
(A) जयशंकर प्रसाद (B) महादेवी वर्मा
(C) सूर्यकांत त्रिपाठी-निराला (D) रामचन्द्र शुक्ल
-
143. सूरदास ने किस रस का मुख्य रूप से प्रयोग किया है ?
(A) वात्सल्य (B) शांत (C) करुण (D) रौद्र
-
144. 'दाल गलना' का आशय है :
(A) तरक्की करना (B) मतलब निकालना (C) संदेह करना (D) अविश्वास करना
-
145. हिन्दी भाषा में बोलियों की संख्या है :
(A) 15 (B) 25 (C) 18 (D) 22
-
146. 'गोदान' उपन्यास किसका है ?
(A) अज्ञेय (B) जैनेन्द्र (C) प्रेमचंद (D) जयशंकर प्रसाद
-
147. हिन्दी की प्रमुख बोलियाँ हैं :
(A) ब्रज भाषा और अवधी (B) पंजाबी और बांग्ला
(C) (A) और (B) (D) उपरोक्त एक भी नहीं
-
148. 'घोड़ा हिनहिनाता है' कौन सी क्रिया है ?
(A) प्रेरणार्थक (B) नामधातु (C) पूर्वकालिक (D) इनमें से कोई नहीं
-
149. हिन्दी भाषा में कौन-सी ध्वनियाँ हैं जो स्वतंत्र रूप से बोली या लिखी जाती हैं ?
(A) स्वर (B) व्यंजन (C) वर्ण (D) अक्षर
-
150. निम्नलिखित में से हिन्दी की लिपि है :
(A) ग्रीक (B) देवनागरी (C) रोमन (D) अरमाक
-

(H M A R)

121. Isu thilmak thaw hmasatak kha iem ana ?

- (A) Nuhmei thiput sukdam (B) Mipui sanga vai
(C) Tui uoiin an changtir (D) Lazar a kei tho
-

122. “Dite ka ngai êm che” ti hla a a phuoktu pa in a ena a hlimpui kha iem ana ?

- (A) Thlalâk (B) Lekhathawn
(C) An khawlai lengna hmun (D) A sunghai
-

123. Hmar ÷awnga hawrawp iengzam a uma ?

- (A) 25 (B) 26 (C) 24 (D) 30
-

124. Laira ti umzie chu :

- (A) Unau (B) Nau (C) Naute (D) Insungkhat
-

125. Andiknaw tak thlangsuok rawh :

- (A) Hrietpuitunu (B) Uirenu (C) Sukbo tu (D) Tirdakum
-

126. Tûrni ti chu :

- (A) Rinum (B) Nisa (C) Rimsie (D) Harsa
-

127. Sûra bu en :

- (A) A mawi dân zawng taka en (B) Inhnar taka en
(C) Chapo taka en (D) A mawina hmu lova en
-

128. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Khawthlângin kan tlang a nih (B) Khawtlângin kan thlang a nih
(C) Khaw tlângin kan thlang a nih (D) Khaw thlângin kan tlang a nih
-

129. Thlapa a var hi'n :

- (A) Arasi hai varna an ÷awmpui (B) Nisa varna an ÷awmpui
(C) Hnuoi varna an ÷awmpui (D) Ama a varna nei a nih
-

130. Zûn ngai umzie chu :

- (A) Ngaizawng hai ngai (B) In ngaisie
(C) Lungngai (D) Lungna
-

131. ‘Suol indona a vân Lalnau chu’ ti hla phuok tu chu :

- (A) Thangler (B) Lienrum (C) Thangngur (D) V.T. Kappu
-

132. A ziek dan indik tak thlang rawh :

- (A) Ranbupêkna thleng (B) Ranbu pekna thleng
(C) Ran bu pekna thleng (D) Ranbupek na thleng
-

133. Hmar ðawnga vowel iengzam a uma ?

- (A) 6 (B) 10 (C) 11 (D) 9
-

134. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Thlikhâwnvar (B) Thli khâwnvar (C) Thlikhâwn var (D) Thli khâwn var
-

135. Andiknaw tak thlangsuok rawh :

- (A) Duoi duoi (B) Suou suou (C) Seiu seiu (D) Chiei
-

136. Isu’n mipui sanga a vai lai khan naupangte khan :

- (A) Beiphek 2 le nga 5 a nei (B) Nga 2 le peiphek 5 a nei
(C) Nga 3 le beiphek 4 a nei (D) Beiphek 3 le nga 4 a nei
-

137. Tlangram inhawina san a ðhangve lo thlangsuok rawh :

- (A) A boruok in nem (B) A thlifim hrang del del
(C) Infepawna a ðha leiin (D) Vate chi hrang hrang in hram
-

138. ‘Sûmpui’ ti umzie chu :

- (A) Sûm phai (B) Suolna (C) Boruok ðhanaw (D) Inthim mup
-

139. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Mî per fu pal i tih (B) Mî per fûk pal i tih
(C) Mî per fung pal i tih (D) Mî perfu pal i tih
-

140. ‘Dâwn’ ti umzie chu :

- (A) Tui dawn (B) Thil indawn
(C) Ngaituo (D) Lungriila vawngzing
-

141. A lungril thunun theitu chu :

- (A) Mi var a nih (B) Mi fel a nih
(C) Mi tluongtak a nih (D) Khawpui latu nekin a ʈha lem
-

142. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) A hmêlhriet ka tum a nih (B) A hmêl hriet ka tum a nih
(C) A hmêl hriet ka tum anih (D) A hmêlhriet ka tum anih
-

143. lungzûrhai :

- (A) Ruolʈha hai (B) Far le zuor hai
(C) Ngainat um hai (D) Mithi suongkuo hai
-

144. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Lala chun, “in bu hmin a ʈha,” Sanga kuomah a tih.
(B) Lala chun, in bu hmin a ʈha, Sanga kuomah a tih.
(C) Lala chun, “Inbu hmin a ʈha,” Sanga kuomah a tih.
(D) Lala chun, “In bu hmin a ʈha,” Sanga kuomah a tih.
-

145. ‘Khawvêl a ngaituo leiin’ ti hla phuok tu chu :

- (A) Thangngur (B) Thangler (C) V.T. Kappu (D) Pautinkhup
-

146. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) kawtkhâr va khâr rawh (B) kawt khâr va khâr rawh
(C) kawt khâr vakhâr rawh (D) kawtkhâr vakhâr rawh
-

147. Isu rawngbawl ʈanna ram kha :

- (A) Nazareth (B) Galili (C) Kapernaum (D) Gerasin
-

148. Hla thu a ‘in’ tina hi iem ana ?

- (A) Zârva (B) Rûn (C) Lungzûr (D) Piellei
-

149. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Lamsak tieng lawn rawh (B) Lamsak tieng kai rawh
(C) Lamsak tieng fe rawh (D) Lamsak tieng lui rawh
-

150. ‘Rângka’ ti umzie chu :

- (A) Rângva (B) ʈuonrang (C) Rângkachak (D) ʈawng in rang
-

(NEPALI)

121. सम्राट अशोकका समयको प्राकृतलाई कुन प्राकृत भनिन्छ ?
(A) गाथा प्राकृत (B) धम्मपदीय प्राकृत (C) अभिलेखी प्राकृत (D) निय प्राकृत
-
122. संस्कृत भाषाका प्रख्यात वैयाकरण को हुन् ?
(A) भतृहरि (B) वाणभट्ट (C) पाणिनि (D) कालिदास
-
123. कुन भाषाको प्रायोगिक व्याकरणमा स्त्रीलिंग र स्त्री इतर लिङ्गको उल्लेख पाइन्छ ?
(A) असमीया (B) संस्कृत (C) नेपाली (D) बङ्गला
-
124. जिब्रो र दाँतको सहयोगमा उच्चारण हुने वर्ण :
(A) जिह्वामुलीय वर्ण (B) दन्त्यवर्ण (C) दन्त्यमुलीय वर्ण (D) नेपालीमा छैन
-
125. सबैभन्दा धेरै पढिने नेपाली खण्डकाव्य कुन हो ?
(A) सुधा (B) गौरी (C) आगो र पानी (D) मुना मदन
-
126. सट्टेनाम भनेको :
(A) अव्यय हो (B) क्रिया हो (C) सर्वनाम हो (D) विशेषण हो
-
127. कुन शब्दमा उपसर्ग जोडिएको छ ?
(A) बदनाम (B) हतियार (C) सहमत (D) विजय
-
128. शब्दको अघि जोडिने शब्दांश के हो ?
(A) कारक (B) विभक्ति (C) प्रत्यय (D) उपसर्ग
-
129. व्याकरणमा को, का, की र रो, रा, री व्यवहार हुने कारकलाई के भनिन्छ ?
(A) कर्म कारक (B) करण कारक (C) सम्बन्ध कारक (D) सम्बोधन कारक
-
130. तनहुँ कहाँ हो ??
(A) नेपालमा (B) भारतमा (C) भुटानमा (D) वर्मामा
-
131. झर्षोशब्द भनेको :
(A) संस्कृतबाट आएको शब्द (B) नेपाली भाषाको आफ्नो शब्द
(C) आगम शब्द (D) विलोम शब्द

132. “हुने हार दैव नटार” यो व्याकरणको कुन कोटी हो ?

- (A) तुक्का (B) उखान (C) सन्धि (D) गाउँ खाने कथा
-

133. नेपाली साहित्यमा महाकवि को हो ?

- (A) माधव घिमिरे (B) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा (C) लेखनाथ पौड्याल (D) भानुभक्त आचार्य
-

134. नामको सट्टामा प्रयोग हुने शब्दलाई के भनिन्छ ?

- (A) अव्यय (B) क्रिया (C) विशेषण (D) सर्वनाम
-

135. सतम त केन्तुम वर्ग कुन भाषा परिवारमा पाँइन्छ ?

- (A) आर्य युरोपेली (B) इरानेली (C) द्रविड (D) भोट बर्मेली
-

136. विवृत पश्च स्वरको अक्षर हो :

- (A) अ (B) इ (C) ए (D) उ
-

137. भानुभक्तको जीवन चरित्र पहिला कहिले लेखिएको थियो ?

- (A) वि.सं. 1925 (B) वि.सं. 1948 (C) वि.सं. 1972 (D) वि.सं. 1990
-

138. अशोक चल्लका पालामा पाइएको ताम्रपत्र वि.सं. कतिको हो ?

- (A) वि.सं. 1303 (B) वि.सं. 1306 (C) वि.सं. 1307 (D) वि.सं. 1312
-

139. संस्कृतको कुन व्यञ्जन वर्णको उच्चारण नेपालीमा हुँदैन ?

- (A) क्ष (B) स (C) श (D) त्र
-

140. “बालक रोयो” यसमा कुन क्रियाको प्रयोग भएको छ ?

- (A) पूर्वकालिक क्रिया (B) समापिका क्रिया (C) असमापिका क्रिया (D) यौगिक क्रिया
-

141. अचिरको अर्थ ले हो ?

- (A) शरीर (B) निन्द्रा (C) पुरानो (D) नयाँ
-

142. लम्बोदर कुन समास हो ?

- (A) द्वन्द (B) बहुब्रीहि (C) तत्पुरुष (D) कर्मधारय
-

143. “गुरुले छात्रलाई शिक्षादिए।” यहाँ कुन कारकको प्रयोग भएको छ ?

- (A) कर्म कारक (B) करण कारक (C) सम्प्रदान कारक (D) सम्बन्ध कारक
-

144. मुख्य रूपमा रेखा लिपि कहाँ व्यवहार हुन्छ ?

- (A) अक्षरमा (B) गणितमा (C) काव्यमा (D) कथामा
-

145. पारिजातको जन्म कहाँ भएको थियो ?

- (A) सिक्किममा (B) दार्जिलिङमा (C) गुवाहाटीमा (D) काठमाण्डुमा
-

146. के गरेमा अन्तर्गत विभक्तिहरूको लोप हुन्छ ?

- (A) सन्धि (B) वाक्य (C) विशेषण (D) समास
-

147. ऋतुविचार लेखे को हुन् ?

- (A) भानुभक्त आचार्य (B) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा
(C) शिरोमणि लेखनाथ पौड्याल (D) हरिभक्त कटुवाल
-

148. ऋतुविचार के हो ?

- (A) कथा (B) निबन्ध (C) उपन्यास (D) खण्डकाव्य
-

149. नेपाली वर्णमालामा कतिवटा वर्ण छन् ?

- (A) 44 वटा (B) 39 वटा (C) 46 वटा (D) 49 वटा
-

150. श्रीकृष्ण आचार्य भानुभक्तका के हुन् :

- (A) बाबु हुन (B) बाजे हुन (C) छोरा हुन (D) केही होइनन्
-

(MANIPURI)

121. হিজম গুণগী সাহিত্য একাডেমী মনা ফঙবা উপন্যাসতি -

- (A) বীর টিকেন্দ্রজিৎ রোড। (B) থরো অশংবী।
(C) পুঙ্গিগী মরুদ্যান। (D) নংবু ঙাইবদা।

122. ৰায়েক অমগী খুদমদি -

- (A) ক (B) ক + অ (C) ক + ৰ + অ (D) মথকী অহ্মক লাঙ্গি

123. লোনথে মখল -

- (A) অনী শুই (B) অহম শুই (C) মরি শুই (D) মঙা শুই

124. মণিপুৰী সাহিত্যদা ৰোমান্টিক কবি হায়রগা খঙনরিবসি -

- (A) খাইরাকপম চাউববুনি। (B) হিজম অঙাংহলবুনি।
(C) অশাংবম মীনকেতনবুনি। (D) ডাঃ কমলবুনি।

125. ইমারোন তহীবগী পান্দমদি -

- (A) লোন চাওখংনবগীনি। (B) লৌশিং জ্ঞান পীবা ঙম্ববগীনি।
(C) লাইনা লৌশিনবা ঙম্ববগীনি। (D) মথকী অহ্মক চুমই।

126. খৌবাঙদোং চফুবু কায়নবা য়ৈবরা ? হায়বসি -

- (A) পাউখোঙনি (B) প্রমাণ পাছৈনি (C) পাউরৌনি (D) পাউতাকনি

127. অরিবা মতাগী মণিপুৰী লোনগী অহানবা ৰারেং লাইরিকতি -

- (A) পাছোইবী খোঙ্গুল (B) খোংজোম নুবী নোঙ্গারোল
(C) পোইরৈতোন খুছোকপা (D) নাউথিংখোঙ ফম্বাল কাবা

128. অচুম্বা পাউরৌদি -

- (A) শেলগী মতা ঞেংদুনা মথা অমা য়াওরকউ।
(B) হরানবনা হরানববু ফারবদি কনানা বিচার তৌগনি।
(C) চীংদা শাংপী ইঙেঙ্লে, চিন্নদনা কেনথিবা, কল্পকই।
(D) (A) নংত্রগা (B) অনীমক ওইবা য়াই।

129. মৈতৈলোনগী স্বর ময়েক।

- (A) ৪ নি। (B) ৫ নি। (C) ৬ নি। (D) ৭ নি।

130. শ্রী মন্ত শঙ্করদেবনা ইরষা গ্রহুদি -
 (A) নাম ঘোষা। (B) কীর্তন ঘোষা। (C) কারেঙর লিগিরি। (D) মথক্কী অহম্মক নত্তে।
-
131. 'দার্জিলিং চংঙৈদা' হায়বা বারীমচাগী অইবদি -
 (A) খাইদেম প্রমোদিনী (B) এম. কে. বিনোদিনী (C) কুমারী থোইবী দেবী (D) অরাম্ম ওংবী মেমচৌবী
-
132. শীংতাক মখল -
 (A) অনীনি (B) অহমনি (C) মরিনি (D) মঙানি
-
133. আসামদা মণিপুৰী লোননা মেডিয়ম ওফ ইন্সট্রাকসন ওইদুনা মই মশিং তম্বা হৌখিবসি -
 (A) ইংশোক ১৯৫৫ দনি। (B) ইংশোক ১৯৫৭ দনি।
 (C) ইংশোক ১৯৭৫ দনি। (D) ইংশোক ১৯৭৭ দনি।
-
134. ১৮/১৯ শুবা চহীচাদা মণিপুৰী অইবশিংনা য়াম্না হৈননা শীজিন্নখিবা মপান লমগী লোনদি -
 (A) বাংলা (B) উর্দু (C) আরবী (D) ইংরাজী
-
135. অশাংবম মীনকেতননা ইবা শৈরেংদি -
 (A) খোঞ্জেল অমা। (B) পূন্নি হিদোম। (C) নীরব রজনী। (D) লম্মাঙনবা।
-
136. অচুম্বা য়েকতিন মশক তাকট -
 (A) মহা + ঈশ্বর = মহেশ্বর (B) থাং + কোন = থাংকোন
 (C) খৌ + পুরেন = খৌপুরেন (D) তাদা + হল = তাধন
-
137. লোন অমা তম্বা অমসুং তম্বীবগী খ্বাইদগী মরু ওইবা লৌরোনদি -
 (A) ঙাংবা (B) ইবা (C) তাবা (D) পাবা
-
138. মণিপুৰী বারেংগী অপোকপদি -
 (A) ডাঃ কমল (B) হিজম অঙাংহল (C) খ্বাইরাকপম চাউবা (D) অশাংবম মীনকেতন
-
139. 'মণিপুৰী ব্যাকরণ কৌমুদী' ইবদি -
 (A) হীজমণি দেব শর্মা। (B) নারায়ণ শর্মা। (C) কালাচাঁন্দ শাস্ত্রী। (D) নন্দলাল শর্মা।
-
140. নুপা অমসুং নুপী পুন্না খঙনবগী খুদমদি -
 (A) উচেক (B) লাইরিক (C) ইপু (D) ষণ অমোম
-
141. 'পিয়ে থাদোই' গী অইবা -
 (A) অশাংবম মীনকেতন (B) অঙাংহল (C) বিনোদিনী (D) কমল

142. ময়াজ চনবা মতমগী ঝারেং সাহিত্যদি -

- (A) ধনঞ্জয় লাইবুনীংবা (B) নুমিং কাপ্লা (C) চায়নরোল (D) নিংখৌরোল লম্বুবা

143. পাউরৌ হায়বসি -

- (A) চৎনবীদগী থংথরকপনি
(B) অইবা ওইনা লৈরমদগী চীনবুংদা থংথরকপনি
(C) চীনবুংদা মীরোল অমদগী মীরোল অমদা চৎনবী ওইনা মথং মথং থংথরকপনি
(D) মথক্কী অহ্মক অচুমনি

144. মৈতৈলোন অসি -

- (A) ময়েক লৈবা হৌরকপগী লৈরকলবনি। (B) ফুরূপ অসিনা লৈবা হৌরকপদগীনি।
(C) অইবা ওইনা লৈরকপা হৌরকপদগীনি। (D) মথক্কী অহ্মক নত্তে।

145. শ্রী মন্ত শঙ্করদেবনা হৌদৌরুয়া ধর্মদি -

- (A) বৈষ্ণব ধর্ম (B) নব বৈষ্ণব ধর্ম (C) সনাতন ধর্ম (D) অহ্মক অমত্তা নত্তে

146. হিজম গুণনা ইবা রাৱীমচাদি -

- (A) ঈচেগী শম (B) ফিজং মরুমদা (C) থরুৱী (D) লৈচিল্লক্কী থাজ

147. হিজম অঙাংহলগী 'খম্বা' থোইবী শৈরেংগী অহানবা পন্দুপতি -

- (A) ঈন চিংবা (B) কাং শান্নবা (C) শন সেনবা (D) লৈ হেকপা

148. "ইম্ফাল" হায়বা রাইসিদা -

- (A) স্বর ময়েক অমা যাওই। (B) স্বর ময়েক অনী যাওই।
(C) স্বর ময়েক অহ্ম যাওই। (D) স্বর ময়েক মরি যাওই।

149. খ্বাইরাকপম চাউবনা ইবা ঐতিহাসিক উপন্যাসদি -

- (A) জহেরা (B) ইবেমহল (C) মাধবী (D) লবঙ্গলতা

150. মথাগী খুদমশিংদা ব্যঞ্জন ময়েক গুক্তা যাওবদি -

- (A) ই উ এ অ (B) প ত আ চ (C) ফ খ থ ই (D) ব দ য ভ

(K A R B I)

121. Api Luvok, aso ke reset, kopelo ?
(A) Kove (B) Birik (C) Baptheli (D) Hele
-
122. “Lahelo netum arong
Kelang abolon dokon
Kove bithi Partubong
Arenren tharve PenJangphong”
“Netum Arong” laso ahirjir Ketok abang Ke :
(A) Gandhi Tokbi (B) Ruplan Engtepi (C) Anima Terangpi (D) Bamonpo
-
123. “Manai Ke Kanthekser” Ladak “KanThekser” alamthe ke :
(A) Menklar (B) Menlar (C) Saiklar (D) Saiklem
-
124. Apok do aphek ave, angho do ade ave, puke kopilo ?
(A) Hile (B) Phule (C) Tibuk (D) Kasu
-
125. “Langbi Chitim achek aphan
Vocherok atar ati epum
Langbi chitim achek aphan
Vocherok atar ati pumni
.....
.....”
Bangso ahirjir Ketok abang :
(A) Dhoneswar Engti (B) Bamonpo
(C) Bidonsing Kro (D) Gandhi Tokbi
-
126. Lunjir along ‘Durmi’ puke _____ aphan.
(A) Lang (B) Hem (C) Longle (D) Tovar
-
127. Karbi akhei along man-peng kipi ‘Ser’ avan Ke Kolo abanglo ?
(A) Habe (B) Burotemen (C) Barika (D) Pherangke
-
128. Lamtasam atengpen Men son ko an do ?
(A) Son pho (B) Son phli (C) Son throk (D) Son kep
-
129. Hirjir Kihir Kethan ke Osomar aphan _____ kepangcho aphan.
(A) Karjulong (B) Ketokthek (C) Kaporhethek (D) Kacharlithek
-

130. "Aso an ridam, apo an chonghong" Kopilo ?

- (A) Hele (B) Bapthili (C) Birik (D) Phule
-

131. "Chinine Hemphu Komat lo nangli

Kodak chepatuma

La-an Kanghon la-an kajinso

Nang ne kalana"

Bangso ahirjir ketok abang komat lo ?

- (A) Samsing Hanse (B) Bonglong Terang (C) Longkam Teron (D) Bidorsing Rongpi
-

132. Karbi Alam school along "Compulsory Additional subject" pado nangji pu KAAC pen Komantu aningkansi cheparai lo ?

- (A) 2009 (B) 2007 (C) 2010 (D) 1998
-

133. Amek langding pen kepatok helo osomar aphan _____ kepangcho asai lo.

- (A) Karjulong (B) Ketok (C) Kaporhe (D) Kacharli
-

134. "Longki Ke atumi Rong damjui" laso alamjir Ke :

- (A) Non ahut (B) Chu ahut (C) Mo ahut (D) Kaike ahut
-

135. Lang a-ok aphan Lanbarim along ke _____ pusi kipu.

- (A) Chorán (B) Dokha (C) Loti (D) Jirhu
-

136. 'KARBI ALAMJIR' pu akitap Komatsi Ketoklo ?

- (A) Longkam Teron (B) Bonglong Terang (C) Basa Kathar (D) Samsing Hanse
-

137. Komat alammetpo abangsi 'TAMHIDI' pu akitap Ketoklo ?

- (A) Basa Kathar (B) Longkam Teron (C) Bonglong Terang (D) Barelong Terang
-

138. Oso kebai alun, osomar kijui alun, Oso ke pakan alun heihui kethan Ke _____ Kepangcho aphan.

- (A) Karjulong (B) KeTokThek (C) Kaporhithek (D) Kacharli Thek
-

139. Ser Hongthom Alongri along kachingbar dunde ke kolo abanglo ?

- (A) Chinthong (B) Ronghang (C) Amri (D) Lambajoing
-

140. Lunjir along Jaidi puke Kopi aphan Kipu ?

- (A) Hem aphan (B) Rit aphan (C) Tovar aphan (D) Longle aphan
-

141. Koloso akitap abangsi Bonglong Terang Ketok lo ?
(A) Tamhidi (B) Tomopuru (C) Ronglin (D) Ruve
-
142. Lametpo Bonglong Terang Komantusi pirthe kehache lo ?
(A) 1906 (B) 1909 (C) 1917 (D) 1919
-
143. Thang Thang 28 arni Ketalon ver ke _____.
(A) Mahatma Ghandhi kithi arni (B) Semsonsing Engti kithi arni
(C) Khorsing Terang kithi arni (D) Sangkardev kithi arni
-
144. Amri aso aphan _____ ta pu.
(A) Solangdo (B) Le Langdo (C) Ar. Langdo (D) Mirlong
-
145. Kolo abangsi Kechokvek alamthelo ?
(A) dam vangret (B) dam aret (C) dam varet (D) dam vangdet
-
146. Hamphang along chetondunde kolo abanglo ?
(A) Habe (B) Lindok (C) Dili (D) Pator
-
147. Isi Angdeng along 'Lamchili' pu akitap keron poncheng komantu aningkan lo ?
(A) 1998 (B) 1999 (C) 2003 (D) 2008
-
148. "Ingnar Vangtanglo Hemtap" puke.
(A) Keklem un'e aphan (B) Ketong un'e aphan
(C) Kanglen aphan (D) Keprap aphan
-
149. Karbi Language Development Board (KLDB) Komontusi Kesenglo ?
(A) 2009 (B) 2007 (C) 2010 (D) 2006
-
150. 'Nang pinap Diphu damjima' ? 'Laso alamjir along Menlar kolo abanglo ?
(A) Nang (B) Pinap (C) Diphu (D) Damjima
-

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

TEACHERS

adda247

